

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Χαλιναγώγηση τεχνολογικών κολοσσών

Νέες πρωτοβουλίες για χαλιναγώγηση τεχνολογικών κολοσσών ετοιμάζει η Κομισιόν. Σύμφωνα με δημοσίευμα των Financial Times, οι αρμόδιες ελεγκτικές υπηρεσίες καταρτίζουν λίστα έ-ως και 20 διαδικτυακών εταιρειών στις οποίες θα επιβληθούν πιο αυστηροί ρυθμιστικοί κανόνες. Βασικά κριτήρια θα είναι το μερίδιο αγοράς, τα έσοδα και ο αριθμός των χρηστών. **Σελ. 9**

ΕΛΛΑΔΑ

Τρεις άξονες του Ταμείου Ανάκαμψης

Χαμηλότοκα δάνεια για συνεργασίες, εξαγορές και συγχωνεύσεις, και άλλες ενέργειες αύξησης του μεγέθους τους, θα μπορούν να λαμβάνουν οι ελληνικές επιχειρήσεις στο πλαίσιο του Next Generation EU (Ταμείο Ανάκαμψης). Η ενθάρρυνση τέτοιων ενεργειών θα είναι από τις βασικές κατευθύνσεις των ελληνικών προτάσεων που θα υποβληθούν στην Κομισιόν. **Σελ. 19**

ΚΙΝΑ

Μυρμήγκι ηλεκτρονικών πληρωμών

Η Κίνα ετοιμάζεται για την παντελή εξαφάνιση του χαρτονομίσματος και την αντικατάστασή του με πιζελ στην οθόνη των έξυπνων κινητών. Τις επόμενες εβδομάδες θα διεκπεραιωθεί η αρχική δημόσια εγγραφή για διάθεση μετοχών της εταιρείας. Αν και λέγεται... μυρμήγκι, δηλαδή Ant Group, η εισαγωγή της στα χρηματιστήρια είναι ζωτικής σημασίας. **Σελ. 11**

Δείκτης & Όγκος του ΧΑΚ

ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Στη σκιά του λουκέτου και μαζικών απολύσεων

Αντιμέτωπες με το φάσμα του λουκέτου βρίσκονται οι πλείστες μικρομεσαίες επιχειρήσεις, εξαιτίας της πανδημίας. Ο τζίρος σημείωσε μείωση πέραν του 50%. Δέκα καταστήματα έκλεισαν το τελευταίο διάστημα σε πεζόδρομους της Λευκωσίας. Ζητούν περαιτέρω στήριξη από το κράτος για να επιβιώσουν. Ανοικτό το ενδεχόμενο απολύσεων. Με μέτρα προειδοποιεί η ΠΟΒΕΚ. **Σελ. 3**

ΜΕ ΠΡΟΙΚΑ 3 ΔΙΣ

Νέα προσπάθεια για διάσωση της Alitalia

Με προίκα από την ιταλική κυβέρνηση ύψους 3 δις. πρόκειται να συσταθεί η νέα εταιρεία που θα αποτελέσει το βασικό εργαλείο σε ακόμη μια προσπάθεια διάσωσης της Alitalia. Το σχέδιο της Ρώμης πρέπει να εγκριθεί από την Κομισιόν, ενώ αναλυτές της αεροπορικής βιομηχανίας εμφανίζονται απαισιόδοχοι σε ό,τι αφορά τις προοπτικές επιτυχίας. **Σελ. 10**

ΛΟΓΩ ΚΟΡΩΝΟΪΟΥ

Αφήνουν το λεωφορείο και πιάνουν το τιμόνι

Αυξημένες κατά 20,5% είναι οι πωλήσεις των νέων αυτοκινήτων τον Σεπτέμβριο σε σχέση με πέρυσι στην Ελλάδα. Εμποροι αυτοκινήτων εκτιμούν ότι αυτό αποδίδεται στην ανάγκη των πολιτών να μετακινηθούν με δικό τους μέσο και να αποφύγουν τα μέσα μεταφοράς, λόγω του φόβου που προκαλεί ο κορωνοϊός. **Σελ. 16**

5 291296 000378

Πέφτουν οι «πύργοι» των διαβατηρίων

Το κόστος στην κυπριακή οικονομία: Το ΑΕΠ, οι τράπεζες, η οικοδομική βιομηχανία και οι θέσεις εργασίας

Η διακοπή του επενδυτικού προγράμματος πολιτογραφώσεων ξένων επενδυτών επηρεάζει και οικονομικά την Κύπρο. Θα επηρεάσει το ΑΕΠ, τις τράπεζες, την οικοδομική βιομηχανία και μερικώς την ανάπτυξη. Βάσει των στοιχείων που εξα-

σφάλισε η «Κ» από την Κεντρική Τράπεζα, για την περίοδο 2015 - 2019 η αύξηση του ΑΕΠ ανήλθε στο 21,8%, με τη συνεισφορά του Προγράμματος να περιορίζεται στο 2%. Τα στοιχεία του ΥΠΟΙΚ, δείχνουν ότι κατά το 2016 - 2019 η αύξηση στο

ΑΕΠ ήταν στο 18,4% και η συνεισφορά του σχεδίου ήταν 1,7%. Με την αυστηροποίηση του Προγράμματος η συνεισφορά στο ΑΕΠ σύμφωνα με την Κεντρική –εάν συνεχιζόταν– θα κυμαινόταν στο 0,1 - 0,3%. Το ΥΠΟΙΚ έβλεπε αύξηση του

ΑΕΠ για την περίοδο 2021 - 2023 1,3% και σε περίπτωση σταδιακής διακοπής του 0,5%. Η έκθεση των τραπεζών για πρότζεκτ που έχουν σχέση με το Πρόγραμμα ανέρχονταν στις 30/6/2020 στα 411 εκατ. ευρώ, ποσό που είναι άκρως

διαχειρίσιμο. Τι γίνεται, όμως, με τα ψηλά κτίρια και τις αιτήσεις των επενδυτών; Τα πλείστα πρότζεκτ που προαναγγέλθηκαν έχουν εξασφαλισμένη τη χρηματοδότησή τους. Ωστόσο, για κάποια άλλα το μέλλον είναι αβέβαιο. **Σελ. 4**

Μετέωρη η αμερικανική οικονομία λόγω εκλογών

Η αμερικανική οικονομία παραμένει μετέωρη τους τελευταίους δύο μήνες, όμηρος μιας διελκυστίνδας ανάμεσα στους Δημοκρατικούς και τον Λευκό Οίκο, σχετική με το ύψος της νέας δέσμης στήριξης και ενώ η υπερδύναμη οδεύει ολοταχώς προς τις προεδρικές εκλογές του Νοεμβρίου. Και όπως προειδοποίησε ο πρόεδρος της ομοσπονδιακής τράπεζας των ΗΠΑ, Τζερόμ Πάουελ, η μεγαλύτερη οικονομία στον κόσμο θα αντιμετωπίσει «τραγικές» συνέπειες αν δεν της χορηγηθεί νέα δέση μέτρων στήριξης της, κάτι που ουσιαστικά θα οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στις παλινωδίες του απρόβλεπτου ενόικου του Λευκού Οίκου. Οι περισσότεροι οικονομολόγοι συμφωνούν ότι η μεγαλύτερη οικονομία του κόσμου παραμένει σε κατάσταση εκτάκτου ανάγκης. Για τους περισσότερους οικονομολόγους, προτεραιότητα έχουν τα επιδόματα ανεργίας. Τα επιπλέον 600 δολάρια την εβδομάδα που χορήγησε το κράτος στους ανέργους την άνοιξη ήταν αυτά που κράτησαν όρθια τα αμερικανικά νοικοκυριά. Το σχετικό πρόγραμμα, όμως, έληξε μέσα το καλοκαίρι, με αποτέλεσμα εκατομμύρια αμερικανικές οικογένειες να δυσκολεύονται να επιβιώσουν. **Σελ. 12**

Μάσκες παντού στην Ιταλία, σε επιφυλακή όλη η Ευρώπη

Οι κάτοικοι της Ρώμης κυκλοφορούν πλέον παντού με μάσκες, ακόμη και σε ανοικτούς χώρους. Εχοντας υπάρξει μία από τις πρώτες ε-στίες του κορωνοϊού στην Ευρώπη, η Ιταλία ακολουθεί πολύ προσεκτικά βήματα κατά το δεύτερο κύμα της πανδημίας. Η Γηραιά Ηπειρος βρίσκεται σε θέση μάχης, ενώ στην Ελλάδα προκαλεί μεγάλη ανησυχία ο αυξημένος αριθμός θανάτων. **Σελ. 23**

Δύσκολος και μακρύς ο δρόμος για ανάκαμψη στην Ευρωζώνη

Η ανάκαμψη της παγκόσμιας οικονομίας από τη λαίλαπα της πανδημίας παραμένει εύθραυστη και ανιστο τόσο μεταξύ των ανεπτυγμένων οικονομιών όσο και ανάμεσα στον ανεπτυγμένο και τον αναδυόμενο κόσμο. Η εικόνα προκύπτει από σχετική μελέτη του Ινστιτούτου Brookings που δι-

νεται στη δημοσιότητα ενόψει της ετήσιας συνόδου του ΔΝΤ και της Παγκόσμιας Τράπεζας που φέτος θα διεξαχθεί μέσω τηλεδιάσκεψης. Η μελέτη του Ινστιτούτου Brookings υπογραμμίζει πως το δεύτερο κύμα κορωνοϊού υπονομεύει τις προσπάθειες για επιστροφή στην κανονικότητα.

Με κλονισμένη την εμπιστοσύνη επιχειρήσεων, νοικοκυριών και επενδυτών και μειωμένα τα περιθώρια στήριξης από τη νομισματική πολιτική, οι περισσότερες χώρες πρέπει να διανύσουν μακρύ δρόμο προτού επιστρέψουν οι οικονομίες τους στα προ της πανδημίας επίπεδα. **Σελ. 8**

Αναταράξεις πολιτικές από τις αποκαλύψεις του Al Jazeera

Σφίγγει ο κλοιός για Συλλούρη

Πολιτικές προεκτάσεις προκαλεί το ντοκιμαντέρ του Al Jazeera για το πρόγραμμα των πολιτογραφώσεων. Ο κλοιός στενεύει γύρω από τον Δημήτρη Συλλούρη, με τα περισσότερα κόμματα να ζητούν την παραιτήσή του. Πολιτικοί κύκλοι θεωρούν πως τη Δευτέρα θα υποβάλει την παραιτήσή του από την Προεδρία της Βουλής. Υπό πίεση φαίνεται να βρίσκεται ο ΔΗΣΥ, αναταράξεις και στο ΑΚΕΛ. **Σελ. 5**

Εθελούσια έξοδος με 200.000 ευρώ στην τσέπη

Σχέδιο από την Alpha Bank

Σε ένα «γενναίο» σχέδιο εθελούσιας εξόδου με αποζημίωση που φτάνει τα 200 χιλιάδες ευρώ για 220 παλλήλους, προχωρεί η Alpha Bank. Στόχος είναι η μείωση του προσωπικού κατά 32%. Εντός του 2021 θα πρέπει να αναμένουμε σχέδια μείωσης τραπεζοϋπαλλήλων και για άλλες τράπεζες που έχουν αρκετό προσωπικό. **Σελ. 3**

ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Σελ. 6

✓ **Οι τέσσερις** παράγοντες που θα επηρεάσουν το αποτέλεσμα των εκλογών στα Κατεχόμενα.

ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ

Ας μιλήσουμε για το μέλλον

Σε μια κοινωνία που κινείται ολοένα και περισσότερο προς τις ψηφιακές πληρωμές, η ΕΚΤ εξετάζει πώς θα ανταποκριθεί σε αυτήν τη μεγάλη πρόκληση, κάνοντας λόγο για ένα ψηφιακό ευρώ που ενδεχομένως να αποτελέσει την επιλογή του μέλλοντος. Προς το παρόν διερευνάται η κατάλληλη χρονική στιγμή για να γίνει το τολμηρό βήμα της εισαγωγής ενός ψηφιακού ευρώ που δεν θα αντικαταστήσει αλλά θα συμπληρώσει το υφιστάμενο νόμισμα που ξέρουμε. Η δυνατότητα αυτή στόχο έχει να προσφέρει στους Ευρωπαίους πολίτες διευρυμένες επιλογές για τις καθημερινές τους συναλλαγές.

Η ιδέα της εισαγωγής ενός ψηφιακού ευρώ τέθηκε αρχικά από την ΕΚΤ μέσα από σχετική έκθεση, ημερομηνίας 2 Ο-

κτωβρίου 2020, ενώ η προχθεσινή αναφορά από μέλος του εκτελεστικού συμβουλίου της ΕΚΤ σηματοδοτεί και την έναρξη της διαβούλευσης. Όπως το σκιαγράφησε ο κ. Panetta, το νέο νόμισμα θα αποτελεί το ψηφιακό αντίστοιχο του ευρώ και θα είναι προσβάσιμο σε όλους σε κάθε ώρα και για κάθε συναλλαγή. Επιπλέον, το ψηφιακό ευρώ θα προσφέρει ασφάλεια στις συναλλαγές και θα προάγει το απόρρητο των προσωπικών δεδομένων των συναλλασσόμενων. Στόχος είναι η δημιουργία ενός καθολικού ψηφιακού νομίσματος που θα είναι εύκολα χρηστικό και κατανοητό από όλους.

Με την εισαγωγή του ψηφιακού ευρώ η ΕΚΤ στοχεύει να δώσει ώθηση στην ψηφιακή ατζέντα της Ε.Ε. και στον εκ-

μοντερνισμό της ευρωπαϊκής οικονομίας. Κυρίως, όμως, επιθυμεί να προσφέρει λύσεις σε μια σειρά από πιθανά σενάρια που ενδεχομένως να φέρει ο πάροδος του χρόνου, όπως είναι η μείωση στη χρήση μετρητών, καθώς οι ψηφιακές μας επιλογές θα τείνουν να αυξάνονται. Μέσα σε έξι χρόνια έχει καταγραφεί μείωση της τάξης του 7,5% στη χρήση μετρητών ενώ η πανδημία φαίνεται να επιταχύνει την τάση. Ως αποτέλεσμα, τα επόμενα χρόνια αναμένεται πως θα υπάρξει μεγάλη προσφορά νέων τεχνολογιών για διευκόλυνση των ψηφιακών πληρωμών.

Μέσα από την ψηφιακή της επιλογή η ΕΚΤ σκοπεύει να καταστήσει σαφές ότι η χρήση του συμβατικού χρήματος αποτελεί τη ραχοκοκαλιά του ευρωπαϊ-

κού συστήματος πληρωμών, διασφαλίζοντας ότι δεν θα προκύψει ενδεχόμενο αποκλεισμού κάποιων συνανθρώπων μας χωρίς πρόσβαση/ γνώση της τεχνολογίας. Επίσης, αποτελεί στόχο η θωράκιση του συστήματος πληρωμών της Ευρωζώνης από παρεμβολές τρίτων που θα έθεταν την όλη κατάσταση σε πορεία αποσταθεροποίησης, αφού η νομισματική και δημοσιονομική κυριαρχία της Ευρωζώνης θα ετιθετο σε αμφισβήτηση.

Η συζήτηση τώρα ξεκινά και μέσα από αυτήν θα γίνει προσπάθεια να απαντηθούν σημαντικά νομικά, τεχνολογικά και πολιτικά ζητήματα. Επιπλέον, η πιθανότητα να εγκαταλείψουν το τραπεζικό σύστημα σημαντικά πόσα και να μετακινηθούν προς την ψηφιακή ε-

πιλογή είναι ένα ενδεχόμενο που εξετάζεται σοβαρά, αφού θα επιβαρύνει ένα ήδη ταλαιπωρημένο ευρωπαϊκό τραπεζικό σύστημα. Προς αυτήν την κατεύθυνση εξετάζονται τρόποι για να διασφαλιστεί ότι το ψηφιακό ευρώ θα αποτελέσει μέσο πληρωμών και όχι αποταμίευσης/ επένδυσης.

Η αλλαγή θα είναι σημαντική και γι' αυτό ξεκινά ένας διάλογος όπου όλοι έχουν λόγο να αρθρώσουν και ρόλο να επιτελέσουν μιας και το νέο εργαλείο αν είναι να πέτυχει θα πρέπει να απολαμβάνει της εμπιστοσύνης των Ευρωπαίων πολιτών. Η διαδικασία που ξεκίνησε προχθές αναμένεται να ολοκληρωθεί περί τα μέσα του 2021 οπότε και θα αποφασιστούν τα επόμενα βήματα.

ΕΝΟΙΚΙΑΓΟΡΑ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΥ

Από μικρός έκανες μεγάλα σχέδια

Καιρός να γίνουν πραγματικότητα!

www.hellenicbank.com/car

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

Έχεις τη δύναμη.

ΑΡΘΡΟ / Του ΑΝΔΡΕΑΣ Α. ΑΝΔΡΕΟΥ

Η Αλαζονεία προηγείται της πτώσης (Version 2020)

Αυτή, αγαπητοί μου, είναι η επιτομή του ποιοι είμαστε. Η αρχή και το τέλος της σήψης και της διαφθοράς. Ο «μάστρος» στα χαρτιά μπορεί να είναι ένας υπουργός, ένας πρόεδρος, αλλά τι να τον κάνεις αυτόν όταν ο πραγματικός μάστρος είναι αυτός που όντας κάτω από τα ραντάρ μπορεί να αλωνίζει και να κάνει ό,τι θέλει. Και φυσικά για να λειτουργήσει το όλο σύστημα είναι απαραίτητοι και οι χρήσιμοι πλιθίοι. Οι χρήσιμοι πλιθίοι βρίσκονται σε όλο το φάσμα της κοινωνίας και είναι άτομα που συνήθως έχουν κάποιο βήμα έκφρασης, κάποιο εκτόπισμα και μπορεί να είναι οτιδήποτε από έναν νεαρό επαγγελματία, σε ένα νεαρό υποψήφιο βουλευτή, ακόμα και βουλευτή που εν είδει μαϊντανού παρελαύνει από κάθε μέσο κοινωνικής αποκαύωσης για να στηρίξει τις όποιες θέσεις του πολιτικού του χώρου, σωστές ή λάθος. Προχθές είδαμε την κορυφή του παγόβουνου και είμαι σίγουρος ότι το παγόβουνο σύντομα θα μας δείξει και τους γλυτούς του και τις γάμπες του και τις πτέρνες του. Όχι επειδή εμείς θα το αποκαλύψουμε, αλλά επειδή τρίτοί θα το κάνουν και πάλι για εμάς. Όχι δεν πέσαμε από τα σύννεφα για το αν αυτά γίνονταν. Προφανώς και γινόντουσαν και όχι μόνο τώρα αλλά και στο παρελθόν. Είναι κανείς που πιστεύει ότι δεν ισχύει η πλειοψηφία των κατηγοριών που μας εκτόξευσαν το 2013 για το τι προηγήθηκε του 2013 και που μας οδήγησε μεταξύ άλλων στην οικονομική καταστροφή του 2013; Σίγουρα τότε δεν στήσαμε 1 εκατ. πολίτες αυτού του τόπου πλυντήρια για να ξεπλύνουμε τα άπλυτα των Ρώσων. Λίγοι και καλοί το έκαναν. Όπως και τώρα δεν πουλούσαμε όλοι διαβητήρια σε εγκληματίες της υψηλίου. Λίγοι και καλοί το έκαναν. Σε κάθε περίπτωση όμως όλοι την τρώμε κανονικά.

Είχαμε ένα επενδυτικό πρόγραμμα το οποίο είχε τις προϋποθέσεις να μας βοηθήσει οικονομικά και μας βοήθησε. Σε τέτοιο βαθμό που η οικονομία έφθασε σε επιδόσεις που ελάχιστοι πίστευαν πως μπορούσε να φθάσει μετά το 2013. Βοήθησε σε τέτοιο βαθμό που είδαμε το real estate να αναπτύσσεται με άλλους ρυθμούς και τους ορίζοντες των πόλεων να διευρύνονται. Ναι μεν υπήρχαν οι «κόντρα» φωνές που σύστηναν φειδώ, μελέτη, οργάνωση, λιγότερο «άπιασμα», λογικές τιμολογήσεις κ.λπ., αλλά να, η συνεισφορά του προγράμματος ήταν θετική.

Λέω «ήταν» επειδή οικονομικά ομιλούντες δεν είμαι βέβαιοι, αν μετά τις τελευταίες εξελίξεις ο τελικός λογαριασμός θα είναι θετικός ή αρνητικός. Επειδή κακά τα ψέματα, καλύτερα είναι να σου βγει το μάτι παρά το όνομα. Και το όνομα μας αυτή τη στιγμή εξαιτίας των λίγων παντογνώμων και πολυπράγμων, δεν

πάνει μπάζα ούτε στα red light districts της οποίας χώρας.

Μία οδός υπάρχει και αυτή είναι η κάθαρση. Να μπουν επιτέλους φυλακή και άμεσα όσοι από το κατεστημένο ευθύνονται για τη σήψη και τη διαφθορά. Και το κατεστημένο περιλαμβάνει πολιτικούς, επιχειρηματίες, δικηγόρους, λογιστές, κρατικούς αξιωματούχους, υπαλλήλους κ.λπ. Η διαπλοκή είναι παντού. Δεν υπάρχει άλλος τρόπος για να καθαρίσει το όνομά μας. Και πρέπει να το κάνουμε αν θέλουμε να δώσουμε μια σπιθαμή γης στα παιδιά μας.

Βεβαισμένα, κατά την άποψή μου, η κυβέρνηση κατάργησε το πρόγραμμα. Πρώτα έπρεπε να παύσει όσους ευθύνονται και ακολούθως να τους στείλει στη δικαιοσύνη. Το πρόγραμμα μια χαρά κατέληξε να είναι. Όπως φάνηκε, κάποιοι επιτρέπει εκμεταλλεύθηκαν παραθυράκια και έκαναν το πάρτι τους. Αλλά κατάργηση του προγράμματος επειδή κάποιοι εκμεταλλεύθηκαν παραθυράκια ισοδυναμεί με αυριανή κατάργηση του ΓΕΣΥ επειδή κάποιοι το εκμεταλλεύονται για να θησαυρίζουν. Έτσι θα τα περνούμε τα προγράμματα και τα συστήματα; Αντί να φτιάχνουμε το σύστημα θα καταργούμε τα προγράμματα;

As γίνει το βιντεάκι η αιτία να κλείσουν τα σαθρά του συστήματός μας. Αλλάθεια πόσες φορές εγώ προσωπικά, για να μη βάλω το σύνολο όσων είπαν τα ανάλογα, προειδοποίησα για παράνομους μεσίτες; Είμαι σίγουρος ότι κανένας δεν έδωσε καμία σημασία στο γεγονός πως στο βίντεο σημαντικό ρόλο παίζει ένα ζευγάρι από Άγγλους παράνομους μεσίτες. Παρόμοιοι με αυτούς που μας κατέστρεψαν την τριετία 2005 – 2007 και που προφανώς είχαν πρωταγωνιστικό ρόλο και τώρα. Πώς κατάρφερε ένας Χονολουλού- style Άγγλος να μπει τόσο βαθιά στο σύστημα και να αλωνίζει; Πώς ένας βουλευτής που ψηφίζει νόμους για όλους μας συνεργαζόταν με παράνομους μεσίτες; Ή μήπως οι νόμοι είναι για τους νόμιμους για να υπάρχουν και το business γίνεται πίσω από κλειστές πόρτες άνευ νόμων και ελέγχων;

Κύριοι τα ψέματα τελείωσαν. Τελείωσε και αυτό το πάρτι. Ελάτε εσείς οι ειδικοί και πείτε μας τώρα πως θα διατεθούν οι πύργοι και τα resort, πώς θα λειτουργήσει τώρα ο μισός πνεύμονας που είχε μείνει στις οικονομίας και πώς θα πάμε παρακάτω ενόψει των χιλιάδων εμποδίων που μας ριζάει στα πόδια μας επειδή για άλλη μια φορά από εξυπνοβλακεία θελήσατε να παρακάμψετε το σύστημα για να βγάλετε τριάντα αργύρια παραπάνω.

Ο κ. Ανδρέας Α. Ανδρέου, MRICS, είναι CEO της APS Andros Property Strategy - Chartered Surveyors.

Δεν γνωρίζω αν άλλο κράτος και διευρωπικό -τρομάρα μας- έχει βιώσει ποτέ του τόση δόση κοροϊδίας και τέτοιο βαθμό μαύρου χιούμορ μέσα σε μία μόνο ημέρα, όσο το δικό μας. Και αναφέρομαι στη χθεσινή ημέρα και όσα είδαν τα μάτια μας και άκουσαν τα αφτιά μας για το πολυπαθό επενδυτικό και με συνοπτικές διαδικασίες νεκρό πια, πρόγραμμα. Ήταν μια μέρα που τα είχε όλα:

- Τερματισμό του πολυσυζητημένου προγράμματος στο τσακ μπαμ σε έκτακτη συνεδρίαση του Υπουργικού Συμβουλίου.
- Μία κτηνή παραίτηση βουλευτή του ΑΚΕΛ που έγινε άμεσα αποδεκτή χωρίς ιδίαιτερο σχολιασμό.
- Μία άκρως προσβλητική δήλωση από την πρόεδρο Ούρσουλα: «Παρακολουθούμε με δυσηπία πως ανώτατοι αξιωματούχοι εμπορεύονται ευρωπαϊκή υπηκοότητα για οικονομικά οφέλη».
- Αντιδράσεις από όλα τα κόμματα.
- Ένα χαμό στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης με απαίτηση για παραίτηση.
- Μία μακτική διαδήλωση έξω από τη Βουλή και εν τέλει.
- Μία αποχή του προέδρου της Βουλής από τα καθήκοντά του συνοδευόμενη από μια δημόσια συγγνώμη, και
- ένα φιάσκο που μόνο εδώ μπορούσε να συμβεί: ο πρόεδρος της Βουλής Δημήτρης Συλλούρης ανακοίνωσε ότι η αποχή από τα καθήκοντά του θα γίνει από την ερχόμενη Δευτέρα 19 Οκτωβρίου αλλά στο μεταξύ από σήμερα είναι προεδρεύων της Δημοκρατίας!

Ως γνωστόν, ο Νίκαιος θα λείπει στις Βρυξέλλες για τρεις μέρες και ο αξιότερος για να τον αντικαταστήσει είναι ο δακτυλοδεικτούμενος Συλλούρης!

Τρελό, παρανοϊκό; σίγουρα άκρως Κυπριακό! «This is Cyprus» που λέει ο εξαπατηθείς αλλά διερευνητικός και καταγγελτικός Πιπτάτζης.

Με όλα τα πιο πάνω μαζεμένα μέσα σε μια ημέρα πάμπολλα είναι τα ερωτήματα που παραμένουν αναπάντητα. Λίγα από αυτά σας παραθέτω πιο κάτω. Οι απαντήσεις δικές σας, αφού κάνετε επίσημο δεν πρόκειται να τις δώσω...

- Τελικά ήταν τόσο εύκολο να τερματιστεί το πρόγραμμα που έφερε διασκοταμύρια στην οικονομία;

- Τι λένε τώρα όσοι προέτρεπαν τον πρόεδρο να μην αναστείλει το πρόγραμμα «επειδή θα δικαιώσουμε έτσι το φιλοτουρκικό ΑΙ Ζαεερα»;

Ο ΜΗΡΟΥ & ΣΕΒΕΡΗ

Γράφει ο ΟΝΑΣΑΓΟΡΑΣ

Δεν είναι αστείο, ο Συλλούρης είναι προεδρεύων της Δημοκρατίας!

• Ποια μοναξιά είναι χειρότερη από την έλλειψη εμπιστοσύνης; - George Eliot

- Γιατί ο Συλλούρης δεν παρατήθηκε και δήλωσε απλώς αποχή;

- Ποιοι είναι αυτοί που λαδώνονταν για να παρακάμψουν τα εμπόδια προβλητικών υποθέσεων με 20 - 50 χιλιάδες, όπως αποκάλυψε το βίντεο του ΑΙ Ζαεερα;

- Ο Νουρής τι λέει σχετικά με τις δηλώσεις που έκανε όταν δημοσιοποιήθηκε το πρώτο βίντεο του ΑΙ Ζαεερα; Μήπως ο υπουργός βρισκόταν σε μέθη; Να του κάνουμε άραγε ένα άλκοτεστ την επόμενη φορά που θα προβεί σε δηλώσεις;

- Ποιος έγραψε την δήλωση «Εγώ εν τζίαι» του Δημητρίου;

- Γιατί ο Αβέρωφ ο ηγέτης του μεγαλύτερου κόμματος, που δεν εμπλέκεται στα Cyprus Papers δεν τοποθετήθηκε νωρίς με δική του δήλωση;

- Τι γύρευε βουλευτής του ΑΚΕΛ, του κόμματος του λαού σε αυτές τις κακοτοπιές για τις οποίες κατηγορείται το κεφάλαιο; Έχουν τα πλοκάμια της κλιδής κυκλώσει και την Εξέκρια Παπαϊωάννου;

- Γιατί επιχειρηματίες όπως τον Τζιζβάνη να θέλουν να γίνουν βουλευτές; (το βρήκα στο Twitter)

- Τι νίβει ο Αγκαστινιώτης και δεν μας δίνει; Και εκθέτει με τις ανακοινώσεις του το ΚΕΒΕ και όχι μόνον;

- Πότε το ΚΕΒΕ και η ΟΕΒ με τις δηλώσεις και τοποθετήσεις τους θα βάλουν τα όνομα της χώρας πάνω από το ιδιωτικό κέρδος;

- Υπάρχουν βουλευτές που το αντέχουν να μπουν ξανά στη Βουλή, ενώ ο Συλλούρης δεν έχει παρατηρηθεί;

- Γιατί κάποια μέσα ενημέρωσης επιμέ-

νουν ότι κύρια είδηση του σκανδάλου είναι η παγίδευση των Συλλούρη και Τζοβάνη από το ΑΙ Ζαεερα και όχι όσα αυτοί είπαν και έπραξαν;

- Τελικά σε ποιον οφείλουμε τον τερματισμό του αμαρτωλού προγράμματος πολιτογραφήσεων; Στον Νίκαιο ή στον Συλλούρη;

- Με ποια μούτρα θα αντικρίσει σήμερα τους Ευρωπαίους ηγέτες ο Νίκαιος, μετά απ' όσα είδε όλη η υψηλός και όσα είπε για την Κύπρο η Ούρσουλα;

ΚΟΝΙΖ: Σε ποιο μεγάλο κόμμα διεξήχθη έντονη και μακρά συζήτηση χθες για τις επιπτώσεις που μπορεί να έχει στις βουλευτικές το σκάνδαλο που αποκάλυψε το ΑΙ Ζαεερα;

Σ Η Μ Ε Ι Ω Μ Α Τ Α Ρ Ι Ο

Επιμέλεια: ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗΣ

The Nether της Jennifer Haley σε σκηνοθεσία Εβίτας Ιωάννου

Το **πολυβραβευμένο** θεατρικό έργο The Nether της Jennifer Haley παρουσιάζεται για πρώτη φορά στα ελληνικά σε μορφή θεατρικού αναλογίου. Σκιαγραφώντας το ενδεχόμενο της εικονικής βίας χωρίς συνέπειες, το έργο πραγματεύεται φιλοσοφικά και ηθικά ερωτήματα που εγείρονται από την εξέλιξη της τεχνολογίας της εικονικής πραγματικότητας. Το διαδίκτυο έχει μεταμορφωθεί στο «The Nether», ένα σύμπαν με ψηφιακές πολιτείες τις οποίες όλο και περισσότεροι άνθρωποι επιλέγουν να κατοικήσουν. Εκεί βρίσκεται και το «Καταφύγιο», μία ειδική εικονική πραγματικότητα με ιδιόμορφους ηθικούς νόμους. Η ντετέκτιβ Μόρις, επιθεωρήτρια του ψηφιακού κόσμου, ανακρίνει τον Σιμς, έναν ευγενή κύριο που δραστηριοποιείται στο Καταφύγιο προμηθεύοντας άνδρες με ανήλικα παιδιά για σεξουαλική εκμετάλλευση. Μέσω των ερωτήσεων της ντετέκτιβ, και καθώς ο Σιμς, με φιλοσοφικά οξυδέρκεια, αρνείται την ενδεχόμενη εγκληματικότητα των δραστηριοτήτων του, το θεατρικό έργο εξετάζει τις ηθικές διαστάσεις της εικονικής βίας και το ενδεχόμενο νομοθέτησής της.

Συντελεστές

Κείμενο: Jennifer Haley, μετάφραση: Άννα Σπύρου. Σκηνοθεσία: Εβίτα Ιωάννου.

Το **έργο** πραγματεύεται φιλοσοφικά και ηθικά ερωτήματα που εγείρονται από την εξέλιξη της τεχνολογίας της εικονικής πραγματικότητας.

Παίζουν οι ηθοποιοί: Έλενα Καλλινίκου, Λούκια Περίδου, Μιχάλης Ασπλάκας, Μάριος Ιωάννου. Μουσική (επί σκηνής): Αντρούλα Καρά. Κοστούμια: Αλεξάνδρα Πετσέτακας. Σχεδιαστής Κουστομίου: Ίριδας: Filip Motwary. Φωτισμοί: Ευριπίδης Δίκαιος. Γραφικά: Αντώνης Μούσης. Βοηθός Παραγωγής: Δημήτρης Μιχαηλίδης. Φωτογραφίες: Νεφέλη Παπα-

δάκη, Στέφανος Χρυσάνθου. Παραγωγή: Παραπλευρώς Παραγωγές.

• **Πληροφορίες:** 16, 17, 19, 20 Οκτωβρίου, ώρα 8:00 μ.μ. Φωτiώριο Εικαστικής Καλλιέργειας, Νεχρού 2, Δημοτικός Κήπος Λευκωσίας. Κρατήσεις: 99629610 Το σκηνοθετημένο αναλόγιο έχει επιχορηγηθεί από τις Πολιτιστικές Υπηρεσίες,

«De profundis» του Oscar Wilde

Η **ζωντανή** εκφορά της συντριβής αλλά και της επιμονής του Oscar Wilde από τη Βασιλική Κυπραίου τοποθετείται εντός του πατοπούτου του Βαγγέλους Γέττος δημιουργεί με ετεροκλήπη όργανα και εκλεκτικές ατμόσφαιρες, με τίτλο «De profundis». Λόγος και ήχος, ήττα και δικαίωση, θάνατος και αιωνιότητα συναντιούνται στο υποβλητικό ημίφως μιας αήλης της Παλιάς Λευκωσίας. Η ηθοποιός Βασιλική Κυπραίου και ο μουσικός Βαγγέλης Γέττος ψηλαφούν με γυμνά χέρια την πυρακτωμένη επιστολή - διαθήκη του Wilde μέσα από ένα μουσικό θεατρικό αναλόγιο όπου ο λόγος και η μουσική συντονίζονται με τον ρυθμό της μεταίματης γραφής του μεγάλου συγγραφέα. «Διάβασε και ξαναδιάβασε αυτό το γράμμα μέχρι να σκοτώσει τη ματαιοδοξία

Μουσικό θεατρικό αναλόγιο με την ηθοποιό Βασιλική Κυπραίου και τον μουσικό Βαγγέλη Γέττο.

σου»: Με αυτή την αμείλικτη εντολή, ο Oscar Wilde ξεκινούσε από τις αγγλικές φυλακές την εμβληματική του επιστολή που αργότερα θα γινόταν γνωστή με τον τίτλο «De profundis». 120 χρόνια από τον θάνατο του μεγάλου Ιρλανδού συγγραφέα, τα ζητήματα με τα οποία καταπνέεται σε αυτό το κλασικό κείμενο παραμένουν περισσότερο ανοικτά από ποτέ. Η καλλιτεχνική αξιοπρέπεια, η αι-

σθητική, ο ρόλος της τέχνης, αλλά και ο εξοστρακισμός της ανθρωπιάς, το συντριπτικό αίσθημα της αδικίας και της αλλοτρίωσης στη βιομηχανική κοινωνία καταφέρνουν να χωρέσουν σε λίγες σελίδες με τρόπο απαράμιλλα περιεκτικό. Η παράσταση «De profundis» υποστηρίζεται από την Πρεσβεία της Ιρλανδίας στην Κύπρο. Υπέρτιτλο από το πρωτότυπο κείμενο θα προβάλλονται στα αγγλικά.

• **Περισσότερες Πληροφορίες** Πού/Πότε: Καφεενείο 11, Γωνία Σούτσου και Περαιώς, Παλιά Λευκωσία (πίσω από το χαϊμάρι Ομερίε), στις 15 & 22 Οκτωβρίου, ώρα 8:00 μ.μ. Επικοινωνία: Τηλέφωνο κρατήσεις (απαραιτήσεις - με sms) 97843347

Διαδικτυκές προβολές από την Πρεσβεία του Ισραήλ

Η **Πρεσβεία** του Ισραήλ στην Κύπρο συνεχίζει με την 2η βδομάδα ονλαιν προβολών ιστορικών ταινιών. Από τις 14 έως τις 18 Οκτωβρίου, μπορείτε να παρακολουθήσετε το σπουδαίο ντοκιμαντέρ «Γκόλντα Μείρ, 4η πρωθυπουργό του Ισραήλ και μιας από τις πρώτες εκλεγμένες γυναίκες ηγέτες του κόσμου.

Η ταινία εξερευνά την πολυπλοκότητα του χαρακτήρα της Γκόλντα Μείρ, συνδυάζοντας επιδείξια μαρτυρίες υποστηρικτών και αντιπάλων της μαζί με σπάνιο αρχαιολογικό υλικό. Η αφηγηματική άγκυρα της ταινίας είναι μια εξαιρετική συνέ-

ντευξη εκτός αέρα, που έδωσε η Μείρ λίγο πριν τον θάνατο της το 1978. Αφού τελείωσε η λήψη, οι κάμερες συνέχισαν να καταγράφουν μια συζήτηση με την πρώτη και μοναδική γυναίκα που κυβέρνησε ποτέ το Ισραήλ.

Καθώς άναβε το ένα τσιγάρο μετά το άλλο, η Γκόλντα μιλούσε ελεύθερα, υπερασπιζόμενη τη θνητεία της ως πρωθυπουργός – τα πέντε ταραχώδη χρόνια που εξασφάλισαν τη θέση της στην Ιστορία, αν και με υψηλό προσωπικό κόστος. Η ταινία αφηγείται την ιστορία της Μείρ, από την εκπληκτική της άνοδο στην εξουσία και το διεθνές εμβληματικό

της ανάστημα ως «Βασίλισσα του Εβραϊκού λαού», μέχρι την κατάρρευση και τον μοναχικό της θάνατο.

Οι δωρεάν διαδικτυακές προβολές διοργανώνονται στο πλαίσιο της 60ης επέτειου από τη εγκαθίδρυση διπλωματικών σχέσεων μεταξύ του Κράτους του Ισραήλ και της Κυπριακής Δημοκρατίας.

• **Για να δείτε** την ταινία με ελληνικούς και αγγλικούς υπότιτλους: επισκεφθείτε τον σύνδεσμο: <https://vimeo.org.com/go2films/embassy-of-israel-nicosia-special-screening-golda>. Χρησιμοποιήστε τον κωδικό πρόσβασης: CypGolda.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ιδιοκτήτρια

«Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΚΔΟΣΗ ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ»

Εκδίδεται σε συνεργασία και μετά από άδεια της εταιρείας ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α.Ε.

Διευθύνων Σύμβουλος: ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΛΟΤΤΙΑΝΗΣ • Διευθυντής: ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΡΑΣΧΩΣ

Υπεύθυνος Υλικό: ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗΣ • Υπεύθυνος Αιτιολογία: ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ

Νίκου Κρανιδιώτη 7Ε, 3ος όροφος, 2411 Έγκωμη, Λευκωσία, Κύπρος
e-mail: info@kathimerini.com.cy Τηλ.: 22472500 Fax: Σύνταξη +357 22472540
Fax: Διαφημιστικό Τμήμα - Μικρές Αγγελίες +357 22472550

Διευθυντής: ΑΛΕΞΗΣ ΠΑΠΑΚΕΛΑΣ • Διευθυνση συντάξεως: ΚΩΣΤΗΣ ΦΑΦΟΥΤΗΣ - ΝΩΤΗΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η αναδημοσίευση, αναπαραγωγή, διασκευή ή απόδοση του περιεχομένου της εφημερίδας με οποιονδήποτε τρόπο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη.

Με τη θηλειά στον λαιμό οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις

Ζητούν περαιτέρω στήριξη από το κράτος και προειδοποιούν με δυναμικές κινητοποιήσεις - Συζητήσεις για επέκταση των σχεδίων

Της **ΑΝΤΡΗΣ ΘΡΑΣΥΒΟΥΛΟΥ**

Τη λήψη δυναμικών μέτρων μελετά η ΠΟΒΕΚ σε περίπτωση κατά την οποία η κυβέρνηση δεν προχωρήσει σε περαιτέρω στήριξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και οι οποίες σήμερα βρίσκονται με τη θηλειά στον λαιμό λόγω της πανδημίας. Όπως δηλώνει ο γ.γ. της ΠΟΒΕΚ, Στέφανος Κουρσάρης, ο τρόπος αντίδρασης εκ μέρους των καταστηματαρχών αναμένεται να καθοριστεί το επόμενο χρονικό διάστημα.

Σε δηλώσεις στην «Κ» ο κ. Κουρσάρης σημειώνει ότι για το λιανικό εμπόριο η μείωση του τζίρου ξεπερνά το 50%. Τονίζει ότι τα προβλήματα δεν μπορεί να συνεχίσουν να κρύβονται κάτω από το χαλί με επιχειρήσεις να κλείνουν και την Πολιτεία να σφυρίζει αδιάφορα.

Όπως ανέφερε στην «Κ», ο αντιπρόεδρος Συνδέσμου Καταστηματαρχών Πεζοδρόμων και πρόεδρος του Παγκύπριου Συνδέσμου Ένδυσης και Υπόδησης, Τριαντάφυλλος Ζωίδης ήδη στους πεζοδρόμους της πρωτεύουσας, Λήδρας και Ονασαγόρου, έβαλαν λουκέτο αυτή την περίοδο δέκα καταστήματα. Ανάμεσά τους καφετέρια και καταστήματα ειδών ένδυσης και υπόδησης.

«Έχουμε θέματα με τα ενόικια, τη μείωση του κύκλου εργασιών και με την α-

Στους πεζοδρόμους της πρωτεύουσας, Λήδρας και Ονασαγόρου, έβαλαν λουκέτο αυτή την περίοδο δέκα καταστήματα.

Πολλά καταστήματα έβαλαν λουκέτο και άλλα προσπαθούν με νύχια και με δόντια να επιβιώσουν, καθώς εξαιτίας της πανδημίας ο τζίρος τους σημείωσε μείωση πέραν του 50%.

πουσία ουσιαστικής στήριξης από την κυβέρνηση. Τα μικρά καταστήματα δεν έλαβαν ουσιαστική βοήθεια και σε ό,τι αφορά στα ενόικια δεν είδαμε καμία θετική προσέγγιση. Πολλά μέλη μας ήταν έτοιμα να κλείσουν λόγω δυστοκίας σε ό,τι αφορά στα ενόικια και καμία βοηθητική κίνηση δεν έγινε εκ μέρους των ιδιοκτητών», σημειώνει ο κ. Ζωίδης.

Αναφέρει επίσης ότι ορισμένα καταστήματα και στην οδό Μακαρίου έχουν κλείσει λόγω των έργων που βρίσκονται σε εξέλιξη. Πάντως, ο κ. Ζωίδης θεωρεί θετική την πίεση εκ μέρους του Δήμου Λευκωσίας για επίτευξη των έργων επιδιώκοντας την επιστροφή στο αρχικό χρονοδιάγραμμα για ολοκλήρωση της λεωφόρου Μακαρίου πριν από τα Χριστούγεννα του 2020.

Υπενθυμίζεται ότι οι εργασίες της δεύτερης φάσης αναβάσταξης του Εμπορικού Τριγώνου Μακαρίου Γ' – Στασιόκράτους –

Ευαγόρου που αφορούν τη λεωφόρο Μακαρίου, ξεκίνησαν με καθυστέρηση 4 μηνών, καθώς έπεται από διαβούλευση με εμπλεκόμενους και επηρεαζόμενους λήφθηκε η απόφαση να ξεκινήσουν μετά την ολοκλήρωση της Α' φάσης του έργου.

Το αίτημα του Δήμου Λευκωσίας για επίτευξη έγκειται στο γεγονός ότι οι συνέπειες για τις επιχειρήσεις που θα μπορούν να λειτουργήσουν κανονικά κατά την περίοδο των γιορτών των Χριστουγέννων του 2021 θα είναι σίγουρα θετικές.

Στο μεταξύ, η ΠΟΒΕΚ έχει ξεκινήσει επαφές και συναντήσεις με την εκτελεστική εξουσία, τη βουλή και τα πολιτικά κόμματα. Ανάμεσα στα αιτήματα των καταστηματαρχών περιλαμβάνεται η κατάργηση του υποχρεωτικού τέλους των €350 που επιβλήθηκε στις εταιρείες από το 2012.

Το κόστος της ηλεκτρικής ενέργειας, οι διευκολύνσεις στην καταβολή Κοινωνικών Ασφαλίσεων, η απευθείας στήριξη

Πλεονασμοί και τερματισμός απασχόλησης

Πάντως, το ενδεχόμενο απολύσεων το επόμενο χρονικό διάστημα παραμένει ανοικτό καθώς αρκετές επιχειρήσεις δυσκολεύονται ν' αντεπεξέλθουν στις νέπιες για τις επιχειρήσεις που θα μπορούν να λειτουργήσουν κανονικά κατά την περίοδο των γιορτών των Χριστουγέννων του 2021 θα είναι σίγουρα θετικές.

Παράλληλα, το ΚΕΒΕ εκφράζει προβληματισμό σχετικά με τη δήλωση της υπουργού Εργασίας ότι οι επιχειρήσεις που ενδεχόμενα θα προχωρήσουν σε πλεονασμό προσωπικού θα πρέπει να αποζημιώσουν οι ίδιες το προσωπικό που θα απολυθεί. Ο κ. Μιχαήλ αναφέρει ότι το θέμα θα συζητηθεί με την κ. Αμιλιανίδου, καθώς το

ΚΕΒΕ θεωρεί ότι από τη στιγμή που οι επιχειρήσεις που εντάχθηκαν στα Ειδικά Σχέδια τήρησαν τα χρονοδιαγράμματα περί απολύσεων και το κράτος αδυνατεί να συνεχίσει τη στήριξη του για όλες τις επιχειρήσεις λόγω δημοσιονομικών περικοπών, εναπόκειται στις ίδιες να αποφασίσουν κατά πόσο, ως αποτέλεσμα μείωσης όγκου εργασιών και ρευστότητας, είναι σε θέση να κρατήσουν το σύνολο του προσωπικού τους. Στο πλαίσιο αυτό ο ίδιος παραπέμπει στον νόμο Πέρι Τερματισμού Απασχόλησης όπου καθορίζονται και οι λόγοι για τους οποίους προβέβη μια επιχείρηση σε πλεονασμούς.

στις επιχειρήσεις είναι επιπλέον ζητήματα που η ΠΟΒΕΚ σημειώνει ότι θα πρέπει να απασχολήσουν την εκτελεστική εξουσία.

Σε ό,τι αφορά στο ζήτημα της ρευστότητας και της χρηματοδότησης επιχειρήσεων η ΠΟΒΕΚ επιμένει ότι τα προτεινόμενα σχέδια της κυβέρνησης, με επιδότηση επιτοκίου μέσω των τραπεζών δεν απέδωσαν. Πολλές επιχειρήσεις, μάλιστα, όπως προσθέτει ο κ. Κουρσάρης, παρέμειναν εκτός των σχεδίων στήριξης αν και η μείωση του τζίρου τους κινήθηκε αρκετά χαμηλά ακόμη και στο 40%.

Επιπλέον όπως παρουσίασε η «Κ», σε προηγούμενη έκδοσή της, οι επιχειρήσεις στις τουριστικές περιοχές Αγίας Νάπας, Πρωταρά αλλά και στην Πάφο βρίσκονται σε απόγνωση με ορατό τον κίνδυνο αρκετές από αυτές να βάλουν λουκέτο.

Τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις αλλά και ενδεχόμενοι τρόποι αντιμετώπισης τους τέ-

θκαν επί τάπητος προς συζήτηση χθες, Τρίτη ενώπιον της κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ενέργειας, Εμπορίου και Βιομηχανίας. Βουλευτές και επιχειρηματίες που δραστηριοποιούνται στις περιοχές που έχουν πληγεί λόγω της μείωσης της τουριστικής κίνησης ζήτησαν την κήρυξη τους σε πληγείες.

Διάλογος για τα σχέδια

Στο μεταξύ, ξεκινά τις επόμενες ημέρες ο διάλογος μεταξύ των κοινωνικών εταίρων και της υπουργού Εργασίας, Ζέτας Αιμιλιανίδου σχετικά με την επέκταση των σχεδίων στήριξης των ξενοδοχοπαλλήλων μέχρι τον Μάρτιο του 2021. Υπενθυμίζεται ότι σε ό,τι αφορά στην επέκταση των σχεδίων στήριξης των εργαζομένων και των επιχειρήσεων μέχρι τον Μάρτιο του 2021, η Ολομέλεια της Βουλής έδωσε το πράσινο φως με στόχο τον μετριασμό των επιπτώσεων από την πανδημία.

Ουσιαστικά, επεκτείνεται η περίοδος κατά την οποία παρέχονται προσωρινές εξουσίες στην υπουργό Εργασίας, ώστε να αποφασίζει άμεσα για ορισμένα θέματα που αποσκοπούν στην καλύτερη διαχείριση της πανδημίας. Ο διάλογος αναμένεται ότι θα επικεντρωθεί στις απαραίτητες τρο-

Το ενδεχόμενο απολύσεων το επόμενο χρονικό διάστημα παραμένει ανοικτό, καθώς αρκετές επιχειρήσεις δεν μπορούν να αντεπεξέλθουν περαιτέρω.

ποποιήσεις ώστε να εφαρμοστούν με τον πιο κατάλληλο τρόπο και για την περίοδο από τον Νοέμβριο 2020 μέχρι τον Μάρτιο 2021 τα Ειδικά Σχέδια Πλήρους και Μερικής Αναστολής των Εργασιών της Επιχείρησης που εφαρμόζονται για τις Ξενοδοχειακές Μονάδες και τις Συνδεδεμένες με τον τουρισμό επιχειρήσεις. Στόχος του αρμόδιου Υπουργείου είναι η αποτροπή των απολύσεων.

Όπως ανέφερε στην «Κ», ο διευθυντής του Τμήματος Εργασιακών Θεμάτων του ΚΕΒΕ, Αμύλιος Μιχαήλ, στις 19 Οκτωβρίου θα συζητηθεί το ζήτημα του τρόπου επέκτασης των Σχεδίων. Θέση του ΚΕΒΕ είναι η επέκταση των Σχεδίων που αφορούν όλες τις επιχειρήσεις και όχι μόνο ορισμένες κατηγορίες.

Ωστόσο, τίθεται το θέμα της υφιστάμενης οικονομικής δυνατότητας του κράτους γεγονός το οποίο λαμβάνει υπόψη το ΚΕΒΕ.

Μειώνει κατα 32% το προσωπικό της η Alpha Bank

Σε εφαρμογή το Σχέδιο Εθελουσίας Εξόδου της Τράπεζας με ανώτατο ποσό αποζημίωσης τα 200 χιλιάδες ευρώ

Του **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ**

Σε αποχώρηση του 32% του προσωπικού της στοχεύει η Alpha Bank Κύπρου, με το Σχέδιο Εθελουσίας Εξόδου της τράπεζας να έχει μπει ήδη σε εφαρμογή. Πριν λήξει το 2020 η Alpha Bank προχωρά σε ένα «γενναίο» σχέδιο αποχώρησης με αποζημίωση που φτάνει τα 200 χιλιάδες ευρώ για 220 υπαλλήλους της, θέλοντας να αποχωρήσουν υπάλληλοι κατά προτίμηση από τα τμήματα του τομέα των καθυστερήσεων, του δικτύου των καταστημάτων, της διεύθυνσης διεθνών δραστηριοτήτων και υπαλλήλων για εκτός της επαρχίας Λευκωσίας. Το σύνολο του προσωπικού της τράπεζας στα τέλη Σεπτεμβρίου 2020 ανερχόταν σε 679 υπαλλήλους. Εντός του 2021 θα πρέπει να αναμένουμε σχέδια μείωσης τραπεζοπαλλήλων και για άλλες τράπεζες που έχουν αρκετό προσωπικό, όπως Τράπεζας Κύπρου και Astrobank. Για Ελληνική Τράπεζα δεν γνωρίζουμε ποια οδό θα προτιμήσει να χαράξει, μπορεί να μην προχωρήσει σε Σχέδιο Εθελουσίας Εξόδου και να έχει άλλα πλάνα. Μέχρι στιγμής,

Συνολικά έχουν εφαρμοστεί 10 Σχέδια Εθελουσίας Εξόδου στην Κύπρο από το 2013.

πάντως, έχουν αποχωρήσει μέσω των Σχεδίων Εθελουσίας Εξόδου από τραπεζικά ιδρύματα πάνω από 4.000 άτομα από αρχές του 2013. Συνολικά έχουν εφαρμοστεί 10 Σχέδια Εθελουσίας Εξόδου από την Τράπεζα Κύπρου, Ελληνική Τράπεζα, Συνεργατική Κυπριακή Τράπεζα και AlphaBank Κύπρου. Σύμφωνα με το εσωτερικό σημείωμα της Alpha Bank προς τους υπαλλήλους της, το ποσό αποζημίωσης δεν θα ξεπερνά τους τέσσερις ετήσιους ακαθάριστους μισθούς με μέγιστο ποσό τις €200.000 και επίσης δεν θα ξεπερνά το ποσό των υπολειπόμενων

Το σύνολο του προσωπικού της τράπεζας στα τέλη Σεπτεμβρίου 2020 ανερχόταν σε 679 υπαλλήλους.

ακαθάριστων μισθών μέχρι την κανονική αφυπηρέτηση με μέγιστο ποσό τις €200.000. Η φόρμουλα που χρησιμοποιεί η τράπεζα είναι η εξής: Ετήσιος Ακαθάριστος Μισθός x Έτη Υπηρεσίας x Συντελεστής Ηλικίας & Ετών Υπηρεσίας όπου: (α) Ετήσιος Ακαθάριστος Μισθός = (Μηνιαίος βασικός μισθός + ΑΤΑ) x 13 με ημερομηνία αναφοράς 30.09.2020. (β) Έτη Υπηρεσίας = Έτη πραγματικής υπηρεσίας στην Τράπεζα κατά την 30.09.2020. (γ) Ηλικία: υπολογίζεται με ημερομηνία 30.09.2020. (δ) Συντελεστής Ηλικίας και Ετών Υπηρεσίας βάσει συ-

γκεκριμένου πίνακα. Σύμφωνα με τις επιπλέον παροχές της Τράπεζας, δίδεται ιατροφαρμακευτική κάλυψη, μέσω του Ταμείου Υγείας (ΕΤΥΚ) με εκατέρωθεν εισφορές, για δύο χρόνια από την ημερομηνία αποχώρησης ή μέχρι την ολοκλήρωση του 65ου έτους της ηλικίας του υπαλλήλου, όποιο από τα δύο συμβεί πρώτο. Επίσης, ασφαλιστική κάλυψη μέσω του ομαδικού σχεδίου (αφορά ασφάλεια ζωής μόνο), για δύο χρόνια από την ημερομηνία αποχώρησης, ή μέχρι την ολοκλήρωση του 65ου έτους της ηλικίας του υπαλλήλου, όποιο από τα δύο

συμβεί πρώτο. Σημειώνεται δε, πως, το ποσό αποζημίωσης θα καταβληθεί αφορολόγητο (με τη λήψη σχετικής έγκρισης από τον Έφορο Φορολογίας). Επιπλέον αποζημίωση 10% μέχρι το μέγιστο ποσό €200.000 θα δοθούν για υπαλλήλους που υπηρετούν στον τομέα των καθυστερήσεων, στο δίκτυο των καταστημάτων, στη διεύθυνση των διεθνών δραστηριοτήτων και σε υπαλλήλους που βρίσκονται εκτός της Επαρχίας Λευκωσίας. Επιπλέον, βάσει του εσωτερικού σημειώματος θα δοθεί αποζημίωση 5%, μέχρι το μέγιστο ποσό €200.000, για υπαλλήλους που θα

επιλέξουν να συμμετέχουν στο Πρόγραμμα κατά την πρώτη εβδομάδα εφαρμογής του. Η Alpha Bank δε είναι στην κρίση της να αποδεχτεί ή όχι, οποιοδήποτε αίτημα για συμμετοχή στο Πρόγραμμα. Βάσει του σημειώματος, θα υπάρχουν και πιστωτικές διευκολύνσεις. Πρώτον, τα υφιστάμενα δάνεια τακτής προθεσμίας παραμένουν ως έχουν όσο αφορά την τιμολόγηση και τον χρόνο εξόφλησης. Δεύτερον, το όριο τρεχούμενου λογαριασμού μισθοδοσίας θα μειωθεί στο 50% του σημειωμένου ορίου με μέγιστο όριο τις €10Κ. Τρίτον, το όριο Πιστωτικών Καρτών μέχρι €6Κ.

Έρχονται προσαυξήσεις

Η Τράπεζα άμεσα και αναδρομικά από 01/01/20 θα παραχωρήσει την επίσημη προσαύξηση σ' όλο το προσωπικό της με βάση και την τελευταία συμφωνία ΕΤΥΚ – Τράπεζας Κύπρου. Με βάση τη συμφωνία αυτή ο κάθε συνάδελφος θα πάρει συνολικά €115.

Σύμφωνα με σχετική ανακοίνωση της ΕΤΥΚ, μέσα στο πλαίσιο της απόφασης της Διοίκησης της Τράπεζας για περιορισμό του κόστους της Τράπεζας, ούτως ώστε να δημιουργηθούν προϋποθέσεις επιβίωσης της στην Κύπρο, επιθυμεί τη μείωση του αριθμού του προσωπικού και συνεπώς του κόστους. Στην ανακοίνωσή της η ΕΤΥΚ τονίζει πως, «με βάση την έκφραση αυτής της επιθυμίας της Διοίκησης της Τράπεζας έγιναν συναντήσεις μεταξύ των εκπροσώπων της Διοίκησης και της ηγεσίας της ΕΤΥΚ όπου αναλύθηκε η «ανάγκη» μείωσης του προσωπικού». Συνεχίζει πως, «η Οργάνωσή μας ουδέποτε απέκλεισε την πρόθεση οποιασδήποτε Τράπεζας για Σχέδιο Εθελουσίας Εξόδου αλλά πάντοτε προσπαθούσε να διαφυλάξει/εξασφαλίσει τα απαραίτητα που θα κατοχυρώνουν το Εθελοντικό του Σχεδίου Πρόδρομς Αφυπηρέτησης, ενώ συνάμα έδινε σημασία και στους συντελεστές «αποζημίωσης» και ιδιαίτερα το μέγεθος του ποσού που θα περιλαμβάνει το Σχέδιο Εθελοντικής Αφυπηρέτησης».

ΕΤΥΚ: Αύξηση μέγιστου ποσού

Η ΕΤΥΚ υπογραμμίζει στη σχετική εγκύκλιο πως, «μετά από αλληπάλληλες συναντήσεις, η Οργάνωσή μας διασφάλισε/αύξησε το μέγιστο ποσό «αποζημίωσης» στις €200,000 που είναι στο επίπεδο του καλύτερου σχεδίου της τελευταίας δεκαετίας και ιδιαίτερα αποκτά ξεχωριστή σημασία αν λάβουμε υπ' όψιν τα τεράστια προβλήματα που αντιμετωπίζει ο χώρος μας σήμερα. Επίσης δόθηκε ιδιαίτερη σημασία όπως πάντοτε στο ότι η μορφή του Σχεδίου θα είναι εθελοντική και όχι εξαναγκασμός και πολύ περισσότερο η τράπεζα δεσμεύτηκε να λειτουργήσει με αξιοκρατία και διαφάνεια που διασφαλίζει το σεβασμό στο προσωπικό της». Διευκρινίζει δε πως «η επιλογή ένταξης στο Σχέδιο είναι απόφαση του κάθε συναδέλφου, αφού ζυγίσει ο ίδιος τα δικά του προσωπικά δεδομένα (την κατάσταση που είναι σήμερα, το αύριο του και τις σημερινές και αυριανές του ανάγκες). Τέλος, η ΕΤΥΚ ενημερώνει στην εγκύκλιό της πως, «μετά από πιέσεις της ΕΤΥΚ, η Τράπεζα άμεσα και αναδρομικά από 01/01/20 θα παραχωρήσει την επίσημη προσαύξηση σ' όλο το προσωπικό της με βάση και την τελευταία συμφωνία ΕΤΥΚ – Τράπεζας Κύπρου. Με βάση τη συμφωνία αυτή ο κάθε συνάδελφος θα πάρει συνολικά επίσημη προσαύξηση €115. «Η ρύθμιση αυτή ευνοεί πιο πολύ τους χαμηλά αμειβόμενους, ενώ ταυτόχρονα αυξάνει το συνολικό μισθό κάθε υπαλλήλου κατά €1.500 ετησίως γεγονός που θα επηρεάσει και το ποσό που δικαιούται ο κάθε συνάδελφος με βάση το Εθελοντικό Σχέδιο Αφυπηρέτησης», καταλήγει.

«Χρωστούν» 411 εκατ. στις τράπεζες οι πολιτογραφήσεις

Στο 2% η συνεισφορά του Προγράμματος στο ΑΕΠ το 2015–19 λέει η ΚΤΚ – Στο 1,7% το 2016-19 η εκτίμηση του υπουργείου Οικονομικών

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ

Η απόφαση για διακοπή του επενδυτικού προγράμματος πολιτογραφήσεων ξένων επενδυτών ήταν πολιτική, ωστόσο, είναι απόφαση που επηρεάζει και οικονομικά την Κύπρο, μειώνοντας στα επόμενα χρόνια την αύξηση του ΑΕΠ και αφήνοντας δανειστική έκθεση 411 εκατομμυρίων ευρώ στις τράπεζες. Το πρόγραμμα συμβάλλει οικονομικά από το 2013 που έγινε ελκυστικό, εντούτοις από το 2018 που παρατηρήθηκαν αδυναμίες λειτουργεί ολοένα και λιγότερο θετικά προς την οικονομία, με το κόστος της φήμης να μην μπορεί να υπολογιστεί. Η Κύπρος από το 2018 έχει βρεθεί πολλάκις σε ρεπορτάζ διεθνών μέσων ενημέρωσης αναφορικά με τη χρήση του Προγράμματος, την α-νάγκασαν να προχωρήσει σε αρκετές α-ναβαθμίσεις, αλλά αποδείχτηκε πως δεν ήταν αρκετές. Το ρεπορτάζ του Al Jazeera έδωσε και το τελειωτικό χτύπημα σε ένα

Βάσει των στοιχείων που εξασφάλισε η «Κ» από την Κεντρική Τράπεζα, συνολικά για την περίοδο 2015 – 2019 η αύξηση του ΑΕΠ ανήλθε στο 21,8%, με τη συνεισφορά του Προγράμματος αυτή την πε-ρίοδο να περιορίζεται στο 2%.

πρόγραμμα που το Υπουργείο Οικονομικών και η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου τονίζουν ότι όντως προσφέρει οικονομικά, αλλά όχι στο επίπεδο που έχει δημιουργηθεί στην κοινή γνώμη. Πώς αποτυπώνονται οι αριθμοί για το Πρόγραμμα των Πολιτογραφήσεων; Βάσει των στοιχείων που εξασφάλισε η «Κ» από την Κεντρική Τράπεζα, συνολικά για την περίοδο 2015 – 2019 η αύξηση του ΑΕΠ ανήλθε στο 21,8%, με τη συνεισφορά του Προγράμματος αυτή την περίοδο να περιορίζεται στο 2%. Τα στοιχεία που έχει στη διάθεσή της η «Κ» από το ΥΠΟΙΚ, κινούνται στην ίδια γραμμή, παρουσιάζοντας πως κατά το 2016 – 2019 η αύξηση στο ΑΕΠ ήταν στο 18,4% και το 1,7% της αύξησης α-ποτελούσε την συνεισφορά του Σχεδίου. Δεδομένης της αυστηροποίησης του Προγράμματος και της μείωσης του ενδιά-μεσου για το Κυπριακό Πρόγραμμα η συνεισφορά του Προγράμματος στο Α-ΕΠ σύμφωνα με την Κεντρική –εάν συ-νεχίζονταν φυσικά– θα κυμαίνονταν στο 0,1 – 0,3%. Το Υπουργείο Οικονομικών στις δικές του εκτιμήσεις έβλεπε αύξηση του ΑΕΠ –αν συνεχιζόταν– για την πε-ρίοδο 2021 – 2023 στο 1,3% λόγω του Προγράμματος, ενώ προσέθετε πως σε περίπτωση σταδιακής διακοπής του θα κατόνταν το 0,8% της αύξησης του ΑΕΠ, άρα θα κυμαίνονταν στο 0,5% η αύξηση. Μονοδιάστατες οι επενδύσεις, όμως, κα-θώς οι μελέτες δείχνουν πως πάνω από

το 60% των επενδύσεων αφορούν ακίνητη περιουσία και με μεγάλη επίδραση σε σχέση με την αγορά εργασίας στον τομέα των κατασκευών. Το ΥΠΟΙΚ στη δική του έρευνα αναφέρει πως σωρευτικά κατά την περίοδο 2016 – 2019 οι επεν-δύσεις μέσω του Προγράμματος οδήγησαν στη δημιουργία 3 χιλιάδων θέσεων ερ-γασίας.

Μικρός τραπεζικός κίνδυνος

Το πρόγραμμα βάσει ρητορικής των τραπεζών κατά τα τελευταία χρόνια ήταν ότι είναι μερικώς συνδεδεμένο με τις κυ-πριακές τράπεζες και τον δανεισμό που έχουν λάβει ντιβέλοπερς από αυτές για να προχωρήσουν στις επενδύσεις. Στοι-χεία που συνέλεξε από την Κεντρική Τρά-πεζα η «Κ» δείχνουν πως η έκθεση των τραπεζών για πρότζεκτς που έχουν σχέση με το Πρόγραμμα των Πολιτογραφήσεων ανέρχονταν στις 30/6/2020 στα 411 εκατ. ευρώ. Μάλιστα, το ποσό κατά την 30/6/2019, δηλαδή ένα χρόνο πριν, α-νερχόταν στα 550 εκατ. ευρώ, καθου-χάζοντας παράλληλα τις ανησυχίες για τον αντίκτυπο του Προγράμματος πάνω στις κυπριακές τράπεζες. Υπενθυμίζεται πως τα ΜΕΔ πλέον στην Κύπρο ανέρχο-νται στα 8,5 δισ. ευρώ, με τα 411 εκατ. να είναι άκρως διαχειρίσιμο νούμερο. Οι παραπάνω αριθμοί επιβεβαιώνουν και τη θέση των τραπεζών, αλλά και του Υ-πουργείου που υποστήριζε διαχρονικά ότι, «η έκθεση και οι κίνδυνοι για το εγ-χώριο τραπεζικό τομέα στη χρηματοδό-τηση των επενδύσεων είναι αρκετά πε-ριορισμένη εφόσον αυτή προέρχεται από το εξωτερικό και από ιδίους πόρους των ξένων επενδυτών». Ταυτόχρονα, μπορεί το πρόγραμμα να αποφασίστηκε να δια-κοπεί, ωστόσο υπάρχουν αιτήσεις που αναμένεται να εξεταστούν. Αναλυτικό-ντα, οι υπό εξέταση αιτήσεις τη δεδομένη στιγμή, βάσει της πληροφόρησης της «Κ» από το αρμόδιο Υπουργείο, είναι πως ανέρχονται στις 250-300. Ο αριθμός των εκκρεμουσών αιτήσεων από την άλλη που έχει ενώπιόν του το Υπουργείο Ε-σωτερικών δεν έχουν ακόμα καταμετρηθεί και ο αριθμός τους, δηλαδή αυτές που είναι πρωτοκολλημένες, ενδεχομένως να κυμαίνονται στις 700.

Προς νέο πρόγραμμα;

Η κυβέρνηση, όπως ανέφερε ο κυ-βερνητικός εκπρόσωπος Κυριάκος Κούσιος, θα εξετάσει συνολικά την πο-λιτική ενθάρρυνσης για προσέλκυση ξένων επενδύσεων. Δεν αποκλείεται δηλαδή να προχωρήσει σε μία πολιτική κρατώντας το πρόγραμμα του «residency» και όχι του «citizenship» και ωθώντας τους ξένους επενδυτές σε επενδύσεις εκτός του real estate. Το επόμενο διάστημα θα ληφθούν απο-φάσεις, οι οποίες ενδεχομένως να εί-ναι στο γενικότερο πλαίσιο διαμόρφω-σης της οικονομίας που ετοιμάζεται.

Οι πύργοι, οι οποίοι έχουν ανακοινωθεί εδώ και χρόνια πως θα δημιουργηθούν, δεν υπάρχει αμφιβολία ότι θα προχωρήσουν. Για εκείνους τους πύργους, ωστόσο, που θέλησαν να λάβουν σχετικές άδειες οι ντιβέλοπερ ή ανακοινώθηκε η δημιουργία τους μετά την αυστηροποίηση του προγράμματος των πολιτογραφήσεων στην Κύπρο είναι αβέβαιο το μέλλον τους.

Το ρεπορτάζ του Al Jazeera έδωσε και το τελειωτικό χτύπημα σε ένα πρόγραμμα που το Υπουργείο Οικονομικών και η Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου τονίζουν ότι όντως προσφέρει οικονομικά, αλλά όχι στο επίπεδο που έχει δημιουργηθεί στην κοινή γνώμη.

Τα ανοιχτά πρότζεκτ

Μεγάλη κουβέντα υπήρχε διαχρονικά για τα ψηλά κτήρια και τον πολεοδομικό οργανισμό που είχε δημιουργηθεί. Μεγάλος ήταν ο φόβος για κτήρια τα οποία μπορεί να μην ολοκληρώνονταν ποτέ, για το περιβαλλοντολογικό αποτύπωμά τους και το μέλλον των ακατοίκτων «ροσκο-πουλημένων» διαμερισμάτων στα πα-ραλιακά μέτωπα της χώρας. Οι αιτήσεις των επενδυτών θα έπρεπε να συνοδεύ-ονται με την αγορά μίας κατοικίας άνω των 2 εκατ. ευρώ, άρα και τα πλείστα πρότζεκτ που έχουν προαναγγελθεί έχουν εξασφαλίσει τη χρηματοδότησή τους. Όχι όμως όλα, καθώς οι τόσοι πύργοι με τα πανάκριβα διαμερισμάτ τους που στα χαρτιά είχαν πωληθεί και είχαν α-νακοινωθεί πως θα δημιουργηθούν, φαί-νεται πως μετά την πολιτική απόφαση για διακοπή του προγράμματος θα δια-φοροποιηθούν τα pláνα των ντιβέλοπερ. Οι πύργοι, οι οποίοι έχουν ανακοινωθεί εδώ και χρόνια πως θα δημιουργηθούν, δεν υπάρχει αμφιβολία ότι θα προχωρή-σουν, καθώς μπορεί να έχουν προπωληθεί μέχρι και το 90% των διαμερισμάτων τους. Για εκείνους τους πύργους, ωστόσο, που θέλησαν να λάβουν σχετικές άδειες οι ντιβέλοπερ ή ανακοινώθηκε η δημι-

ουργία τους μετά την αυστηροποίηση του προγράμματος των πολιτογραφήσεων στην Κύπρο είναι αβέβαιο το μέλλον τους. Ποιοι είναι οι πύργοι που έχουν σχεδόν προπωληθεί; Το ONE της Pafilia έχει προχωρήσει σε πωλήσεις άνω του 90%, το Limassol Del Mar της Leptos και Zavos επίσης βρίσκεται σε προχω-ρημένο στάδιο με τις πωλήσεις να κυ-μαίνονται άνω του 90%. Όσον αφορά για το τεράστιο έργο Trilogy της Cybarco, έχει πωληθεί το 50%, ενώ την ίδια ώρα το 360 της Cyfield έχει πωληθεί πάνω από το 60% των διαμερισμάτων του. Στη Makronisos Marina της marinas της Ayias Nάpas έχει πωληθεί άνω του 80% του πρώτου της πύργου, ενώ αναμένεται και δεύτερος. Στη Limassol Marina (μα-ρίνα λεμεσού) έχουν πωληθεί πάνω από το 80% των διαμερισμάτων της.

Τα παραπάνω είναι έργα τα οποία α-νακοινώθηκαν εδώ και αρκετά χρόνια. Προφανώς, υπάρχουν πάρα πολλά πρό-τζεκτ ακόμα που έχουν ανακοινωθεί και έχουν πωληθεί το 25 – 30%, ενώ άλλα είναι στα σκαριά. Το ερώτημα είναι πόσα από αυτά τα που θα δημιουργούνταν μετά από αυτή την εξέλιξη θα καταφέρουν να δημιουργηθούν.

Στην Αστυνομία οι πρωταγωνιστές του βίντεο του Al Jazeera

Διερευνάται τυχόν διάπραξη ποινικών αδικημάτων – Έρευνα και από το πειθαρχικό όργανο του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου

Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΤΟΜΑΡΑ

Ο σάλος που έχει προκληθεί από τις απο-καλύψεις του αραβικού δικτύου Al Jazeera, με τις δημοσιοποιήσεις συνομιλιών συ-γκεκριμένων προσώπων για το πρόγραμμα πολιτογραφήσεων, βάζει στο όλο παιχνίδι και τις αστυνομικές αρχές οι οποίες κα-λούνται να αναζητήσουν την διάπραξη ποινικών αδικημάτων. Οι έισηγες ανα-κοινώσεις από το γραφείο του γενικού εισαγγελέα ουσιαστικά ανοίγουν ένα νέο κεφάλαιο στο πολυκύροτο ζήτημα, η κα-τάληξη του οποίου για την ώρα δεν μπορεί

Στη ΜΟΚΑΣ οι δημόσιες ανα-φορές ότι είχε ενημερωθεί για τα όσα διημέφθησαν στις συναντήσεις των πέντε προ-σώπων, έχουν δημιουργήσει κλίμα δυσαρέσκειας. Αν και επιβεβαιώνεται η αποστολή επιστολής τονίζεται ότι δεν υ-πήρχε αντικείμενο έρευνας.

να προσδιοριστεί, έστω και με σχετική ασφάλεια. Ο αντίκτυπος, κοινωνικός και πολιτικός, του περιεχομένου των συνο-μιλιών αποκαλύπτεται και μέσα από την ανακοίνωση του γενικού εισαγγελέα Γιώργου Σαββίδη, ο οποίος δημοσιοποίησε την εμπλοκή της Αστυνομίας στην όλη υπόθεση. Σε μια ανακοίνωση που μόνο τυπικού χαρακτήρα δεν μπορεί να χα-ρακτηριστεί, ο κ. Σαββίδης επικαλείται το λαϊκό αίσθημα, θυμός και ανησυχία, ανακοινώνοντας την παρέμβαση των αρ-

Στην Αστυνομία τα πρόσωπα που ανέλαβαν τη διερεύνηση της υπόθεσης ήδη έχουν ξεκινήσει το προπαρασκευαστικό έργο με τη συλλο-γή των στοιχείων που υπάρχουν από ανοιχτές πηγές. Τις επόμενες μέρες αναμένεται πως θα αποσταλούν οι κλήσεις σε πρόσωπα για να προσέλθουν στα ανακριτικά γραφεία. Ανάμεσα σε αυτά και ο Δημήτρης Συλλούρης.

μοδίων αρχών και του ίδιου με σαφείς οδηγίες «στην ηγεσία της Αστυνομίας όπως προβεί στην πλήρη, ενδελεχή και εις βάθος διερεύνηση για το ενδεχόμενο διάπραξης ποινικών αδικημάτων από ο-ποιονδήποτε». Ο γενικός εισαγγελέας της Δημοκρατίας αουγκραζόμενος τα όσα αρνητικά έχουν προκληθεί μέσα στην κοινωνία, όχι τυχαία, στα καταλυ-κτικό σημείο της ανακοίνωσής του εμ-φανίστηκε καθυσχαστικός διαβεβαιώ-νοντας ότι θα προβεί «σε ό,τι άλλο κριθεί

υπό τις περιστάσεις ως αναγκαίο, πάντοτε με γνώμονα τη διασφάλιση του δημοσίου συμφέροντος».

Στους ανακριτές

Στο πρακτικό κομμάτι υλοποίησης των οδηγιών που έχουν δοθεί από τη Γε-νική Εισαγγελία, τις επόμενες μέρες και εφόσον ολοκληρωθεί το προπαρασκευ-αστικό έργο, οι ανακριτές τις υπόθεσης αναμένεται να ξεκινήσουν να καλούν τα πρόσωπα-πρωταγωνιστές του βίντεο του

Al Jazeera. Σύμφωνα με τον προγραμμα-τισμό που έχει γίνει από πλειυράς Αστυ-νομίας, οι ερευνητές της όλης υπόθεσης θα ξεσκονίσουν το επίμαχο βίντεο και τα όσα αναφέρονται σε αυτό από πέντε πρόσωπα. Τον Δημήτρη Συλλούρη πρό-εδρο της Βουλής των Αντιπροσώπων, τον μέχρι χθες βουλευτή του ΑΚΕΛ Χρίστο Τζιοβάνη, δύο εργαζόμενους του Ομίλου Τζιοβάνη και τον δικηγόρο Ανδρέα Πιτ-τάτζη. Με βάση τις οδηγίες του γενικού εισαγγελέα στην Αστυνομία θα ερευνη-

σουν τα πάντα, όπως ειπώθηκε στην «Κ» από αστυνομικές πηγές. Στο πνεύμα αυτό οι ανακριτές θα αναζητήσουν εν-δεχόμενη διάπραξη ποινικών αδικημάτων από την καταγραφή και δημοσιοποίηση ιδιωτικών συνομιλιών, εν αγνοία των προσώπων που εμφανίζονται στο οπτικό υλικό. Το δεύτερο ζητούμενο για τους ανακριτές είναι αν από το περιεχόμενο των συνομιλιών προκύπτει ενδεχόμενη διάπραξη ποινικών αδικημάτων. Από τα ανακριτικά γραφεία, όπως μας τονίστηκε, θα περάσουν όλα τα πρόσωπα χωρίς κα-μία εξαίρεση.

Έρευνα και ο ΠΑΣ

Παράλληλα με την αστυνομική δια-δικασία, υπόθεση προκύπτει και για τον Παγκύπριο Δικηγορικό Σύλλογο λόγω της φερόμενης εμπλοκής του δικηγόρου Ανδρέα Πιττάτζη. Ο απερχόμενος πρό-εδρος του ΠΑΣ Δώρος Ιωαννίδης ανέφερε στην «Κ» πως το όλο θέμα παρακολου-θείται με ιδιαίτερη προσοχή από το συν-δικαιολογικό όργανο των δικηγόρων. Όπως τονίστηκε, η νέα ηγεσία του ΠΑΣ που θα προκύψει από τις αυριανές εκλογές θα ασχοληθεί με το όλο θέμα. Πηγές εντός του ΠΑΣ έλεγαν στην «Κ» πως μετά την ανάδειξη νέας ηγεσίας, τον καταρ-τισμό της σε σώμα, το όλο θέμα που αφορά το μέλος της θα παραπεμφθεί στο νέο Πειθαρχικό Συμβούλιο το οποίο και αυτό θα αναζητήσει την διάπραξη ενδε-χόμενων αδικημάτων από πλευράς του Ανδρέα Πιττάτζη. Νοούμενου ότι του Πειθαρχικού Συμβουλίου επικεφαλής είναι ο γενικός εισαγγελέας της Δημο-κρατίας, τα αποτελέσματα της έρευνας που έχει ξεκινήσει αναμένεται να δια-δραματίσουν σημαντικό ρόλο στη δια-δικασία ενώπιον του Πειθαρχικού των δικηγόρων.

Δυσαρέσκεια ΜΟΚΑΣ

Τα όσα υποστηρίχθηκαν από τον Ό-μιλο Τζιοβάνη αλλά και τον δικηγό-ρο Ανδρέα Πιττάτζη μετά τη δημο-σιοποίηση του βίντεο πως ενημέ-ρωσαν γραπτώς για τα συμβάντα την ΜΟΚΑΣ, έχουν προκαλέσει δυ-σαρέσκεια. Όπως είναι σε θέση να γνωρίζει η «Κ» εντός της Μονάδας υπήρχε έντονη η άποψη για γραπτή απάντηση στους ισχυρισμούς που προβλήθηκαν. Πηγές που μίλησαν στην «Κ» επιβεβαίωσαν πως πράγ-ματι η Μονάδα παρέλαβε γραπτώς, την επίμαχη περίοδο, επιστολή για τα όσα διημέφθησαν κατά τις συναν-τήσεις με υποτιθέμενους μεσολα-βητές ξένων επενδυτών που επιθυ-μούσαν να αποκτήσουν κυπριακό διαβατήριο, μέσω του προγράμμα-τος πολιτογραφήσεων. Ωστόσο, οι ι-διες πηγές εξέφραζαν την έκπληξη τους για την αποστολή της συγκε-κριμένης επιστολής. Όπως υποστη-ρίζεται με βάση το περιεχόμενο δεν πρόκυπτε θέμα παρέμβασης της Μονάδας για το λόγο, όπως μας α-ναφέρθηκε, δεν υπήρχε συναλλα-γή που θα δικαιολογούσε περαιτέ-ρω έρευνα από την ΜΟΚΑΣ. Στην ε-πιστολή, όπως υποστηρίζεται, υ-πήρχαν γενικόλογες αναφορές χω-ρίς να αναφέρονται ονόματα ή άλλα στοιχεία τα οποία θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν. Υπό το πρίσμα αυτό, όπως αναφέρουν οι ίδιες πη-γές, δεν μπορούσε η Μονάδα να α-ποσταθεί σε αντίστοιχες υπηρεσίες άλλων κρατών προκειμένου θα διε-ρευνήσει πρόσωπα και στοιχεία.

Αρχισε το πολιτικό τσουνάμι μετά τις αποκαλύψεις

Ο κλοιός σφίγγει γύρω από τον πρόεδρο της Βουλής για παραίτηση, ενώ εκτεθειμένη είναι στην Κομισιόν η Κύπρος

Της **ΜΑΡΙΝΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ**

Υπό τη σκιά των αποκαλύψεων του ειδησεογραφικού πρακτορείου Al Jazeera, το οποίο παρουσιάζει τον πρόεδρο της Βουλής Δημήτρη Συλλούρη και τον μέχρι χθες βουλευτή του ΑΚΕΛ Χριστάκη Τζιοβάνη έτοιμους να παρέχουν στήριξη σε επενδυτή με εγκληματικό παρελθόν, συγκλήθηκε εκτάκτως το Υπουργικό Συμβούλιο και αποφάσισε συνοπτικά την κατάργηση του επενδυτικού προγράμματος. Τα περί κατάργησης του επενδυτικού προγράμματος ήταν μία σκέψη που τέθηκε στο τραπέζι τον περασμένο Αύγουστο, όταν ξεκίνησαν οι πρώτες μεγάλες αποκαλύψεις του Al Jazeera. Τότε βεβαίως, ο υπουργός Εσωτερικών Νίκος Νουρής κατήγγειλε το πρακτορείο για τουρκική προπαγάνδα, σημειώνοντας πως το πρόγραμμα θα συνεχίσει απτόπτο. Χρειάστηκε βεβαίως να περάσουν λιγότερο από δύο μήνες, να εκτεθούν πολιτειακοί αξιωματούχοι ότι εμπλέκονται στην όλη διαδικασία, αλλά κυρίως να υπάρξουν προειδοποιήσεις από τις Βρυξέλλες, ώστε να ληφθεί ομόφωνα η απόφαση για κατάργηση του προγράμματος επενδύσεων.

Εμπορεύονταν την ευρωπαϊκή ιθαγένεια

Οι Βρυξέλλες, πάντως, παρακολούθησαν τις τελευταίες εξελίξεις και αποκαλύψει του ειδησεογραφικού πρακτορείου με τον αρμόδιο εκπρόσωπο της Κομισιόν να σημειώνει πως υψηλού επιπέδου αξιωματούχοι εμπορεύονταν την ευρωπαϊκή ιθαγένεια. Όπως σημειώθηκε, η Κομισιόν εξέφρασε τις σοβαρές ανησυχίες της σχετικά με τα συστήματα υπηκοότητας επενδυτών με τις κυπριακές αρχές και σημείωσε πως επί του παρόντος η απόφαση των κυπριακών αρχών δεν

να στέκει συνταγματικά, ούτε να υπάρχει σχετική πρόνοια, όπως αναφέρουν νομικοί κύκλοι. Οι ίδιοι κύκλοι υποστηρίζουν πως η μόνη νομικά καλυμμένη διέξοδος είναι η άδεια άνευ απολαβών, που πάλι στο Προεδρικό προκαλεί διαδικαστικά ζητήματα, δεδομένου ότι θα ακολουθήσουν και άλλα ταξίδια του Προέδρου στο εξωτερικό. Σύμφωνα πάντως με κυβερνητικούς κύκλους, ο πρόεδρος δεν έχει μιλήσει επί του παρόντος με τον πρόεδρο της Βουλής για τις αποκαλύψεις. Είχαν συναντηθεί το βράδυ της Δευτέρας σε εκδήλωση του Ιδρύματος Γιωρκάτζη, όμως ο πρόεδρος διαμήνυσε στους δημοσιογράφους να μη διανοηθούν να τον ρωτήσουν οτιδήποτε αφορά τις πολιτογραφήσεις και τις αποκαλύψεις του Al Jazeera.

Ήδη το ΔΗΚΟ, η Συμμαχία Πολιτών και οι Οικολόγοι έχουν ζητήσει την παραίτηση του προέδρου της Βουλής και μελετούν τρόπους με τους οποίους μπορεί να παυτεί, αν ο ίδιος δεν το πράξει. Κάτι τέτοιο θεωρείται δύσκολο σύμφωνα με νο-

Ο πρόεδρος της Δημοκρατίας υπό το βάρος νομικών μέτρων έναντι της Κύπρου από την Κομισιόν συγκάλεσε έκτακτο Υπουργικό Συμβούλιο όπου και λήφθηκε η απόφαση κατάργησης του προγράμματος.

μικούς κύκλους εκτός αν το Ανώτατο Δικαστήριο άρει την ασυλία του, αν θεωρηθεί ότι το ανακριτικό υλικό που έχει είναι τέτοιο που να δικαιολογεί άρση της ασυλίας. Πέραν των όσων παρουσιάζονται πάντως στο ντοκιμαντέρ να λείει ο πρόεδρος της Βουλής, θα πρέπει να δώσει απαντήσεις και για τις αναφορές του Ανδρέα Πιττάτζη, ότι βρίσκεται στο payroll της εταιρείας του Χριστάκη Τζιοβάνη, κάτι το οποίο ουδέποτε δημοσιοποιήθηκε στο παρελθόν.

Διασχόμενοι στον ΔΗΣΥ

Υπό πίεση φαίνεται να βρίσκεται και ο ΔΗΣΥ μπροστά στα νέα δεδομένα. Η πρώτη ανακοίνωση που εξέδωσε διά του εκπροσώπου Τύπου, προκάλεσε έντονες αντιδράσεις ακόμη και εντός της κοινοβουλευτικής ομάδας, με μέλη να ζητούν από το κόμμα να πάρει ξεκάθαρη θέση για την παραίτηση του Δημήτρη Συλλούρη. Υπενθυμίζεται πως ο ΔΗΣΥ σε ανακοίνωση τη Δευτέρα που πέρασε, έκανε λόγο για αμφιβόλου προθέσεων έρευνα για την οποία δεν θα δώσει περισσότερη υπόσταση. Κάλεσε, μάλιστα, το ΑΚΕΛ να πράξει το ίδιο. Από τη θέση του ΔΗΣΥ διαφοροποιήθηκαν οι βουλευτές Νίκος Τορνάρης, ο οποίος, μιλώντας με τον Δημήτρη Συλλούρη, όπως είπε σε εκπομπή του ALPHA, του είπε πως το καλύτερο που έχει να κάνει είναι να παραιτηθεί. Ο Μιχάλης Σοφοκλέους χαρακτήρισε ατυχή τη δήλωση του ΔΗΣΥ και έκανε λόγο για ανάληψη πολιτικών ευθυνών. Στο ίδιο πλαίσιο της ανάληψης ευθυνών κινήθηκε και η Ξένια Κωνσταντίνου.

Αμνηστία στο ΑΚΕΛ

Όμως αναταράξεις δεν υπάρχουν μόνο στον ΔΗΣΥ αλλά και στο ΑΚΕΛ. Η εμπλοκή του Χριστάκη Τζιοβάνη προκάλεσε σφαίρα αντιδράσεων από τη βάση του κόμματος θέτοντας ζήτημα του ηθικού πλεονεκτήματος. Το κόμμα της Αριστεράς ξεκαθάρισε από την αρχή πως οι ευθύνες θα πρέπει να αποδοθούν εκεί και όπου πρέπει προλείνοντας το έδαφος. Όπως αποκάλυψε η «Κ» το πολιτικό μέλλον του Χριστάκη Τζιοβάνη συζητήθηκε στη Γραμματεία του κόμματος το πρωί της Τρίτης και η απόφαση που λήφθηκε ήταν να θέσουν τον κ. Τζιοβάνη εκτός κόμματος αν ο ίδιος επιμένει στη θέση του να μην παραιτηθεί. Ο ίδιος, πρόλαβε τις αποφάσεις του Πολιτικού Γραφείου, υποβάλλοντας την παραίτησή του από τα συλλογικά σώματα του κόμματος. Η κίνηση αυτή έδωσε την ευχέρεια στην Εζέκκια Παπαϊωάννου να επιμείνει για την πλήρη διαλεύκανση της υπόθεσης και επιμονή στην παραίτηση Συλλούρη. Το κατά πόσο θα υπάρξουν περαιτέρω τριγμοί στο κόμμα, δεδομένου ότι ίδιο επέμενε στις αποκαλύψεις και μέλος του είναι τελικά εμπλεκόμενο στην όλη υπόθεση, είναι βεβαίως επί του παρόντος ανοικτό.

Apple Pay με κάρτες της Τράπεζας Κύπρου

Ασφαλείς και γρήγορες πληρωμές.

Απολαύστε τα οφέλη όλων των καρτών της Τράπεζας Κύπρου εύκολα και γρήγορα, χρησιμοποιώντας iPhone, Apple Watch, iPad και Mac.* Το Apple Pay είναι απλό στη χρήση και συμβατό με τις συσκευές που χρησιμοποιείτε καθημερινά. Τα στοιχεία της κάρτας σας προστατεύονται, αφού δεν αποθηκεύονται στη συσκευή σας ούτε και κοινοποιούνται όταν πληρώνετε.

* Για τη λίστα με τις συμβατές συσκευές με Apple Pay δείτε: support.apple.com/km207105

Τράπεζα Κύπρου

Apple Pay

είναι τελική και με αυτό τον τρόπο θα κριθεί η όλα κατάσταση και τα μέτρα που θα ληφθούν. Είναι δηλαδή ένα πολύ πιθανό σενάριο να ληφθούν νομικά μέτρα κατά της Κύπρου και αυτό είναι εις γνώσιν της κυβέρνησης. Η κυβέρνηση θα φέρει στη συνέχεια νέες προτάσεις που θα αντικαταστήσουν το πρόγραμμα επενδύσεων, ωστόσο, επί του παρόντος κρατά κλειστά χαρτιά. Αυτές τις εναλλακτικές, αναμένει να δει η Κομισιόν, όπως επίσης και το αν από σήμερα μέχρι και την 1η Νοεμβρίου που θα καταργηθεί το πρόγραμμα θα προχωρήσει το κράτος σε έγκριση σφαίρας αιτήσεων.

Όσο όμως κι αν στο εξωτερικό παρακολουθούν με ενδιαφέρον τις τελευταίες εξελίξεις, στο εσωτερικό προκαλεί τεράστιες πολιτικές προεκτάσεις το ντοκιμαντέρ. Ήδη ο κλοιός ολόένα και στενεύει γύρω από τον Δημήτρη Συλλούρη, με τα περισσότερα κόμματα να ζητούν την παραίτησή του. Ο ίδιος πάντως από σήμερα προεδρεύει της Δημοκρατίας, ενώ σύμφωνα με ανακοίνωση που εξέδωσε θα απέχει από τα καθήκοντά του από την ερχόμενη Δευτέρα, όταν δηλαδή ο πρόεδρος της Δημοκρατίας θα επιστρέψει από το ταξίδι του. Πολιτικοί κύκλοι θεωρούν πάντως πως τη Δευτέρα ο πρόεδρος της Βουλής θα υποβάλει την παραίτησή του από την Προεδρία της Βουλής. Σε ένα τέτοιο σενάριο θα πρέπει να αναλάβει ο γηραιότερος που είναι ο βουλευτής του ΑΚΕΛ Αδάμος Αδάμου.

Πάντως, η απόφασή του να απέχει δεν φαίνεται

ΑΠΟΨΗ / Της **ΓΙΟΥΛΗΣ ΕΠΤΑΚΟΙΛΗΣ**

Στέρηση... δικαιώματος

Σύμφωνα με τα ρεπορτάζ από τα μεγάλα αμερικανικά δίκτυα ειδήσεων, στον Λευκό Οίκο ο κορωνοϊός είχε βρει μηδενική αντίσταση, ένα εξαιρετικά ευφωρο έδαφος για να εξαπλωθεί και να φουρνώσει. Οι περισσότεροι άνθρωποι του προέδρου δεν τηρούσαν μέτρα, δεν φορούσαν μάσκες, δεν κρατούσαν αποστάσεις, συμπεριφέρονταν σα να μη γνώριζαν ότι 210.000 άνθρωποι στις ΗΠΑ έχουν υποκύψει στην COVID-19. Απίστευτο κι όμως αληθινό για τη χώρα που έχει υποφέρει όσο καμία άλλη.

Σε βίντεο που κυκλοφόρησε με στιγμή που από εκδηλώσεις στον Λευκό Οίκο, παρακολουθήσαμε γερούσι αστές, στελέχη του Ρεπουμπλικανικού Κόμματος και επίσημους να αγκαλιάζονται αιμέλοι, λες και δεν συμβαίνει τίποτα απ'όσα τραγικά ζούμε τόσους μήνες. Τελευταίος κρικός στη μακρά αλυσίδα των θετικών στον κορωνοϊό ανακοινώθηκε ο ανώτερος σύμβουλος του προέδρου Τραμπ, Στίβεν Μίλερ, εκ των βασικών συνεργατών και με μέλος της ομάδας λογογράφων του.

«Είναι πραγματικότητα, κάθε μέρα

που περνάει ολόένα περισσότεροι άνθρωποι προκαλεί τεράστιες πολιτικές προεκτάσεις το ντοκιμαντέρ. Ήδη ο κλοιός ολόένα και στενεύει γύρω από τον Δημήτρη Συλλούρη, με τα περισσότερα κόμματα να ζητούν την παραίτησή του. Ο ίδιος πάντως από σήμερα προεδρεύει της Δημοκρατίας, ενώ σύμφωνα με ανακοίνωση που εξέδωσε θα απέχει από τα καθήκοντά του από την ερχόμενη Δευτέρα, όταν δηλαδή ο πρόεδρος της Δημοκρατίας θα επιστρέψει από το ταξίδι του. Πολιτικοί κύκλοι θεωρούν πάντως πως τη Δευτέρα ο πρόεδρος της Βουλής θα υποβάλει την παραίτησή του από την Προεδρία της Βουλής. Σε ένα τέτοιο σενάριο θα πρέπει να αναλάβει ο γηραιότερος που είναι ο βουλευτής του ΑΚΕΛ Αδάμος Αδάμου.

Από τον πρόεδρο Τραμπ και τη στενή του ομάδα, τους ανθρώπους δηλαδή που σε μεγάλο βαθμό επιπρεάζουν τις αποφάσεις και σχεδιάζουν στρατηγικές, μία απ' αυτές και η αντιμετώπιση της πανδημίας, είδαμε μια συμπεριφορά που επιπλέον θα χαρακτήριζε κανείς ανεύθυνη αν όχι εγκληματική.

Μια συμπεριφορά εντελώς αντίθετη απ'όσα διαρκώς τονίζει ο Φάουτσι ότι πρέπει να ακολουθούμε, επιμένοντας ξανά και ξανά στη σημασία της τήρησης κατευθυντήριων γραμμών για την καταπολέμηση της πανδημίας, ακριβώς γιατί μόνο έτσι μπορείς να προλάβεις

μία δυσάρεστη ή και επικίνδυνη κατάσταση. Ο πρόεδρος Τραμπ είναι ένα αντιπαράδειγμα. Η συμπεριφορά του σε προσωπικό επίπεδο βλάπτει τη δημόσια υγεία στην Αμερική, βλάπτει και τη δημοκρατία. Η πολιτική ηγεσία με κάθε κίνηση, με κάθε λέξη, με κάθε στάση της, στέλνει μηνύματα. Φανταστείτε τον Τσιόδρα να επιμένει σε κάθε του δημόσια εμφάνιση για τη χρησιμότητα της μάσκας και τον Έλληνα πρωθυπουργό να μην τη φοράει ποτέ και πουθενά. Τι μήνυμα θα έστελνε;

Ο πρόεδρος Τραμπ αρνείται τα γεγονότα για έναν πολύ απλό και ιδιότελ λόγο. Δεν εξυπηρετούν τα συμφέροντά του τη συγκεκριμένη χρονική στιγμή. Ετσι όμως τα γεγονότα εξαφανίζονται και η στάση του προέδρου των ΗΠΑ δεν δημιουργεί μόνο προβλήματα υγειονομικής φύσης αλλά και δημοκρατίας γιατί δεν σέβεται μερικές από τις πιο βασικές αξίες, ορισμένα από τα πιο θεμελιώδη δικαιώματα της αμερικανικής κοινωνίας. Ένα από αυτά είναι και το δικαίωμα στην πρόληψη. Δυστυχώς, για τα προβλήματα δημοκρατίας δεν υπάρχει εμβόλιο.

ΑΝΑΛΥΣΗ / Του **HOLGER SCHMIEDING***

Τι προσδοκά η Ευρώπη από τις αμερικανικές εκλογές

Οι Ηνωμένες Πολιτείες διαμορφώνουν το κλίμα στις διεθνείς αγορές. Παρά την ολόένα και μεγαλύτερη ενίσχυση του ρόλου της Κίνας, οι οικονομικοί, πολιτικοί, στρατιωτικοί, πολιτισμικοί και ιστορικοί δεσμοί της Ευρώπης με την Αμερική παραμένουν στενότεροι από ό,τι με άλλα μεγάλα κράτη. Το 2019 οι εισαγωγές αγαθών και υπηρεσιών από την Ε.Ε. στις ΗΠΑ ανήλθαν σε αξία στα 726 δισ. δολάρια εν συγκρίσει με τα 472 δισ. δολάρια των εισαγωγών από την Κίνα. Εκ παραλλήλου, οι εξαγωγές των Ηνωμένων Πολιτειών προς την Ευρωπαϊκή Ένωση ανέρχονται σε 617 δισ. δολάρια, ήτοι στο 2,9% του ΑΕΠ των ΗΠΑ το 2019, ενώ το αντίστοιχο για την Ε.Ε. είναι το 4,7% του ΑΕΠ. Επιπροσθέτως, αμερικανικοί κολοσσοί της υψηλής τεχνολογίας αποκομίζουν μεγάλο μέρος των διεθνών τους εσόδων από την Ε.Ε. Από μια ευρωπαϊκή σκοπιά οι αμερικανικές εκλογές ενδεχομένως να κρύβουν κινδύνους για τη Γηραιά Ηπειρο.

Λόγου χάριν, εάν υπάρξει ένα οριακό αποτέλεσμα, θα δημιουργηθεί αβεβαιότητα, οι οπαδοί του χαμένου θα οργανώσουν διαμαρτυρίες, ενώ εάν αυτό παρατηρηθεί σε ειδικού βάρους πολιτείες, η μακράς διάρκειας καταμέτρηση των επιστολικών ψηφίων θα αποβεί απορροσιστικής σημασίας. Οι αγορές ήδη έχουν προεξοφλήσει ότι θα ενταθεί η αστάθεια λίγο πριν και λίγο μετά τις εκλογές, αλλά, αφότου ολοκληρωθούν, θα επέλθει σταδιακά ηρεμία. Κατόπιν, ασθμηθούμε ότι ο Ντόναλντ Τραμπ, ακόμα και προτού καν σκεφθεί να εμπλακεί με την πολιτική, διαμαρτυρόταν για τα γερμανικά αυτοκίνητα, τα οποία έβλεπε στη 5η Λεωφόρο του Μανχάταν, κατηγορώντας τη Γερμανία και την Ευρώπη για αθέμιτες εμπορικές πρακτικές. Μετά, όταν ανέλαβε τα νήια, διέκοψε τις διαπραγματεύσεις για τη Διατλαντική Συνεργασία Εμπορίου και Επενδύσεων, εκκινώντας κάποιες χαμηλής έντασης αντιπαραθέσεις με την Ε.Ε., αλλά

Οι αγορές ήδη έχουν προεξοφλήσει ότι θα ενταθεί η αστάθεια λίγο πριν και λίγο μετά τις κάλπες στις ΗΠΑ.

Οι αγορές ήδη έχουν προεξοφλήσει ότι θα ενταθεί η αστάθεια λίγο πριν και λίγο μετά τις εκλογές, αλλά, αφότου ολοκληρωθούν, θα επέλθει σταδιακά ηρεμία. Κατόπιν, ασθμηθούμε ότι ο Ντόναλντ Τραμπ, ακόμα και προτού καν σκεφθεί να εμπλακεί με την πολιτική, διαμαρτυρόταν για τα γερμανικά αυτοκίνητα, τα οποία έβλεπε στη 5η Λεωφόρο του Μανχάταν, κατηγορώντας τη Γερμανία και την Ευρώπη για αθέμιτες εμπορικές πρακτικές. Μετά, όταν ανέλαβε τα νήια, διέκοψε τις διαπραγματεύσεις για τη Διατλαντική Συνεργασία Εμπορίου και Επενδύσεων, εκκινώντας κάποιες χαμηλής έντασης αντιπαραθέσεις με την Ε.Ε., αλλά

αποφεύγοντας έναν ολοκληρωτικό εμπορικό πόλεμο. Κι αυτό, διότι μια τέτοια εξέλιξη δεν θα έβρισκε υποστήριξη στο εσωτερικό των ΗΠΑ, ενώ όταν τίθεται θέμα Κίνας, σε όλο το πολιτικό φάσμα της αμερικανικής πολιτικής η χώρα αυτή θεωρείται γεωπολιτικός αντίπαλος. Η Ε.Ε., πάντως, θα ήταν και η μοναδική οντότητα που θα μπορούσε να απαντήσει ισότιμα στις ΗΠΑ σε έναν κανονικό εμπορικό πόλεμο. Τέλος, εάν εκλεγεί ο Τζο Μπάιντεν, ίσως προτιμήσει να καταργήσει φοροαπαλλαγές του Τραμπ, να κάνει αυξήσεις φόρων και να προωθήσει πρόγραμμα γενναίων δαπανών και κοινωνικών πολιτικών. Παρατηρητές θεωρούν κάτι τέτοιο αρνητικό για τις αγορές και την τάση της ανάπτυξης. Με δεδομένη τη σημασία των ΗΠΑ για την παγκόσμια και την ευρωπαϊκή οικονομία και τις αγορές της, μια εκλογή Μπάιντεν ίσως αποδειχθεί δυσμενής πέραν των συνόρων της χώρας. Πάντως, ο κίνδυνος εμπορικού πολέμου Ουάσιγκτον - Βρυξέλλων εκτιμάμε πως είναι σχεδόν μηδενικός.

* Ο κ. Holger Schmieding είναι οικονομολόγος της επενδυτικής τράπεζας Berenberg.

Οι ρυθμιστές του β´ γύρου των εκλογών στα Κατεχόμενα

Οι παράγοντες που θα επηρεάσουν το αποτέλεσμα – Αγκυρα, αποχή, Ερχιουμάν και οι «μικροί»

Του ΝΙΚΟΥ ΣΤΕΛΓΙΑ

Ο πρώτος γύρος των «προεδρικών» έβγαλε το δίδυμο Μουσταφά Ακιντζί και Ερσίν Τατάρ, το οποίο θα αναμετρηθεί την επόμενη Κυριακή για την εξασφάλιση του ανώτατου πολιτικού αξιώματος της τουρκοκυπριακής κοινότητας. Ο κ.Τατάρ, την πρώτη Κυριακή, ήρθε πρώτος με μια μικρή διαφορά και ένα ποσοστό που άγγιξε το 33%. Ο κ. Ακιντζί, κατάφερε να αυξήσει τα ποσοστά του σε σχέση με την πρώτη αναμέτρηση των «προεδρικών» του 2015. Από τη νύχτα της Κυριακής, τα «εκλογικά» στρατόπεδα των Ακιντζί και Τατάρ δίνουν αγώνα δρόμου για την εξασφάλιση της υποστήριξης των υποψηφίων για την τ/κ ηγεσία που βρέθηκαν εκτός της αναμέτρησης στον πρώτο γύρο. Επίσης, καταβάλλουν προσπάθειες για να εξασφαλιστεί η υποστήριξη των τ/κ πολιτικών κομμάτων. Η «Κ» θέτει σήμερα τους τέσσερις παράγοντες, οι οποίοι την Κυριακή αναμένεται να διαδραματίσουν πρωταγωνιστικό ρόλο στην τελική διαδικασία ανάδειξης του ηγέτη των Τουρκοκυπρίων. Το μέτωπο της αποχής, η παράταξη του Τουφάν Έρχιουρμαν, τα διάφορα τ/κ πολιτικά κόμματα και οι παρεμβάσεις της Άγκυρας είναι οι βασικοί πρωταγωνιστές της πιο κρίσιμης αναμέτρησης στη σύγχρονη τ/κ ιστορία.

Θα πάει στην «κάληπ» το 42%;

Στις 11 Οκτωβρίου νικητής από την «κάληπ» βγήκε το μέτωπο της αποχής, του οποίου το ποσοστό άγγιξε περίπου το 42%. Περίπου 90.000 ψηφοφόροι την πρώτη Κυριακή των «προεδρικών» επέλεξαν την αποχή. Πρόκειται για μια εξέλιξη που προβληματίζει τα στρατόπεδα των Ακιντζί και Τατάρ.

Ο Ακιντζί υπολογίζει ότι τη δεύτερη Κυριακή των εκλογών, μια μερίδα ψηφοφόρων που επέλεξε την αποχή ενδέχεται να αλλάξει γνώμη και τελικά να

Μαζί με το ΡΤΚ την υποψηφιότητα του Ακιντζί αναμένεται να υποστηρίξουν και σειρά μικρότερων τ/κ πολιτικών σχηματισμών, όπως το Κόμμα Κοινοτικής Δημοκρατίας, το Κόμμα Νέα Κύπρος, το Κόμμα Δρόμος της Ανεξαρτησίας και το Κίνημα της Αριστεράς.

πάει στην κάληπ. Η εξασφάλιση της υποστήριξης αυτής της μερίδας των ψηφοφόρων εκλαμβάνεται από τους συνεργάτες του Τ/κ ηγέτη ως μια κρίσιμη εξέλιξη. Παρόμοια αποψη για το ζήτημα της αποχής έχουν και ο Τατάρ και οι συνεργάτες του «πρωθυπουργού». Ο κύκλος του Τατάρ θεωρεί ότι το μεγαλύτερο μέρος του μετώπου της αποχής είναι ψηφοφόροι της τ/κ Δεξιάς. «Πρόκειται για δικούς μας ανθρώπους που την πρώτη Κυριακή για δικούς τους, προσωπικούς λόγους επέλεξαν την αποχή. Σε αντίθεση με εμάς, βλέπουμε ότι σε μεγάλο βαθμό η τ/κ Αριστερά πήγε στην κάληπ», επισημαίνουν κύκλοι της «Πρωθυπουργίας». Σύμφωνα με την άποψή τους σε περίπτωση που αλλάξει γνώμη το μέτωπο της αποχής τότε αυτομάτως θα αλλάξουν υπέρ του Τατάρ και οι ισορροπίες στις «προεδρικές».

Η απόφαση του Έρχιουρμαν

Ο ηγέτης της κεντροαριστεράς, Τουφάν Έρχιουρμαν την Κυριακή ήρθε τρίτος με ποσοστό της τάξης του 22%. Τόσο ο Ακιντζί όσο και ο Τατάρ θεωρούν ότι η εξασφάλιση της υποστήριξης αυτού του μετώπου-ποσοστού την επόμενη Κυριακή

Περίπου 90.000 ψηφοφόροι την πρώτη Κυριακή των «προεδρικών» επέλεξαν την αποχή.

είναι ένας από τους βασικούς παράγοντες που θα κρίνουν το τελικό αποτέλεσμα.

Τη στιγμή που γραφόταν το ρεπορτάζ, η κεντρική επιτροπή του κόμματος του Έρχιουρμαν είχε αποφασίσει και ανακοινώσει ότι θα στηρίζει την υποψηφιότητα του Μουσταφά Ακιντζί.

Από το βράδυ της Κυριακής, σε σχέση με την αναμέτρηση της 18ης Οκτωβρίου, κύκλοι του ΡΤΚ επεσήμαναν στην «Κ» δύο σημεία. Πρώτον, η τ/κ κεντροαριστερά παραμένει προσκολλημένη στον στόχο της ομοσπονδιακής λύσης. Καμία άλλη φόρμουλα λύσης δεν εκλαμβάνεται από το ΡΤΚ ως βιώσιμη και πειστική. Δεύτερον, με βάση αυτήν την πεποίθηση, η «εκλογική» βάση της παράταξης είναι έτοιμη και πρόθυμη να ρίξει στη δεύτερη Κυριακή των «προεδρικών» το βάρος της στην υποψηφιότητα του Ακιντζί. Σημειώνεται ότι στις 18 Οκτωβρίου, μαζί με το ΡΤΚ την υποψηφιότητα του Ακιντζί αναμένεται να υποστηρίξουν και σειρά μικρότερων τ/κ πολιτικών σχηματισμών, όπως το Κόμμα Κοινοτικής Δημοκρατίας, το Κόμμα Νέα Κύπρος, το Κόμμα Δρόμος της Ανεξαρτησίας και το Κίνημα της Αριστεράς. Επίσης, τον Ακιντζί υποστηρίζουν συνδικάτα και διάφοροι κοινωνικοί φορείς.

Αποφασίζουν οι μικροί

Στο στρατόπεδο των κεντρώων και εθνικιστικών τ/κ πολιτικών δυνάμεων,

Οικονομικές και πολιτικές παρεμβάσεις της Άγκυρας

Μαζί με το μέτωπο της αποχής και την τελική απόφαση των τ/κ πολιτικών κομμάτων ένας άλλος παράγοντας με μεγάλη σημασία για την κρίσιμη αναμέτρηση της Κυριακής είναι οι παρεμβάσεις της Άγκυρας στην «εκλογική» διαδικασία.

Ως γνωστόν, εδώ και ημέρες, ο Μουσταφά Ακιντζί εκφράζει έντονη δυσφορία για τις παρεμβάσεις της Άγκυρας, της τουρκικής Προεδρίας και της «Πρεσβείας» στην εκλογική διαδικασία.

Ο Τ/κ ηγέτης έχει φτάσει στο σημείο

να καταγγείλει δημοσίως τις απειλές που δέχεται ο ίδιος και η οικογένειά του.

Πριν από περίπου μια εβδομάδα, με απώτερο στόχο την υποστήριξη της υποψηφιότητας του Τατάρ, η Άγκυρα έστειλε το γνωστό επικοινωνιακό σόου σε ένα τμήμα του Βαρωσιού. Τ/κ αναλύτες δεν αποκλείουν το ενδεχόμενο παρόμοιων κινήσεων εντυπωσιασμού της Άγκυρας στη συνέχεια αυτής της εβδομάδας.

Σε περίπτωση που το τελικό αποτέλεσμα κριθεί από μερικές χιλιάδες ψή-

φους, η Άγκυρα θα μπορούσε να επηρεάσει τη διαδικασία, χρησιμοποιώντας διάφορα εργαλεία, πολιτικά ή οικονομικά», προειδοποιούν οι πηγές της «Κ». Επισημαίνουν επίσης, ότι τα όσα συνέβησαν το βράδυ της Κυριακής στο οδοφράγμα της Δερύνειας είναι εξίσου σημαντικά για τη νέα αναμέτρηση της Κυριακής. «Αν συνεχιστεί η κινητοποίηση των εθνικιστικών κύκλων της ε/κ κοινότητας στα οδοφράγματα ενδέχεται να επηρεαστεί η τ/κ κοινή γνώμη και να ψηφίσει αναλόγως την Κυριακή», καταλήγουν.

υπό τη σκιά των αποτελεσμάτων του πρώτου γύρου επικρατεί κλίμα προβληματισμού. Στο σύνολο του, μαζί με τους έποικους, το συγκεκριμένο στρατόπεδο εξασφάλισε την Κυριακή ένα ποσοστό που αγγίζει το 15%.

Οι τελευταίες πληροφορίες από τα Κατεχόμενα δείχνουν ότι η μεγάλη μερίδα αυτού του ποσοστού την επόμενη Κυριακή ενδέχεται να υποστηρίξει την υποψηφιότητα του Τατάρ. Την ίδια στιγμή, μια μικρή αλλά εξίσου σημαντική μερίδα αναμένεται να επιλέξει την υποψηφιότητα Ακιντζί. Το Κόμμα της Αναγέννησης

(ΚΑ), ο υποψήφιος του οποίου την Κυριακή έλαβε ποσοστό 6%, εκτός απροόπτου αναμένεται να «ψηφίσει» μαζί με τον Τατάρ. Παρά την πικρία του αρχηγού του κόμματος για την στάση της Άγκυρας και του Τατάρ απέναντι στο κόμμα που υποστηρίζουν κυρίως οι έποικοι, Τ/κ αναλύτες δεν αναμένουν μεγάλες διαφορές από αυτήν την παράταξη προς το στρατόπεδο του Ακιντζί.

Το Κόμμα του Λαού (ΚΛ), ιδρυτής του οποίου είναι ο Κουντρέτ Όζερασί, υπό τη σκιά της μεγάλης αποτυχίας στην πρώτη Κυριακή των «προεδρικών» με

ένα 5%, σε λίγα εικοσιτετράωρα αναμένεται να λάβει την τελική απόφαση για το δεύτερο σκέλος της αναμέτρησης. Έμπειροι αναλύτες δεν αποκλείουν τη διάσπαση της «εκλογικής» βάσης του Όζερασί στον δεύτερο γύρο, με μια μερίδα των «ψηφοφόρων» να υποστηρίζει τον Ακιντζί. Παρόμοια εικόνα παρουσιάζει και η παράταξη του κ. Ντενκτάς. Στην περίπτωση των «ψηφοφόρων» του Σερντάρ Ντενκτάς, οι αναλύτες προβλέπουν ότι «ψήφοι» θα μοιραστούν ανάμεσα στους Τατάρ, Ακιντζί και το μέτωπο της αποχής.

Προς νέα νομισματική κρίση οδεύει η Τουρκία

Εξαιτίας των εντάσεων με την Ευρωπαϊκή Ένωση και τη Ρωσία η Τουρκία προκαλεί η εξωτερική πολιτική της

Τον κίνδυνο κατάρρευσης της τουρκικής λίρας, των τουρκικών τίτλων και του τραπεζικού συστήματος γενικότερα εγκυμονεί η εξωτερική πολιτική της Τουρκίας υπό τον Ερντογάν. Στη διαπίστωση αυτή καταλήγει η Capital Economics με αφορμή τον ρόλο της Τουρκίας στη σύμβαση του Ατζερμπαϊτζάν με την Αρμενία, ενώ θεωρεί πιθανόν να επαναληφθεί η νομισματική κρίση που γνώρισε η Τουρκία προ διετίας όταν εν τω μέσω διπλωματικής έντασης με την Ουάσινγκτον η τουρκική λίρα υποχωρούσε κατά 10% και 12% έναντι του δολαρίου.

Ο ρόλος της Τουρκίας στη σύγκρουση για το Ναγκόρνο-Καραμπάχ υπονομεύει περαιτέρω τις σχέσεις της με τις ΗΠΑ, την Ε.Ε. αλλά και τη Ρωσία και θα μπορούσε να προκαλέσει κραδασμούς στην τουρκική αγορά, αναγκάζοντας την κεντρική τράπεζα να επιβάλει περιοριστική νομισματική πολιτική.

Διαμάχη

Οι συγκρούσεις που ξέσπασαν μεταξύ του Αζερμπαϊτζάν και της Αρμενίας αποτελούν μέρος μιας μακροχρόνιας διαμάχης μεταξύ των δύο χωρών, ενώ η Ε.Ε., οι ΗΠΑ και η Ρωσία, που έχει στρατιωτική βάση στην Αρμενία και στενούς δεσμούς με το Αζερμπαϊτζάν, έχουν ζητήσει άμεση κατάπαυση του πυρός. Αυτό όμως απορρίφθηκε τόσο από τις δύο πλευρές όσο και από την Τουρκία, η οποία υποστηρίζει το Αζερμπαϊτζάν. Ο Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν την περασμένη εβδομάδα ζήτησε την πλήρη απόσυρση των αρμενικών στρατευμάτων και αναφορές δείχνουν ότι η Τουρκία παρέχει αεροπορικά υποστήριξη στις δυνάμεις του Αζερμπαϊτζάν.

Η στάση της Τουρκίας στη σύγκρουση αυτή δεν αποτελεί έκπληξη, τονίζει η Capital Economics, αλλά είναι συμβολική της ανταγωνιστικής εξωτερικής πολιτικής που υιοθέτησε η κυβέρνηση τα τελευταία χρόνια και είναι το τελευταίο δείγμα» σε μία μακρά σειρά δια-

Οι γεωπολιτικές τριβές που προξενούν οι αποφάσεις του προέδρου Ερντογάν έχουν οδηγήσει την τουρκική λίρα σε κατάρρευση. Από τα μέσα Ιουλίου, έχει μειωθεί κοντά στο 14% έναντι του δολαρίου και τώρα περισσότερο από 25% από τις αρχές του έτους.

φορών που φέρνουν αντιμέτωπη την Τουρκία με την Ε.Ε. ή και τη Ρωσία. Η Τουρκία έχει υιοθετήσει έναν επιθετικό τόνο στο θέμα του φυσικού αερίου στην Ανατολική Μεσόγειο, και ενώ έθεσε υπό αμφισβήτηση τη συμμετοχή της στο ΝΑΤΟ μέσω της αγοράς ρωσικού αμυντικού εξοπλισμού, βρίσκεται απέναντι από τη Ρωσία τόσο στη Συρία όσο και στη Λιβύη.

Η Ε.Ε. και η Ρωσία φαίνονται προς το παρόν πρόθυμες να αποτρέψουν περαιτέρω κλιμάκωση των εντάσεων με την Τουρκία για τη σύγκρουση. Η Ρωσία είπε ότι είναι έτοιμη για «στενό συντονισμό» με την Τουρκία. Και την περασμένη εβδομάδα, η καγκελάριος της Γερμανίας Άγκελα Μέρκελ κατάφερε

Η αναταραχή στις αγορές θα μπορούσε να προκαλέσει σοβαρά προβλήματα στον τραπεζικό κλάδο της.

να πείσει τα μέλη της Ε.Ε. για να δοθεί μια ευκαιρία στις διαπραγματεύσεις με την Τουρκία, με το μπλοκ απλώς να απειλεί για άλλη μία φορά να επιβάλει κυρώσεις αν τι λάβει ουσιαστικά μέτρα. Παρ' όλα αυτά, η ιστορία δείχνει ότι υπάρχει ένας μεγάλος κίνδυνος οι προσπάθειες εξουδετέρωσης των εντάσεων να ξεπεραστούν από τα γεγονότα,

όπως τονίζει η Capital Economics. Το 2015, για παράδειγμα, η Τουρκία κατέριψε ένα ρωσικό μαχητικό αεροσκάφος στα σύνορα Τουρκίας-Συρίας, ωθώντας τη Ρωσία να επιβάλει κυρώσεις στις εισαγωγές από την Τουρκία, καθώς και απαγόρευση πτήσεων μεταξύ των δύο χωρών. Και το 2018, μια διαμάχη με τις ΗΠΑ σχετικά με την κράτηση του πάστορα Andrew Brunson είχε ως αποτέλεσμα την επιβολή κυρώσεων στην Τουρκία. Στην πραγματικότητα, αυτή η υπόθεση συνέβαλε εν μέρει στην επακόλουθη νομισματική κρίση της Τουρκίας.

Στοιχεία

Όλα αυτά έρχονται σε μία στιγμή

που τα τρωτά στοιχεία για τις εξωτερικές συναλλαγές της Τουρκίας είναι στο κόκκινο.

Το έλλειμμα τρεχουσών συναλλαγών έχει διευρυνθεί, τα βραχυπρόθεσμα εξωτερικά κρέπ είναι μεγάλα και ξεπερνούν το 20% του ΑΕΠ και τα συναλλαγματικά αποθέματα είναι επικίνδυνα χαμηλά.

Γενικότερα, υπάρχει η αίσθηση ότι η εξωτερική πολιτική της Τουρκίας αποτελεί βασικό τομέα κινδύνου για τους επενδυτές, πέρα από άλλους εσωτερικούς και παγκόσμιους παράγοντες. Πράγματι, παρά το γεγονός ότι η κεντρική τράπεζα προχώρησε σε σύσφιγξη της νομισματικής της πολιτικής τους τελευταίους μήνες, οι αυξανόμενες ανησυχίες των επενδυτών για τις πολυάριθμες γεωπολιτικές τριβές της Τουρκίας έχουν οδηγήσει την τουρκική λίρα σε κατάρρευση. Από τα μέσα Ιουλίου, έχει μειωθεί κοντά στο 14% έναντι του δολαρίου και τώρα περισσότερο από 25% από τις αρχές του έτους.

Η κλιμάκωση της σύγκρουσης στο Ναγκόρνο-Καραμπάχ ή και η αύξηση της απειλής κυρώσεων (που σχετίζονται είτε με τη διαμάχη για τα δικαιώματα φυσικού αερίου στη Μεσόγειο είτε με τον ρωσικό αμυντικό εξοπλισμό) αποτελούν τη φλόγα που μπορεί να κάψει την οικονομία και τις αγορές της Τουρκίας (νόμισμα, μετοχές, ομόλογα), τονίζει η Capital Economics.

Στο χειρότερο σενάριο, η εμπειρία του 2018 δείχνει ότι η λίρα θα μπορούσε να υποστεί ημερήσιες βουτιές έως και 10-12% έναντι του δολαρίου, με τα spreads των τουρκικών ομολόγων να εκτοξεύονται στα ύψη. Αυτό πιθανότατα θα ανάγκαζε την κεντρική τράπεζα να «οφίξει» πιο έντονα τις νομισματικές συνθήκες. Ισως το πιο ανησυχητικό, ωστόσο, είναι ότι η αυξημένη αναταραχή στις χρηματοπιστωτικές αγορές της Τουρκίας θα μπορούσε να οδηγήσει σε σοβαρά προβλήματα στον τραπεζικό της κλάδο.

ΑΡΘΡΟ

Του ΓΙΑΝΝΗ ΓΕΩΡΓΟΥΛΑ

Ποτέ ξανά φασισμός!

Η ελληνική δικαιοσύνη έδωσε μια ξεκάθαρη απάντηση στους οραματιστές του Ναζισμού, οι οποίοι φορώντας τον μανδύα ενός πολιτικού κόμματος προσπάθησαν να αλιώσουν τη δομή της ελληνικής κοινωνίας και να σπείρουν το μίσος και τη δioxία. Χρησιμοποιώντας πρακτικές που συναντά κανείς μόνο στη νύχτα κατάφεραν να φέρουν κοντά τους ένα νεανικό κοινό που ήθελε να ανοίξει κάπου, γιατί θεωρούσε ότι με αυτό τον τρόπο θα ακούγεται η φωνή του και θα υφίσταται η ύπαρξή του. Εδώ είναι που φταίει η Πολιτεία, γιατί άφησε ένα τέτοιο μόρφωμα να εξελιχθεί. Όμως έστω και αργά λειτούργησαν τα αντανάκλαστικά και αυτή τη στιγμή έχουμε μια ιστορική απόφαση καταδίκης από τη δικαιοσύνη. Μια απόφαση που θα πρέπει να γίνει φάρος ώστε στο μέλλον η κοινωνία να προσπαθήσει να απαλλαγεί από κάθε είδους άκρα, όπου κι αν βρίσκονται. Όποιος ασκεί βία με οποιονδήποτε τρόπο χρησιμοποιώντας τη δικαιολογία του αδικημένου και του δόθεν αγωνιστή ιδανικών, θα πρέπει να βρίσκεται αντιμέτωπος με τη δικαιοσύνη. Ο φασισμός είναι κάθε τι μισαλδοξό και αναρχικό που προσπαθεί να καταλύσει τη δημοκρατία και τα «θέλω» των πολλών χρησιμοποιώντας βίαιες μεθόδους. Πρέπει να βρισκόμαστε σε εγρήγορση ως πολίτες γιατί φέrouμε και εμείς μερίδιο ευθύνης. As μιν ξεκινάμε ότι έφτασε κάποιο στιγμή να είναι τρίτο κόμμα σε δυναμική στο ελληνικό Κοινοβούλιο η «Χρυσή Αυγή». Θα πρέπει, λοιπόν, και στην Κύπρο να είμαστε πολύ προσεκτικοί, όταν θα πάμε στην κάληπ στις επερχόμενες εκλογές, οι οποίες φαίνεται ότι θα γίνουν μέσα σε κλίμα πόλωσης και αναλλογών των εξελίξεων στο Κυπριακό. Οι αγκρές απόψεις ποτέ δεν βοήθησαν τον ελληνοισμό και κάθε άλλο αν δούμε την ιστορία, τότε θα καταλάβουμε ότι οι δύσκολες στιγμές ήρθαν μετά από ακραία γεγονότα που στιγμάτισαν την πορεία του Έθνους μας και κουβαλάμε το αυτό το βάρος ακόμα και τώρα. As τελειώνουμε, λοιπόν, με τον φασισμό σε οποιαδήποτε μορφή του, όπου και αν βρίσκεται. Η λύση δεν είναι τα άκρα!

Ο κ. Γιάννης Γεωργούλας είναι σύμβουλος Στρατηγικής και Επιχειρήσεων.

ΕΙΔΙΚΟ ΑΦΙΕΡΩΜΑ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2020

Όλα όσα θέλετε
να ξέρετε για το νέο
κυβερνητικό Σχέδιο
Επιδότησης Επιτοκίων που
υιοθετούν και προσφέρουν
οι Τράπεζες.

Στεγαστικά Δάνεια '20

Σχέδιο Επιδότησης Επιτοκίου

ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ

**Την Κυριακή 18 Οκτωβρίου
μαζί με την ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ**

Ευθραυστη η ανάκαμψη της διεθνούς οικονομίας

Λίγα περιθώρια νέας στήριξης, μειωμένη η εμπιστοσύνη επενδυτών

Η ανάκαμψη της παγκόσμιας οικονομίας από τη λαίλαπα της πανδημίας παραμένει ευθραυστη και άνιστη τόσο μεταξύ των ανεπτυγμένων οικονομιών όσο και ανάμεσα στον ανεπτυγμένο και τον αναδυόμενο κόσμο. Η εικόνα προκύπτει από σχετική μελέτη του Ινστιτούτου Brookings που δίνεται στη δημοσιότητα ενόψει της ετήσιας συνόδου του ΔΝΤ και της Παγκόσμιας Τράπεζας που φέτος θα διεξαχθεί μέσω τηλεδιάσκεψης. Το θέμα της άνισης αλλά και αβέβαιης ακόμη ανάκαμψης αναμένεται να βρεθεί στο επίκεντρο των συζητήσεων. Εκεί, άλλωστε, προηγηθεί την περασμένη εβδομάδα προειδοποίηση της Κριστιλίνα Γκεοργκιέβα, επικεφαλής του ΔΝΤ, ότι η ανάκαμψη από τον οικονομικό αντίκτυπο της πανδημίας θα είναι μια διαδικασία «μακρά, ανισομερής και αβέβαιη, αλλά και επιρρεπής σε παλινδρομήσεις».

Επιστροφή

Η μελέτη του Ινστιτούτου Brookings υπογραμμίζει πως το δεύτερο κύμα κορωνοϊού υπονομεύει τις προσπάθειες για επιστροφή στην κανονικότητα. Με κλονισμένη την εμπιστοσύνη επιχειρήσεων, νοικοκυριών και επενδυτών και μειωμένα τα περιθώρια πρόσθετης στήριξης από τη νομισματική πολιτική, οι περισσότερες χώρες πρέπει να διανύσουν μακρύ δρόμο προτού επιστρέψουν οι οικονομίες τους στα προ της πανδημίας επίπεδα.

Σχολιάζοντας τα πορίσματα της έρε-

Το Ινστιτούτο Brookings υπογραμμίζει πως δεν φαίνεται ακόμη στον ορίζοντα ευρεία και στιβαρή ανάπτυξη.

νας, ο Εσούαρ Πρασάντ, καθηγητής και στέλεχος του Ινστιτούτου Brookings, υπογραμμίζει πως «δεν φαίνεται ακόμη στον ορίζοντα ευρεία και στιβαρή ανάκαμψη». Προσθέτει, μάλιστα, πως αυξάνεται ο κίνδυνος να υποστούν οι οικονομίες ουσιαστικές και μακροπρόθεσμες βλάβες. Τονίζει, επίσης, ότι τα οικονομικά μεγέθη όλων των οικονομιών του κόσμου είναι χαμηλότερα από το χειρότερο επίπεδο στο οποίο έχουν υποχωρήσει από το 2012, οπότε άρχισε να τα παρακολουθεί και να τα καταγράφει ο δείκτης Brookings-FT. Ο εν λόγω δείκτης συγκρίνει δείκτες πραγματικής οικονομικής δραστηριότητας, χρηματιστηριακούς και δείκτες εμπιστοσύνης με τον ιστορικό μέσο όρο των μεγεθών τους.

Στην προκειμένη περίπτωση ο δείκτης καταδεικνύει μειωμένη εμπιστοσύνη του ιδιωτικού τομέα που κάθε άλλο παρά ενθαρρύνει τις επενδύσεις και τις προσλήψεις. Εν ολίγοις ο κλάδος της μεταποίησης έχει ανακάμψει σημαντικά δίνοντας ώθηση στο διεθνές εμπόριο, ενώ οι δαπάνες των νοικοκυριών παραμένουν σε υψηλά επι-

πέδα χάρη στα κυβερνητικά προγράμματα επιδότησης των μισθών. Την ίδια στιγμή, όμως, η εμπιστοσύνη των επενδυτών παραμένει σε χαμηλά επίπεδα υπονομεύοντας την ανάκαμψη. Όπως τόνισε ο καθηγητής Εσούαρ Πρασάντ, η ανάκαμψη είναι αναιμική αλλά ο κόσμος έχει αποφύγει τα χειρότερα δεινά χάρη στη δημοσιονομική πολιτική. Παράλληλα, όμως, ο ίδιος προειδοποιεί πως οι κεντρικές τράπεζες κινδυνεύουν να εμπλακούν πάλι όλο και εντονότερα και βαθύτερα με τις κυβερνήσεις μέσω των προγραμμάτων εκτεταμένων αγορών κρατικών και εταιρικών ομολόγων. Όπως επισημαίνει στην περίπτωση αυτή «θα καταστούν ευάλωτες σε πολιτικές πιέσεις και θα απειληθεί η ανεξαρτησία τους στο μέλλον». Όπως προκύπτει από τη μελέτη του Ινστιτούτου Brookings, η αμερικανική οικονομία αντιμετώπισε την πανδημία καλύτερα από τις ευρωπαϊκές χώρες με την ανεργία της υπερδύναμης να υποχωρεί το καλοκαίρι. Η ανάκαμψη της αμερικανικής οικονομίας επιβραδύνεται, πάντως, τους τελευταίους δύο μήνες εξαιτίας κυρίως των διαφωνιών ανάμεσα στα δύο κόμματα του Κογκρέσου σχετικά με τη νέα στήριξη στην οικονομία, στα νοικοκυριά και στους ανέργους.

Αποπληθωρισμός

Η Ευρωζώνη, διατρέχει τον κίνδυνο του αποπληθωρισμού, καθώς ο ετήσιος ρυθμός μεταβολής των τιμών είναι σε αρ-

Στην Ευρωζώνη η ανάκαμψη της οικονομίας είναι αποσπασματική και εξαρτημένη από το πόσο επιτυχής είναι η αντιμετώπιση της πανδημίας σε κάθε χώρα. Εν ολίγοις η Γερμανία είναι σαφώς σε καλύτερη θέση από την Ιταλία, την Ισπανία και τη Γαλλία.

νητικό έδαφος. Η ανάκαμψη της είναι αποσπασματική και εξαρτημένη από το πόσο επιτυχής είναι η αντιμετώπιση της πανδημίας σε κάθε χώρα. Εν ολίγοις, η Γερμανία είναι σαφώς σε καλύτερη θέση απλώς στα προ της πανδημίας επίπεδα. Η ανάπτυξη της θα είναι πάντως η χαμηλότερη των τελευταίων 40 ετών. Σε δεινή θέση βρίσκονται, όμως, οι αναδυόμενες οικονομίες που αναμένεται να απευθύνουν

έκκληση στους πιστωτές και περαιτέρω ελάφρυνση του χρέους τους.

Όπως αναφέρει σχετικό ρεπορτάζ των Financial Times, επ' ευκαιρία της ετήσιας συνόδου του ΔΝΤ και της Παγκόσμιας Τράπεζας, οι κυβερνήσεις των φτωχότερων και υπερχρεωμένων χωρών πρέπει να διαλέξουν φέτος αν θα αποπληρώσουν το χρέος τους ή θα αντιμετωπίσουν τον οικονομικό αντίκτυπο της πανδημίας. Προτίθενται να ζητήσουν μεγαλύτερη στήριξη από ξένες κυβερνήσεις και πολυμερείς πιστώτες. Όπως τονίζει η βρετανική εφημερίδα, η στήριξη που έχει δοθεί έως τώρα στις κυβερνήσεις των υπερχρεωμένων

και φτωχών χωρών δεν επαρκεί. Η σημαντικότερη στήριξη που έχει παραχωρηθεί μέχρι τώρα σε αυτές τις χώρες ήταν η συμφωνία του G20 να επιτραπεί σε 73 από τις φτωχότερες χώρες του κόσμου να αναβάλουν τις πληρωμές του χρέους τους για τρία χρόνια. Μέχρι στιγμής, έχουν υποβάλει το σχετικό αίτημα 43 χώρες. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της Παγκόσμιας Τράπεζας, θα αναβληθούν πληρωμές ύψους περίπου 5,3 δισ. δολαρίων. Μέσα στην εβδομάδα αναμένεται, πάντως, να ανακοινώσει το G20 ότι παρατείνει το «πάγωμα» στην αποπληρωμή του χρέους αυτών των χωρών.

Ατυπο εμπάργκο Σαουδικής Αραβίας σε προϊόντα που παράγονται στην Τουρκία

Παράπλευρη απώλεια της αντιπαλότητας ανάμεσα στην Τουρκία και σε πολλές αραβικές χώρες γίνονται ορισμένες ευρωπαϊκές εταιρείες ρουχισμού. Αυτό ισχύει για την ισπανική αλυσίδα μόδας Mango, τα ρούχα της οποίας παράγονται σε εργοστάσια της Τουρκίας και δεν μπορούν πλέον να εισαχθούν στη Σαουδική Αραβία. Υπάλληλοι της εν λόγω αλυσίδας ενημέρωσε σχετικά τους προμηθευτές του στην Τουρκία σε σχετικό email που διέρρησε στους Financial Times.

Εργοστάσια

Όπως τονίζει η βρετανική εφημερίδα, η εν λόγω αλυσίδα είναι μία από τις πολλές ευρωπαϊκές και αμερικανικές βιομηχανίες μόδας που παράγουν τα είδη τους σε εργοστάσια στην Τουρκία. Στο εν λόγω email, η Mango αναφέρει ότι τα στελέχη της «αναζητούν εναλλακτικές», καθώς δεν μπορεί πλέον να εξάγει τα προϊόντα της στην Σαουδική Αραβία.

Κάτι ανάλογο ισχύει, όμως, και για όλες τις βιομηχανίες λιανικής που παράγουν στην Τουρκία και εξάγουν στη Σαουδική

Πλήγμα για ευρωπαϊκές και αμερικανικές φίρμες που συνεργάζονται με τουρκικά εργοστάσια.

Αραβία. «Οτιδήποτε έχει παραχθεί στην Τουρκία ή προέρχεται από αυτήν δεν επιτρέπεται πλέον στη Σαουδική Αραβία», σχολιάζει παράλληλα πηγή από τον Περσικό Κόλπο που μίλησε στους FT αλλά προτίμησε την ανωνυμία.

Σημειώτέον ότι η αξία των τουρκικών εξαγωγών στη Σαουδική Αραβία έφτασε το περασμένο έτος τα 3,2 δισεκατομμύρια δολάρια. Σε ό,τι αφορά τις εισαγωγές της από τη Σαουδική Αραβία, ανήλθαν σε 1,9 δισεκατομμύριο δολάρια. Μιλώντας, άλλωστε, στους FT ο Μουσταφά Γκουτέιπε, επικεφαλής της ένωσης εξαγωγέων ενδυμάτων της Κωνσταντινούπολης, τονίζει ότι «το θέμα αφορά όλες τις διεθνείς φίρμες που έχουν καταστήματα στη Σαουδική Αραβία, παράγουν στην Τουρκία και πω-

Η ηγεσία της Σαουδικής Αραβίας επιμένει πως «δεν έχει επιβάλει κανέναν περιορισμό», αλλά βιομηχανίες μόδας, όπως η ισπανική Mango, γνωστοποίησαν ότι δεν μπορούν πλέον να εξάγουν τα προϊόντα που παράγονται στην Τουρκία.

λούν από εκεί». Παράλληλα, οι τουρκικές εξαγωγικές εταιρείες παραπονιούνται ότι του τελευταίου μήνα αντιμετωπίζουν μεγάλες καθυστερήσεις στα τελωνεία της Σαουδικής Αραβίας. Οι επιχειρήσεις ερμηνεύουν αυτές τις καθυστερήσεις ως προσπάθεια του Ριάντ και των συμμάχων του στα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα να εκδικηθούν την Αγκυρα για τις παρεμβάσεις της στον αραβικό κόσμο. Παραδόξως, όμως, η ηγεσία της Σαουδικής Αραβίας επιμένει πως «δεν έχει επιβάλει κανέναν περιορισμό σε τουρκικά προϊόντα» και ότι το διμερές εμπόριο δεν «έχει υποστεί καμία μείωση εκτός από τον αναπόφευκτο αντίκτυπο της πανδημίας του κορωνοϊού». Το Ριάντ δλώνει, άλλωστε, ότι παραμένει προσπληγμένο στο ελεύθερο εμπόριο και στις διεθνείς συμφωνίες. Εκεί, ωστόσο, προηγείται προ ημερών έκκληση του Αζλάν αλ Αζλάν, προέδρου του Εμπορικού Επιμελητηρίου του Ριάντ, για γενικό μοσχοτάζ κατά «στιδλήποτε τουρκικού» ως αντίποινα «στη συνεχιζόμενη εκθρόνιση της τουρκικής κυβέρνησης εναντίον της ηγεσίας μας, της χώρας μας και των πολιτών μας».

Οι σχέσεις της Τουρκίας με τη Σαουδική Αραβία και τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα, τις δύο μεγαλύτερες οικονομίες της Μέσης Ανατολής, είναι τεταμένες. Οι δύο χώρες κατηγορούν τον Τούρκο πρόεδρο ότι αναμειγνύεται σε υποθέσεις του αραβικού κόσμου και υποστηρίζει ισλαμικές οργανώσεις. Οι δύο χώρες της Μέσης Ανατολής υποστηρίζουν το αντίπαλο στρατόπεδο από αυτό που υποστηρίζει η Αγκυρα στον εμφύλιο της Λιβύης.

Δεν είναι, εξάλλου, η πρώτη φορά που το Ριάντ επιχειρεί να χρησιμοποιήσει οικονομικά μέσα για να ασκήσει διπλωματική πίεση σε κυβερνήσεις άλλων χωρών. Το 2017, σε συνεργασία με το Αμπου Ντάμπι, προκάλεσε σε οικονομικό αποκλεισμό του Κατάρ. Τότε η Τουρκία στήριζε το Κατάρ και έκτοτε η συμμαχία των δύο χωρών έχει ενισχυθεί. Οι τεταμένες σχέσεις ανάμεσα στο Ριάντ και στην Αγκυρα έχουν οξυνθεί περαιτέρω τα τελευταία δύο χρόνια μετά τη δολοφονία του Σαουδάρβα δημοσιογράφου Τζαμάλ Κασόγκι, στο προξένιο της χώρας του, στην Κωνσταντινούπολη.

Τα «γεράκια» της ΕΚΤ αντιδρούν στην «πράσινη» Λαγκάρντ

Στη σθεναρή αντίσταση ορισμένων συνεργατών της στους κόλπους της ΕΚΤ αναμένεται να προσκορύνει η φιλοδοξία της προέδρου, Κριστίν Λαγκάρντ, να διαδραματίσει ενεργό ρόλο στη μετάβαση σε μια πράσινη οικονομία. Ορισμένα στελέχη της ΕΚΤ, με προεξάρχοντα τον γνωστό «ιέρακα» και επικεφαλής της Bundesbank, Γενς Βάιντμαν, αλλά και την επίσης Γερμανίδα, μέλος της εκτελεστικής επιτροπής, Ιζαμπελ Σνάμπελ, εναντιώνονται στην πρόταση ομάδας πίεσης με την επωνυμία Positive Money (Θετικό Χρήμα) να προσφέρει η ΕΚΤ μακροπρόθεσμα και φθηνά δάνεια σε

τράπεζες, ώστε αυτές να χρηματοδοτήσουν επενδύσεις φιλικές προς το περιβάλλον.

Οι πολέμιοι αυτής της πρωτοβουλίας επικαλούνται τεράστιο φάσμα επιχειρημάτων, από τις τεχνικές δυσκολίες του εγχειρήματος έως ότι αυτού του είδους οι πολιτικές εμπίπτουν στη σφαίρα αρμοδιοτήτων των κυβερνήσεων και όχι των κεντρικών τραπεζών. Η στάση τους έρχεται σε οξεία αντίθεση με όσα υποστήριζε η κ. Λαγκάρντ τον περασμένο μήνα, όταν στην ακρόαση της ενώπιον του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου δήλωσε «πολύ ευχαριστήμενη» που παρευρίσκεται και πα-

ρακολουθεί την παρουσίαση του σχεδίου της και ένας εκπρόσωπος της ΕΚΤ. Η κ. Λαγκάρντ έχει ταχθεί ανοικτά υπέρ της ανάληψης πολύ πιο ενεργού ρόλου από την ΕΚΤ όσον αφορά τη μετάβαση στην πράσινη οικονομία. Είχε μάλιστα υποστηρίξει τη θέση της προτού ακόμη έρθει στη Φρανκφούρτη, τον Νοέμβριο του περασμένου έτους, για να αναλάβει τη σκυτάλη από τον προκάτοχό της, Μάριο Ντράγκι. Την ίδια θέση είχε και μεσούσης της πανδημίας όταν επιβλήθηκαν περιορισμοί που άσκησαν ακραία πίεση στην οικονομία της Ευρωζώνης και την νομισματική πολιτική της ΕΚΤ.

Πρόκειται για μια στρατηγική της κ. Λαγκάρντ που αναμένεται να ολοκληρωθεί το επόμενο έτος. Σε ό,τι αφορά την ιδέα της ομάδας Positive Money, έχει αναπτυχθεί σε συνεργασία με ένα δίκτυο ακαδημαϊκών που επεξεργάζεται τέτοιου είδους προτάσεις σχετικές με τη μετάβαση στην πράσινη οικονομία. Στην πρόταση αυτή προβλέπεται, μεταξύ άλλων, η αξιοποίηση του προγράμματος φθηνών δανείων που προσφέρει η ΕΚΤ στις ευρωπαϊκές τράπεζες. Προτείνει, δηλαδή, να προσφέρει η ΕΚΤ φθηνά και μακροπρόθεσμα δάνεια σε ευρωπαϊκές τράπεζες ώστε αυτές να χρηματοδοτήσουν δα-

πάνες για το περιβάλλον. Η νέα αναμέτρηση ανάμεσα στην πρόεδρο και στους αντιπρονούντες στους κόλπους της ΕΚΤ θυμίζει την περυσινή διαμάχη σχετικά με το αν θα έπρεπε να πάρει πιο πράσινο προσανατολισμό το πρόγραμμα αγοράς ομολόγων της τράπεζας. Οικονομικοί αναλυτές, όπως οι Πιερ Κρίστιανσεν της Danske Bank και Καταρίνα Ούτερμπελ της Allianz, χαρακτηρίζουν πολύ θετικό στοιχείο τον ενθουσιασμό της κ. Λαγκάρντ για τη μετάβαση σε πιο βιώσιμη οικονομία, όμως πιστεύουν πως έχει πολύ μικρές πιθανότητες να επιβάλει αυτήν τη στροφή.

Η Κριστίν Λαγκάρντ έχει ταχθεί ανοικτά υπέρ της ανάληψης πολύ πιο ενεργού ρόλου από την ΕΚΤ σε ό,τι αφορά τη μετάβαση στην πράσινη οικονομία.

Εκτός επίσημων στατιστικών στοιχείων 30 εκατ. άνεργοι στις χώρες του ΟΟΣΑ

Απειλή για τις προοπτικές ανάκαμψης σε Ευρωζώνη και ΗΠΑ αποτελεί η κρυφή ανεργία, που ανεβάζει σε πολύ χειρότερη επίπεδα τον επίσημο υπολογισμό των 25 εκατ. ανέργων στις δύο αυτές οικονομικές ενότητες. Αυτή είναι η εκτίμηση πολλών οικονομολόγων που αναφέρονται στο άρθροισμα των ανέργων αν σε αυτούς συνεκτιμηθούν όσοι έχασαν τη θέση εργασίας τους εξαιτίας της πανδημίας αλλά προστατεύονται αυτή τη στιγμή από έκτακτα κυβερνητικά προγράμματα, όσοι έχουν παραιτηθεί από την προσπάθεια να βρουν δουλειά και έχουν εγκαταλείψει την αγορά εργασίας αλλά και όσοι είναι αναγκασμένοι να απασχολούνται με περιορισμένο ωράριο παρά τη θέλησή τους.

Όπως αναφέρει σχετικό δημοσίευμα των Financial Times, ποικίλουν σημαντικά οι εκτιμήσεις για τον ακριβή αριθμό των ανθρωπίνων που καταστράφηκαν οικονομικά από την πανδημία. Οι κυβερνήσεις ανά τον κόσμο αντιμετωπίζουν, όμως, το

Είτε δεν αναζητούν εργασία είτε έχασαν τις θέσεις τους, αλλά προστατεύονται από προγράμματα στήριξης.

ίδιο δίλημμα. Εχει υποχωρήσει το αρχικό σοκ από την αναστολή της οικονομικής δραστηριότητας αλλά η εκτίναξη της ανεργίας εκχυμώνει περαιτέρω δυσπραγία, ενώ παράλληλα κρατάει τους μισθούς σε χαμηλά επίπεδα και καθυστερεί κάθε δυνατότητα ανάκαμψης μέσω της κατανάλωσης. Σύμφωνα με την Καταρίνα Ούτερμπελ, οικονομολόγο της Allianz, οι επίσημες μετρήσεις της ανεργίας δεν είναι παρά «η κορυφή του παγόβουνου», καθώς υπάρχουν ενδείξεις πως περίπου 30 εκατ. αποκαρδιωμένων ανέργων δεν εμφανίζονται καθόλου στις επίσημες στατιστικές των χωρών του ΟΟΣΑ και των αναδυόμε-

Η «κρυφή» ανεργία κρατάει τους μισθούς σε χαμηλά επίπεδα και καθυστερεί κάθε δυνατότητα ανάκαμψης μέσω της κατανάλωσης.

νων οικονομιών. Η ίδια υπογραμμίζει πως ένα μέρος αυτής της κρυφής ανεργίας, που είναι και πολύ μεγαλύτερη από την αντίστοιχη παλαιότερων περιόδων ύφεσης, θα έρθει στην επιφάνεια. Εκτιμά πως αυτός ο δυσθεώρητος αριθμός ανέργων θα φανεί στις επίσημες στατιστικές εντός του μήνα, όταν θα δοθούν στη δημοσιότητα τα στοιχεία του Σεπτεμβρίου καθώς πολλοί γονείς άρχισαν και πάλι να αναζητούν εργασία μόλις άνοιξαν τα σχολεία.

Στην Ευρωζώνη η επίσημη ανεργία ήταν 6,5% τον Φεβρουάριο αλλά εκτινάχθηκε στο 8,1% τον Αύγουστο, σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία πουδόθηκαν στη δημοσιότητα την περασμένη εβδομάδα. Το ποσοστό αυτό αντιπροσωπεύει 13,2 εκατ. άτομα. Τον Απρίλιο η ανεργία είχε φτάσει στο 14,7% που αντιστοιχεί σε 23 εκατ. άτομα. Εκτοτε υπολογίζεται πως η οικονομία ανέκτησε περίπου τις μισές από τις θέσεις εργασίας που χάθηκαν την άνοιξη.

Η Αλίν Σιούλινγκ, οικονομολόγος της ABN Αμρο, όμως, εκτιμά πως τα πραγματικά ποσοστά των ανέργων είναι υψηλότερο κατά τουλάχιστον 4 έως 4,5 εκατοστιαίες μονάδες. Βασίζει την εκτίμησή της στην υπόθεση ότι περίπου το 1/5 των εργαζομένων έχουν ενταχθεί σε κυβερνητικά προγράμματα στήριξης και σύντομα κάποιοι από αυτούς θα είναι άνεργοι. Εξάλλου, διατυπώνονται εκτιμήσεις ότι η ανεργία στην Ευρωζώνη θα ήταν πάνω από 10% από τα μέσα του καλοκαιριού αν δεν υπήρχαν τόσο πολλοί που μετριοούνται ως προσωρινά αδρανείς επειδή ήταν κλειστά τα σχολεία όπως και πολλές επιχειρήσεις στο πλαίσιο των μέτρων κατά της μετάδοσης της πανδημίας ή επειδή κάποιοι δεν αναζητούν εργασία φοβόμενοι τον κίνδυνο μόλυνσής τους. Και η κ. Ούτερμπελ υπολογίζει ότι αν συνεκτιμηθούν μόνον όσοι θεωρούνται προσωρινά αδρανείς, το ποσοστό της ανεργίας θα εκτιναχθεί σε επίπεδα πάνω από το 20%.

ΑΝΑΛΥΣΗ

Οι αυξήσεις στον δημόσιο τομέα της Σουηδίας

Της RAFAELA LINDBERG / BLOOMBERG

Εντός ολίγων η Σουηδία θα διαπιστώσει σε ποιο βαθμό η πανδημία του κορωνοϊού έχει γίνει ένας μοχλός αλλαγών για την οικονομία της. Αυτή την περίοδο διεξάγονται συλλογικές διαπραγματεύσεις για τις αυξήσεις στους μισθούς των 3 εκατ. υπαλλήλων του δημοσίου τομέα, μεταξύ των οποίων συμπεριλαμβάνονται και οι νοσηλευτές και οι νοσηλεύτριες.

Οι συνδικαλιστικοί τους εκπρόσωποι περιμένουν πολύ μεγαλύτερη από ό,τι συνήθως στήριξη από τους πολίτες της χώρας, ώστε να ασκήσουν πιέσεις και να προωθήσουν τα αιτήματά τους. Το θετικό από μια τέτοια διαδικασία μπορεί να είναι μια γενναϊόδωρη αύξηση και η συνεπαγόμενη άνοδος των μισθών σε επίπεδα τέτοια ώστε να αναθερμάνουν τον πληθωρισμό και να διοχετευθούν σε ολόκληρο τον οικονομικό μηχανισμό της Σουηδίας. «Οι άνθρωποι μάς συχαίρουν για τη δουλειά μας, μας χειροκροτούν και έρχονται στις εκδηλώσεις μας, που γίνονται για τη στήριξη όσων εργάζονται στις δομές της κοινωνικής πρόνοιας», υπογραμμίζει ο Τομπιάς Μπάουντιν, πρόεδρος της ένωσης των δημοτικών υπαλλήλων. Αυτές οι εκφράσεις συμπάθειας και σύμπνοιας φανερώνουν πως τα σωματεία προσέρχονται στις συνομιλίες όντας σε μια πρωτόγνωρα ισχυρή θέση – τα σχετικά επισήμανε ο κ. Μπάουντιν.

Ενδεχομένως το μοντέλο αυτό να παρατηρηθεί και σε άλλες χώρες, όπου οι εργαζόμενοι στην αντιμετώπιση κρίσεων και επειγόντων περιστατικών είναι εκείνοι που έρχονται ενώπιοι ενώπιος με την πανδημία και αναδεικνύονται σε ηρωίδες και ήρωες της καθημερινότητας. «Θα είναι δύσκολο για τις περισσότερες χώρες να μην ασχοληθούν με προσοχή στο αίτημα για υψηλότερες αμοιβές των απασχολούμενων στον κλάδο της περίθαλψης κατά τη διάρκεια της πανδημίας», δήλωσε η οικονομολόγος του Bloomberg Economics Τζόανα Τζίνσον. Ισως να προκαλεί και έκπληξη το γεγονός πως σε μια χώρα ονομαστή για το κοινωνικό της κράτος υπάρχουν εργαζόμενοι, στο πεδίο της αντιμετώπισης κρίσεων συμβάντων στη δημόσια υγεία, που δύσκολα επιβίω-

νουν. Ο Τομπιάς Μπάουντιν έχει περιθώριο έως και την 31η Οκτωβρίου να έχει εξασφαλίσει μια αύξηση 3,5% στα μέλη του σωματείου του. Μια τέτοια αύξηση ισοδυναμεί και με τη μεγαλύτερη της τελευταίας πενταετίας. Η 36χρονη Σάρα Νόρντιν, βοηθός νοσηλεύτρια σε μονάδα εντατικής θεραπείας, η οποία και ήρθε πρόσωπο με πρόσωπο με τη φρίκη του κορωνοϊού, εξομολογείται πως δεν μπορεί να τα βγάλει πέρα με τον βασικό μισθό των 33.600 δολαρίων τον χρόνο. «Οι μηνιαίες μου αποδοχές δεν είναι αυτές που θα έπρεπε να είναι», αναφέρει η Σάρα Νόρντιν, που είναι και μητέρα, σε μια συνέντευξή της. «Δεν έχω τη δύναμη να έχω μια θετική στάση σε όσα αντιμετωπίζω. Η δουλειά απαιτεί πάρα πολλή ενέργεια».

Τα εργατικά συνδικάτα διαθέτουν σημαντικούς υποστηρικτές. Ο αναπληρωτής διοικητής της κεντρικής τράπεζας της Σουηδίας, Περ Γιάνσον, ισχυρίζεται ότι η τωρινή βραδεία αύξηση των μισθών δεν είναι καθόλου καλό σημάδι για την οικονομία της χώρας. Και προσθέτει ότι, εάν το υφιστάμενο καθεστώς μισθών παραμείνει ως έχει επί μακρόν, τότε θα δυσχεράνει τις προσπάθειες της τράπεζας να εκπληρώσει τον στόχο του πληθωρισμού. Τον Αύγουστο ο σχετικός δείκτης είχε διαμορφωθεί στο 0,7%, όταν ο στόχος είναι στο 2%. Κατά την εκτίμηση του SEB, ενός εκ των μεγαλύτερων χρηματοπιστωτικών ομίλων της Σουηδίας, ο δείκτης του πληθωρισμού υποχώρησε στο 0,5% τον Σεπτέμβριο. Αξίζει να αναφερθεί ότι τον Σεπτέμβριο ναυάγησαν οι συλλογικές διαπραγματεύσεις για τις μισθολογικές αυξήσεις στον ιδιωτικό τομέα και για τα 2,8 εκατομμύρια των εργαζομένων του. Κι αυτό λίγο έλειψε να προκαλέσει κυβερνητική κρίση, διότι ο πρωθυπουργός Στέφαν Λόφβεν δέχεται πιέσεις να τροποποιήσει την εργατική νομοθεσία. Στα τέλη της προηγούμενης εβδομάδας οι ηγέτες των κομμάτων της Βουλής αποφάσισαν να δώσουν μεγαλύτερο χρονικό περιθώριο σε εργοδούς και συνδικαλιστικούς εκπροσώπους να έλθουν σε συμβιβασμό.

Αυστηρό πλαίσιο ετοιμάζει η Ε.Ε. για τους τεχνολογικούς κολοσσούς

Εξετάζεται ακόμη και το μέτρο υποχρεωτικής διάσπασης των ψηφιακών ομίλων

Του ανταποκριτή μας στις Βρυξέλλες ΓΙΑΝΝΗ ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΥ

Νέες πρωτοβουλίες για τη χαλιναγωγήηση (κυρίως των αμερικανικών) τεχνολογικών κολοσσών ετοιμάζει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Σύμφωνα με δημοσίευμα των Financial Times, οι αρμόδιες ελεγκτικές υπηρεσίες καταρτίζουν μια λίστα έως και 20 διαδίκτυακών εταιρειών στις οποίες θα επιβληθούν πιο αυστηροί ρυθμιστικοί κανόνες. Το δημοσίευμα αναφέρει ότι η λίστα θα καταρτιστεί βάσει πολλαπλών κριτηρίων, μεταξύ των οποίων το μερίδιο αγοράς των εσόδων της κάθε εταιρείας και ο αριθμός των χρηστών της. Εταιρείες των οποίων οι ανταγωνιστές είναι υποχρεωμένοι να χρησιμοποιούν τις πλατφόρμες τους θα συμπεριληφθούν και αυτές στη λίστα.

Η Κομισιόν ενίσταται σε αναφορές σε λίστα εταιρειών. «Δεν καταρτίζεται

Η ρυθμιστική πρωτοβουλία θα παρουσιαστεί ως νέος κανονισμός στις αρχές Δεκεμβρίου.

ούτε πρόκειται να καταρτιστεί κάποια λίστα εταιρειών-στόχων», τονίζει στην «Κ» εκπρόσωπος της Επιτροπής. «Εργαζόμαστε στη βάση κριτηρίων που θα μας επιτρέψουν να ορίσουμε με αντικειμενικό τρόπο πού είναι οι “κλειδοκράτορες” (σ.σ.: gatekeepers στο πρωτότυπο). Η Επιτροπή δεν νομοθετεί έχοντας στο στόχαστρο συγκεκριμένες εταιρείες».

Είναι ωστόσο σαφές ότι εταιρείες όπως η Google, η Apple, η Facebook και η Amazon είναι ιδανικές υποψήφιες για μια πιο ενεργή πολιτική ρύθμισης. Η Κομισιόν θα εστιάσει σε συγκεκριμένες μορφές άσκησης μονοπωλιακής ισχύος εις βάρος του ανταγωνισμού, των καταναλωτών ή αμφότερων. Προτεραιότητα, για παράδειγμα, θα έχει η αποτροπή της πρακτικής εταιρειών που ε-

Η Κομισιόν δεν θα νομοθετήσει έχοντας στο στόχαστρο συγκεκριμένες εταιρείες. Είναι ωστόσο σαφές ότι εταιρείες όπως οι Google, Apple, Facebook και Amazon είναι υποψήφιες για μια πιο ενεργή πολιτική ρύθμισης.

λέγχουν τις βασικές πλατφόρμες (αγορών, αναζήτησης, εφαρμογών κ.ο.κ.) για να πριμοδοτούν δικές τους υπηρεσίες στις πλατφόρμες αυτές έναντι των ανταγωνιστών τους.

Επιπλέον, θα δοθεί έμφαση στη φορητότητα και στη διαλειτουργικότητα των δεδομένων, ώστε να διευκολύνονται οι χρήστες να μεταφέρουν τα δεδομένα τους από τις κυρίαρχες πλατφόρμες σε μικρότερες, ανταγωνιστικές. Είναι κάτι το οποίο επιβάλλει ο κανονισμός GDPR, αλλά που δεν έχει εφαρμοστεί στην πράξη, λόγω μη ύπαρξης του αναγκαίου τεχνικού πλαισίου, εν μέρει εξαιτίας της εσκεμμένης αδράνειας των κολοσσών του κλάδου, που δεν έχουν συμφέρον να χάσουν τον έλεγχο των δεδομένων.

Η νέα ρυθμιστική πρωτοβουλία α-

νωνισμός της Ε.Ε. στις αρχές Δεκεμβρίου. Είναι προϊόν του προβληματισμού που υπάρχει στις Βρυξέλλες για το γεγονός ότι η κατασταλτική προσέγγιση – οι έρευνες κατά μονοπωλιακών πρακτικών και τα πρόστιμα που τις συνοδεύουν – δεν δρα αποτρεπτικά για τους μεγάλους παραβάτες και δεν προλαβαίνει τη βλάβη στον ανταγωνισμό που προκαλούν οι επιμαχες πρακτικές.

«Συνειδητοποιήσαμε ότι το σύστημα δεν λειτουργούσε», εξηγεί στην «Κ» κοινοτική πηγή. «Οι έρευνες διαρκούσαν πέντε ή έξι χρόνια. Μέχρι να ολοκληρωθούν, η ζημία είχε γίνει. Τα δε πρόστιμα, όσο μεγάλα και αν ήταν, ήταν ψυχούλα για τους μεγάλους παίκτες της αγοράς».

Η Ε.Ε. αναζητεί επίσης τρόπους για να μπορεί να υποχρεώνει τους τεχνολογικούς κολοσσούς σε διάσπαση ή πώ-

ληψη ορισμένων θυγατρικών τους εάν κρίνει πως η δεσπόζουσα θέση τους απειλεί τα συμφέροντα των καταναλωτών ή λιγότερο ισχυρών ανταγωνιστών. Επιπλέον, είναι υπό εξέταση ένα σύστημα αξιολόγησης όπου το κοινό και άλλα εμπλεκόμενα μέρη θα μπορούν να βαθμολογούν τις επιδόσεις των εταιρειών σε θέματα όπως η ταχύτητα με την οποία αφαιρούν παράνομο περιεχόμενο ή ψευδείς ειδήσεις από τις πλατφόρμες τους. Σε ακραίες συνθήκες, συζητείται το ενδεχόμενο ακόμη και να μπορεί να αποκλείσει ορισμένες εταιρείες από την ενιαία αγορά.

Όπως δήλωσε προ ολίγων εβδομάδων (στους FT) ο επίτροπος Εσωτερικής Αγοράς Τιερρί Μπρετόν: «Υπάρχει μια αίσθηση εκ μέρους των τελικών χρηστών ότι αυτές οι πλατφόρμες είναι υπερβολικά μεγάλες για να νοιαστούν». Υπό ορισμένες συνθήκες, είπε, «ίσως να έχουμε τη δυνατότητα να επιβάλουμε δομικό διαχωρισμό». Εξηγώντας, η ίδια κοινοτική πηγή αναφέρει ότι η ιδιοκτησιακή διάσπαση θα είναι η ύστατη καταφυγή των ελεγκτικών αρχών, εάν οι κυρώσεις σε προηγούμενα στάδια δεν έχουν πετύχει να αλλάξουν τη συμπεριφορά της εταιρείας.

«Χρειάζονταν ένα πολύ ευρύτερο πλαίσιο για τον έλεγχο των αντι-ανταγωνιστικών πρακτικών των μεγάλων εταιρειών ψηφιακής τεχνολογίας», εξηγεί στην «Κ» ο Γιώργος Πετρόπουλος, ερευνητικός εταίρος στο ινστιτούτο Bruegel που ειδικεύεται στη ρύθμιση των εταιρειών αυτών. «Αυτό αναζητά τώρα η Επιτροπή». Ο ειδικός του Bruegel εκφράζει σκεπτικισμό για το αν η νέα προσέγγιση θα αμβλύνει τα σημαντικά πλεονεκτήματα των πτόνων του κλάδου. «Είναι πολύ δύσκολο να δούμε σοβαρές αλλαγές, διότι οι εταιρείες αυτές έχουν πραγματικά εδραιωθεί. Ο μόνος τρόπος να επέλθουν είναι αν η Επιτροπή αποφασίσει να επιβάλει την κάθετη διάσπαση, ώστε να μη συνυπάρχουν στην ίδια εταιρεία η πλατφόρμα και όσοι δραστηριοποιούνται σε αυτήν».

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Η Νο1 ειδησεογραφική εφαρμογή στην Κύπρο

09:14 H ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΠΡΩΤΗ ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΜΟΥ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΡΧΡΟΓΡΑΦΙΑ

Τι είπαν Αναστασιάδης - Μακρόν στο Παρίσι

Η συνάντηση ήταν ιδιαίτερα παραγωγική, με αποτελέσματα και διεξήχθη σε ένα άριστο φιλικό κλίμα, αναφέρει σε γραπτή του δήλωση ο Κυβερνητικός Εκπρόσωπος

ΤΙΝΕΣ 1 ΔΕΛ

«Ο Σεικόβαρης υποστήριξε Μενόναξ: «Αυτό τα όσατα ανέκρου στην Ελλάδα»

Κύριες ειδήσεις

ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Στο Παρίσι ο Πρόεδρος για

Live Ειδήσεις μου Live Scores Φαρμακεία Έξοδος

Available on the App Store

GET IT ON Google Play

LOVE 100.7 FM 98.1 & 105.7

ΤΑΣΙΣ ΤΡΥΦΩΝΙΣ

ΧΡΕΣΤΙΑΝΑ ΑΡΤΕΜΙΟΥ

ΑΝΔΡΕΑΣ ΦΥΛΑΚΤΟΥ

ΒΑΣΙΛΗΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΣΤΕΦΑΝΟΣ

ΤΑΣΙΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ

FIND US ON

lovefmcyprus

lovefmcyprus

lovefmcyprus

lovefmcyprus

lovefmcyprus

www.lovefm.com.cy

LOVE FM 100.7

ΑΚΟΥΣ Ο,ΤΙ ΑΓΑΠΑΣ

Οι αναλυτές εμφανίζουν δυσπισμοί για την προοπτική του σχεδίου της Ρώμης. Και πώς να μην είναι, αφού από το 1946, όταν και ιδρύθηκε η Alitalia, μέχρι σήμερα, μία μόνο χρονιά παρουσίασε κέρδη. Και αυτή ήταν το 1998.

Με «προϊκα» 3 δισ. από τη Ρώμη το νέο ξεκίνημα της Alitalia

Η κυβέρνηση ενέκρινε σύσταση νέας εταιρείας στο πλαίσιο κρατικοποίησης της αεροπορικής

Ευελπιστώντας πως θα γεννηθεί ένας οικονομικά υγιέστερος εθνικός αερομεταφορέας, η ιταλική κυβέρνηση ενέκρινε τη συγκρότηση νέας εταιρείας στην οποία θα υπαχθεί η προβληματική Alitalia. Η εξέλιξη αυτή εντάσσεται στο ευρύτερο σχέδιο εθνικοποίησης της εταιρείας που προωθεί η Ρώμη και το οποίο έχει ήδη καθυστερήσει πολύ εξαιτίας πολιτικών διενέξεων. Αξίζει να αναφερθεί πως τώρα επικείται η έγκρισή του από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Οι υπουργοί Βιομηχανίας, Μεταφορών και Εργασίας της χώρας υπέγραψαν και το σχετικό διάταγμα για την ίδρυση της νέας εταιρείας, στην οποία θα στεγασθούν, όπως προβλέπεται, τα περιουσιακά στοιχεία της αεροπορικής εταιρείας. Κατά την υπουργό Μεταφορών Παόλα ντε Μικέλι, με τη νέα ρύθμιση «έχει γεννηθεί ο νέος εθνικός αερομεταφορέας της Ιταλίας».

Πάντως, εάν κάνουμε μια αναδρομή στο παρελθόν θα δούμε πως ο τοκετός αυτός ήταν πάρα πολύ οδυνηρός για όλους τους συμβαλλομένους. Επί έντεκα χρόνια

Το σχέδιο της ιταλικής κυβέρνησης πρέπει τώρα να εξασφαλίσει την έγκριση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

η Alitalia τελούσε υπό διαχείριση από ιδιώτες, στην διάρκεια των οποίων έγιναν τρεις αποτυχημένες απόπειρες να ορθοποδήσει και να παύσει να αιμορραγεί οικονομικά. Εν τω μεταξύ, τα προβλήματα της έχουν οξυνθεί λόγω της κρίσης του κορωνοϊού, η οποία έχει προκαλέσει εκτεταμένες καταστροφές στην παγκόσμια βιομηχανία ταξιδιών και αερομεταφορών. Βέβαια η Alitalia, όσο προβληματική κι αν ήταν, όσο κι αν απομυζούσε κρατικά κονδύλια χωρίς να τα μετασχηματίζει σε έσοδα, δεν θα ήταν δυνατόν να αφεθεί στη μοίρα της και να πτωχεύσει. Όπως αναφέρει σε άρθρο της η ενημερωτική ιστοσελίδα European-views.com, ο εν λόγω αερομεταφορέας είναι κομμάτι της ιταλικής

ταυτότητας και πολύ δύσκολα θα διαχειριζόταν μια χρεοκοπία της η κυβέρνηση Τζουζέπε Κόντε (αλλά και κάθε κυβέρνηση). Βέβαια, αξίζει να επισημανθεί πως ο κορωνοϊός της κατάφερε απλώς το τελικό κτύπημα, αν σκεφθεί κανείς πως από το 1946, οπότε και ιδρύθηκε, μέχρι σήμερα, μία και μόνη χρονιά παρουσίασε κέρδη. Και αυτή ήταν το 1998. Παρά ταύτα, λάβαινε το ένα μετά το άλλο οικονομικό πακέτο βοήθειας, με αποτέλεσμα να έχει συνολικά εισπράξει, επί ματαίω, 7 δισεκατομμύρια ευρώ, ενώ όσοι ήθελαν να χρησιμοποιήσουν πολύ σκληρή γλώσσα για την Alitalia έλεγαν πως δεν υπήρχε καμία πιθανότητα να γίνει κερδοφόρος. Αναλυτής του κλάδου είχε αποφανθεί χαρακτηριστικά: «Όσο πιο σύντομα εξαφανισθούν αεροπορικές εταιρείες σαν την Alitalia τόσο καλύτερα θα είναι για όλους μας. Μοιάζει σαν τον Λάζαρο με διπλό μπαϊράκι – είναι νεκρή, αλλά δεν παίρνει και οριζόντια θέση». Όπως παρατηρεί το European-views.com, ακόμα προφανώς δεν έχει καταστεί σαφές το εάν η ιταλική

κυβέρνηση θα φέρει στο τραπέζι φρέσκες ιδέες και κάποια αποτελεσματική προσέγγιση του προβλήματος του αερομεταφορέα. Η Ρώμη δεσμεύθηκε να διοικηθεί τουλάχιστον 3 δισεκατομμύρια ευρώ για να τον αναζωογονήσει, αλλά ουδείς γνωρίζει εάν θα αρκέσουν.

Επιπλέον, η ανταγωνίστρια της Alitalia, η ιρλανδική Ryanair, έχει ήδη διαμαρτυρηθεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την εθνικοποίησή της. Αν και πρόσφατα, εξαιτίας κορωνοϊού, η Κομισιόν ενέκρινε επιδότηση 200 εκατομμυρίων ευρώ για την εταιρεία, ίσως να μην δείξει μεγάλη ανεκτικότητα σε νέες παρεμβατικές κινήσεις της ιταλικής κυβέρνησης. Αλλωστε, παραμένει το μείζον ερώτημα, όπως επισημαίνουν αναλυτές: Η Ρώμη θα χρησιμοποιήσει τα κονδύλια που θα απορρέουν από το Ταμείο Ανάκαμψης των 750 δισεκατομμυρίων ευρώ για να χρηματοδοτήσει βιώσιμες επιχειρήσεις, καινοτόμες πρωτοβουλίες και έργα πράσινης οικονομίας ή θα προτιμήσει να διασώσει θνησιγενείς εταιρείες;

Μεγάλο πλήγμα στον συνεδριακό τουρισμό της Γερμανίας

Η κρίση του κορωνοϊού έπληξε τον ξενοδοχειακό κλάδο της Γερμανίας με ιδιαίτερη σφοδρότητα, αν και ο εσωτερικός τουρισμός τονώθηκε, όπως αναφέρει σε σχετικό δημοσίευσμά της η Deutsche Welle. Ακόμη και αν οι περισσότεροι αδειούχοι προτίμησαν φέτος δημοφιλείς τουριστικούς προορισμούς εντός συνόρων, δεν κατάφεραν να αναπληρώσουν το κενό που προκάλεσε κυρίως η απουσία επαγγελματικών ταξιδιών. Αυτά είναι που συνήθως γεμίζουν τα ταμεία των ξενοδόχων, ανεξαρτήτως εποχής. Ιδιαίτερα αισθητή ήταν η απουσία μεγάλων εκθέσεων, αλλά και συνεδρίων και διασκέψεων. Στη Φρανκφούρτη, ήδη τα πρώτα ξενοδοχεία, όπως το «Hessische Hof», προανήγγειλαν το κλείσιμό τους.

Ακόμη και τον Αύγουστο, που είναι ο κύριος μήνας διακοπών στη Γερμανία (και σε όλη την Ευρώπη), ο τουριστικός κλάδος βρέθηκε ενώπιον των σοβαρών επιπτώσεων του κορωνοϊού. Στα κατώλυματά με τουλάχιστον 10 κλίνες καταγράφηκαν 49,6 εκατομμύρια διανυκτερεύσεις, αριθμός μειωμένος κατά 14,2% σε σύγκριση με το 2019, όπως ανακοίνωσε η στατιστική υπηρεσία της χώρας. Κάτι παρόμοιο από αισθητή ήταν η απουσία ξένων επισκεπτών, εφόσον οι διανυκτερεύσεις από το εξωτερικό μειώθηκαν κατά 56% συγκριτικά με πέρυσι, στα 4,7 εκατομ-

μύρια. Αντιθέτως, με τη γενικότερη εντύπωση ότι οι περισσότεροι Γερμανοί έκαναν φέτος διακοπές στη Γερμανία αλλά και με την αυξημένη ζήτηση για εγκαίριους προορισμούς, ο αριθμός των διανυκτερεύσεων που πραγματοποιήσαν φέτος το καλοκαίρι οι πολίτες της Γερμανίας στην πατρίδα τους μειώθηκε κατά 4,7%, στα 44,9 εκατομμύρια, όπως αναφέρει η DW. Συνολικά, τους πρώτους οκτώ μήνες του 2020

Πολλά ξενοδοχεία σε αστική κέντρα κινδυνεύουν με λουκέτο, καθώς η πληρότητα είναι πολύ χαμηλή.

ξενοδοχεία και ξενώνες κατέγραψαν 212,2 εκατομμύρια διανυκτερεύσεις, ίτοι είχαν πτώση κατά 37,4% έναντι του 2019. Τον κίνδυνο μαζικών πτωχεύσεων επισείει τώρα ο διευθυντής του Ξενοδοχειακού Συνδέσμου Γερμανίας, Μάρκος Λούτε. Τον Αύγουστο η μέση πληρότητα στα γερμανικά ξενοδοχεία κυμάνθηκε στο 38,9%, όταν η κερδοφορία, όπως εξήγησε μιλώντας στη Βουλή, ξεκινά από το 60%. Το 14,3% των ξενοδοχείων που ειδικεύονται στον συνεδριακό τουρισμό είναι αντιμετώπι με λουκέτα.

Το The Romanos, a Luxury Collection Resort, στη Μεσσηνία, βρίσκεται στην 8η θέση στη σχετική λίστα.

Εξι ελληνικά θέρετρα στο ευρωπαϊκό Top 30 του Condé Nast Traveler

Εξι κορυφαία ελληνικά ξενοδοχεία-θέρετρα φιγουράρουν στη λίστα με τα 30 καλύτερα resorts της Ευρώπης, όπως τα ψήφισαν οι αναγνώστες του περιοδικού Condé Nast Traveler, την έκδοση-βίβλο του παγκόσμιου ταξιδιωτικού κόσμου. Η Ελλάδα με έξι ξενοδοχεία έχει τα περισσότερα resorts μεταξύ των 30 καλύτερων της Ευρώπης ενώ ακολουθούν με πέντε η Γαλλία και επίσης πέντε η Ιταλία, με τέσσερα η Ιρλανδία, με τρία η Πορτογαλία και επίσης τρία η Κύπρος, με δύο η Τουρκία και μόνο με ένα η Ισπανία. Η κατάταξη «Top 30 Resorts in Europe: Readers' Choice Awards 2020» είναι η ετήσια που συντάσσει κάθε χρόνο το περιοδικό Traveler του οίκου Condé Nast.

Τα έξι ελληνικά resorts που διακρίθηκαν είναι, κατ' αρχάς, το The Romanos, a Luxury Collection Resort στη Μεσσηνία, συμπεριλαμβανομένου του ομίλου Κωνσταντακόπουλου, που βρίσκεται στην 8η θέση στη σχετική λίστα. Ακολουθεί το «αδελφό» ξενοδοχείο The Westin Resort της Costa Navarino στη Μεσσηνία, του ιδίου ομίλου, στη 12η θέση. Η επόμενη ελληνική εγγραφή βρίσκεται στην 23η θέση και είναι το ξενοδοχείο MarBella στην Κέρκυρα συμπεριλαμβανομένου του ομίλου Δρακοπούλου. Επονται, στην 28η θέση, το Sani Resort του ομίλου Sani/Ikos στη Χαλκιδική και, στην 29η θέση, το Blue Palace, a Luxury Collection Resort & Spa στην Κρήτη της PHAEA Resorts, συμπεριλαμβανομένων οικογενειών Αγάπης και Κωσταντίνος Σμπώκου και του ομίλου Βασιλάκη. Τις ελληνικές διακρι-

σεις στα 30 καλύτερα resorts της Ευρώπης συμπληρώνει το Santa Marina, a Luxury Collection Resort στη Μύκονο συμπεριλαμβανομένου Χριστιάνας Η. Παπαγεωργίου. Η Ελλάδα όμως, πέρα από τα ξενοδοχεία-θέρετρα της, διακρίθηκε και στη λίστα του περιοδικού Condé Nast Traveler με τα 10 καλύτερα συμβατικά ξενοδοχεία της Ευρώπης. Ειδικότερα, στην κατάταξη «Top 10 Hotels in Europe: Readers' Choice Awards 2020» βρίσκεται στην 4η θέση το Archipelagos Hotel στη Μύκονο, στην 5η θέση το Istoria στη Σαντορίνη και στην 7η θέση το Katikies Sun Rocks, επίσης στη Σαντορίνη.

Το Condé Nast Traveler δημοσιεύει επίσης μία λίστα με τα 20 καλύτερα ξενοδοχεία στην Ελλάδα και στην Τουρκία, με βάση πάντοτε τις προτιμήσεις των αναγνωστών του, όπου η γειτονική μας χώρα συμμετέχει με μόλις τέσσερα ξενοδοχεία και τα υπόλοιπα 16 βρίσκονται όλα στην Ελλάδα.

Ειδικότερα πρόκειται για τα Archipelagos Hotel (Μύκονος), Istoria (Σαντορίνη), Katikies Sun Rocks (Σαντορίνη), Grace Hotel, Auberge Resorts Collection (Σαντορίνη), Canaves Oia (Σαντορίνη), Chromata (Σαντορίνη), Katikies Kirini (Σαντορίνη), Katikies (Σαντορίνη), Aqua Blu Ko (Κω), Andronis Luxury Suites (Σαντορίνη), Perivolas Lifestyle Houses (Σαντορίνη), Andronis Boutique Hotel (Σαντορίνη), Katikies (Μύκονος), Four Seasons Astir Palace Hotel (Βουλιαγμένη), Mystique, a Luxury Collection Hotel, (Σαντορίνη) και Hotel Grande Bretagne (Αθήνα).

Κεφάλαια 200 εκατ. δολ. αναζητεί η Virgin Orbit

Μεγαλόνομα σχέδια για τις επιχειρηματικές του δραστηριότητες έχει ο μεγιστάνας Ρίτσαρντ Μπράνσον, ο οποίος αποσκοπεί να εξεύρει 200 εκατ. δολάρια ως χρηματοδότηση για την εταιρεία δορυφόρων του, Virgin Orbit. Σύμφωνα με έγκυρες πηγές, όταν ολοκληρωθεί η αναζήτηση επενδύτων, η Virgin Orbit αναμένεται να αποτιμάζεται περί το 1 δισ. δολάρια. Σημειώτέον πως η αυτοκρατορία του Βρετανού δισεκατομμυριούχου, που έχει δραστηριότητες ευρέως φάσματος από τα ταξίδια μέχρι τις τραπεζικές υπηρεσίες και τα διαστημικά ταξίδια, έχει πληγεί εξαιτίας της πανδημίας του κορωνοϊού.

Τον Αύγουστο, όπως αναφέρει σχετικό δημοσίευμα της αμερικανικής εφημερίδας The Wall Street Journal, η Virgin Orbit είχε προσλάβει τις εταιρείες χρηματοπι-

Για την εκτόξευση δορυφόρων νέας γενιάς από αεροσκάφη και όχι από το έδαφος.

Η Virgin Orbit επιδιώκει να εκτοξεύσει μικρότερους δορυφόρους σε χαμηλότερες τροχιές και να προσελκύσει πελάτες από το πεδίο της άμυνας και του εμπορίου.

αναφερθεί πως ο επιχειρηματίας συμπιλαμβάνεται στην ομάδα του Ελον Μασκ της Tesla και του Τζεφ Μπέζος της Amazon, οι οποίοι συνέβαλαν στο να ξεκινήσει μια νέα εποχή εξερεύνησης του διαστήματος για εμπορικούς σκοπούς. Μέχρι πρότινος ο κλάδος των δορυφόρων κυριαρχούνταν από μεγάλα διαστημόπλοια, τα οποία απελευθέρωναν ογκώδεις δορυφόρους, αλλά με την εμφάνιση εταιρειών τύπου Virgin Orbit και ορισμένων ανταγωνιστριών της

τα πράγματα αλλάζουν. Οι εν λόγω επιχειρήσεις στόχο έχουν να εκτοξεύσουν μικρότερους δορυφόρους σε χαμηλότερες τροχιές και να προσελκύσουν πελάτες στο πεδίο της άμυνας και του εμπορίου, καθώς και άλλους από τον ιδιωτικό τομέα.

Οι αναλυτές του κλάδου των δορυφόρων και των διαστημικών δραστηριοτήτων επισημαίνουν ότι ο Ρίτσαρντ Μπράνσον ενδιαφέρεται για εκτόξευση δορυφόρων από αεροσκάφη, τα οποία θα βρίσκονται

στον αέρα, και όχι από το έδαφος – τα σχετικά αναφέρει στο δημοσίευσμά της η Wall Street Journal. Ο λόγος είναι πως η διαδικασία αυτή μέσω αεροσκάφους έχει αφενός μικρότερο κόστος, αφετέρου μεγαλύτερη ευελιξία. Ωστόσο, υπάρχουν σοβαρά τεχνικά θέματα να επιλυθούν, έως ότου μπορέσει να υλοποιηθεί το σχέδιο του Βρετανού μεγιστάνα. «Σε μια αγορά όπου παρατηρείται συμφόρηση, η Virgin Orbit βρίσκεται στην πρωτοπορία», επισημαίνει η Καροίνα Κρίστενσεν, ιδρύτρια και επικεφαλής της εταιρείας συμβούλων για τις επιχειρήσεις του κλάδου, Bryce Space and Technology. «Ωστόσο, όπως συμβαίνει και με κάθε άλλη εταιρεία που δραστηριοποιείται στον χώρο, έτσι και αυτή βρίσκεται αντιμετώπι με ορισμένες προκλήσεις», προσθέτει.

Εν μέρει οι δραστηριότητες της Virgin Orbit εξαρτώνται από μια χορεία μικρότερων νεοφυών μονάδων. Αυτές κατασκευάζουν τα πάντα, από δορυφόρους-μινιατούρες μέχρι συμπαγείς αλλά πανίσχυρους αισθητήρες που παρατηρούν τη Γη. Κι αυτών η συνδρομή είναι απαραίτητη, ώστε εταιρείες, όπως η Virgin Orbit, να εξασφαλίσουν σταθερή ροή χρηματοδότησης τόσο από ενδιαφερόμενες κυβερνήσεις όσο και από πανεπιστημιακά ιδρύματα ανά τον κόσμο. Εντούτοις, θα πρέπει εν κατακλείδι να υπογραμμιστεί ότι, ακόμα και προ της εξάρτησης του κορωνοϊού, πολλές διαστημικές νεοφυείς μονάδες αγωνίζονταν να βρουν χρηματοδότες, ενώ αφότου ξεπιασε η πανδημία, η ζήτηση για δορυφόρους υποχώρησε και ορισμένες επενδύσεις δεν ανανεώθηκαν.

Cyprus Annual Review

Χτίζουμε πάνω στις επιτυχίες μας
Επικεντρωνόμαστε στο μέλλον.

www.pwc.com.cy/annual-review

Το μυρμήγκι έγινε γίγαντας ηλεκτρονικών πληρωμών

Η δημόσια εγγραφή της Ant Group θα είναι η μεγαλύτερη στην Ιστορία

Η Κίνα, όντας πρωτοπόρος στα ψηφιακά νομίσματα, ετοιμάζεται για το επόμενο μεγάλο βήμα, την πατελι εξάφνιση του χαρτονομίσματος και την αντικατάστασή του με πίζελ στην οθόνη των έξυπνων κινητών τηλεφώνων. Τις επόμενες εβδομάδες θα φανεί η ισχύς του εγχειρήματος, όταν διεκπεραιωθεί η τεράστια αρχική δημόσια εγγραφή για διάθεση μετοχών της εταιρείας, η οποία θεωρείται και η μεγαλύτερη στη χρηματοπιστωτική τεχνολογία. Αν και λέγεται... μυρμήγκι, δηλαδή Ant Group, η εισαγωγή της στα χρηματιστήρια του Χονγκ Κονγκ και της Σαγκάης είναι ζωτικής σημασίας. Σύμφωνα με άρθρο του Economist, ενδεχομένως βάσει του ρευστού, που θα αντληθεί, να είναι η μεγαλύτερη αρχική δημόσια προσφορά στην ιστορία, ξεπερνώντας ακόμα και αυτήν της Saudi Aramco. Πιθανώς κατόπιν της εισαγωγής η αξία της Ant να ξεπεράσει και αυτήν της JPMorgan Chase, της μεγαλύτερης τράπεζας του κόσμου.

Η Ant προήλθε από τους κόλπους του κινεζικού πολυεθνικού ομίλου της Alibaba, διαθέτει περισσότερους

Η κινεζική Ant διαθέτει περισσότερους από 1 δισ. χρήστες και το δίκτυο πληρωμών της πραγματοποίησε πέρυσι συναλλαγές 16 τρις. δολ.

από 1 δισεκατομμύριο χρήστες – εκ των οποίων οι περισσότεροι στην Κίνα – και το δίκτυο πληρωμών της πραγματοποίησε πέρυσι συναλλαγές 16 τρις. δολαρίων, συνδέοντας 80 εκατομμύρια εμπόρους. Οι εν λόγω συναλλαγές, σημειώνει ο Economist, είναι μόνο... το ορεκτικό. Οι χρήστες μπορούν να δανείζονται χρήματα, να επλύνουν από 6.000 επενδυτικά προϊόντα και να αγοράζουν ασφαλείες υγείας και άλλων τύπων. Θα πρέπει να επισημανθεί πως προηγμένες υπηρεσίες χρηματοπιστωτικής τεχνολογίας διαθέτουν και άλλες κινεζικές εταιρείες, όπως η Tencent, η ιδιοκτήτρια της εφαρμογής WeChat, αλλά και άλλες εταιρείες διεθνώς.

Μαζί με την εκτίναξη του παγκόσμιου ηλεκτρονικού εμπορίου και της τηλεργασίας, παρατηρήθηκε και μεγάλη ανάπτυξη στις ψηφιακές συναλλαγές. Στο αμερικανικό δίκτυο Venmo αυτές εκτινάχθηκαν φέτος 52% σε σύγκριση με το 2019 και 142% στη λατινοαμερικανική Mercado Pago. Λαϊκές αγορές στο Παρίσι, πιστορίες και πλανόδιοι έμποροι στη Σιγκαπούρη έχουν αναβαθμίσει τα συστήματά τους, ώστε να μπορούν να πληρώνονται άμεσα, χωρίς φυσική επαφή ή μετρητά. Σήμερα οι συμβατικές τράπεζες αντιπροσωπεύουν μόνο το 72% της χρηματιστηριακής αξίας της παγκόσμιας βιομηχανίας τραπεζικής και πληρωμών, ενώ έφθαναν το 96% το 2010. Τα επιχειρηματικά μοντέλα διαφοροποιούνται ανά περιοχή. Στη Νότια Αμερική πρωτοπόρες θεωρούνται εταιρείες ψηφιακού εμπορίου όπως οι Nubank και MercadoLibre, η οποία διατηρεί και την ψηφιακή τράπεζα Mercado Pago, που προαναφέραμε. Στη Νοτιοανατολική Ασία, οι Grab και Gojek, δύο εταιρείες εννοικής αυτοκινήτων, μεταμορφώνονται σε ετα-

μογές για χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες.

Στη δε Σουηδία τα περισσότερα δάνεια χορηγούνται από τεχνολογικές χρηματοπιστωτικές εταιρείες, ενώ στις ΗΠΑ συνεργάζονται και ανταγωνίζονται κολοσσοί όπως η Visa (πιστωτικές κάρτες), η PayPal (ψηφιακές πληρωμές) και οι μεγάλες τράπεζες. Οι χρηματοπιστωτικές τεχνολογίες αφήνουν περιθώρια για ενθουσιασμό, όπως σημειώνει ο Economist, διότι προσφέρουν αναλογικά μεγάλα κέρδη με γνώμονα την αποδοτικότητα. Η Ant έχει εξαίρετικά μικρά περιθώρια στις πληρωμές και χορηγεί δάνεια μέσα σε λίγα λεπτά. Οι TransferWise και Airwallex προσφέρουν υπηρεσίες ανταλλαγής συναλλάγματος φθνότερα και ταχύτερα από τα αεροδρόμια. Υπάρχουν όμως κίνδυνοι. Οι εν λόγω τεχνολογίες απειλούν τη σταθερότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος, επεκτείνοντας στο πιο κερδοφόρο κομμάτι τους, αφήνοντας στις παραδοσιακές τράπεζες μεγαλύτερο ρίσκο και μικρότερα κέρδη και διαμορφώνοντας δυνητικά συνθήκες μονοπωλίου.

Μετά την εισαγωγή της στα χρηματιστήρια του Χονγκ Κονγκ και της Σαγκάης, η αξία της Ant, που ανήκει στον όμιλο της Alibaba, είναι πολύ πιθανό να ξεπεράσει και αυτήν της JPMorgan Chase, της μεγαλύτερης τράπεζας του κόσμου.

Στη Euronext το χρηματιστήριο του Μιλάνου

Ευοδώθηκαν οι συνομιλίες που είχαν ξεκινήσει τον Σεπτέμβριο μεταξύ της εταιρείας που είναι υπεύθυνη του χρηματιστηρίου του Λονδίνου (LSE) και της Euronext, της γαλλικής εταιρείας διαχείρισης χρηματιστηριακών αγορών, και αφορούσαν την πώληση του χρηματιστηρίου του Μιλάνου (Borsa Italiana). Το τίμημα που θα καταβάλει η Euronext ανέρχεται σε 4,33 δισεκατομμύρια ευρώ σε μετρητά, ενώ είχε και την αρωγή του ιταλικού κράτους αλλά και της Intesa Sanpaolo, της μεγαλύτερης ιταλικής τράπεζας. Όπως αναφέρει το Reuters, όταν ξεκίνησαν οι διαπραγματεύσεις είχαν τον χαρακτήρα των αποκλειστικών, διότι η Euronext προτιμήθηκε από την Deutsche Boerse (το χρηματιστήριο της Φρανκφούρτης) και την ελβετική SIX.

Αξίζει να αναφερθεί ότι το χρηματιστήριο του Λονδίνου αποφάσισε να προχωρήσει στην πώληση στο πλαίσιο των αναγκών διορθωτικών μέτρων για την υλοποίηση του επόμενου στόχου του. Αυτός δεν είναι άλλος από την εξαγορά της εταιρείας παροχής δεδομένων Refinitiv αντί του ποσού των 27 δισ. δολ., το 45% της οποίας ανήκει στην Thomson Reuters, μνηστική εταιρεία του πρακτορείου Reuters. Το χρηματιστήριο του Λονδίνου ανέκαθεν διακήρυττε πως θα ήθελε

Η Euronext, με κεφαλαιοποίηση σχεδόν 7 δισ. ευρώ, θα χρηματοδοτήσει τη συμφωνία μέσω έκδοσης χρέους και αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου, καθώς και με μετρητά.

Το τίμημα που θα καταβάλει η εταιρεία ανέρχεται σε 4,33 δισεκατομμύρια ευρώ.

να διατηρήσει το χρηματιστήριο του Μιλάνου, αν και η πώλησή του στη Euronext θα αποδειχθεί συμφέρουσα. Επί της τιμής που πλήρωσε για να το αποκτήσει το 2007, σήμερα θα αποκομίσει κέρδη 1,6 δισ. ευρώ.

Σημειώνεται ότι υπήρχαν ενστάσεις για την εξαγορά της Refinitiv και αυτές προέρχονταν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Είχε ασκήσει βέτο δηλώνοντας επίσημα ότι θα εγκρίνει τη συμφωνία μόνο εάν πωληθεί ολόκληρο ή μέρος του χρηματιστηρίου του Μιλάνου (Borsa Italiana). «Πιστεύουμε ότι η πώληση του ομίλου Borsa Italiana θα συμβάλει σημαντικά στην αντιμετώπιση των προβλημάτων ανταγωνισμού εντός της Ευρωπαϊκής Ενωσης», δήλωσε σε ανακοίνωσή του ο διευθύνων σύμβουλος της LSE Ντέιβιντ Σουίμερ.

Η Euronext, με κεφαλαιοποίηση σχεδόν 7 δισ. ευρώ, θα χρηματοδοτήσει τη συμφωνία μέσω έκδοσης χρέους και αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου, καθώς και με μετρητά.

Θα πρέπει να επισημανθεί ότι η Euronext, που θα αποκτήσει το χρηματιστήριο του Μιλάνου, διοικεί ακόμα το χρηματιστήριο του Παρισιού, του Αμστερνταμ και του Δουβλίνου, μεταξύ άλλων. «Η Euronext θα διαφοροποιηθεί σε σημαντικό βαθμό την προέλευση των εσόδων της, καλωσορίζοντας τη χρηματιστηριακή αγορά της Ιταλίας, μιας χώρας-μέλους της «Ομάδας των Επτά» και της τρίτης μεγαλύτερης οικονομίας στην Ευρώπη», δήλωσε ο διευθύνων σύμβουλος της Euronext Στεφάν Μπουζνόν. Μετά και το τελευταίο απόκτημά της, η γαλλική εταιρεία θα διατηρεί χρηματιστήρια με 1.800 και πλέον εισηγμένες επιχειρήσεις, των οποίων η συνολική χρηματιστηριακή αξία θα φθάσει σχεδόν τα 4,4 τρισεκατομμύρια ευρώ.

Η δε πώληση του χρηματιστηρίου του Μιλάνου είναι ένα πολιτικά ευαίσθητο ζήτημα λόγω του ότι έχει στην ιδιοκτησία του την πλατφόρμα MTS, η οποία διαχειρίζεται την αγορά κρατικών ομολόγων της Ιταλίας που αποτιμάται σε σχεδόν 2,1 τρις. ευρώ. Εξ ου και η Euronext, αποσκοπώντας να εξασφαλίσει την υποστήριξη της Ρώμης, συνεργάστηκε με το ιταλικό ταμείο παρακαταθηκών και δανείων (Cassa Depositi e Prestiti) καθώς και με τη μεγαλύτερη τράπεζα της Ιταλίας, την Intesa Sanpaolo.

Ανεπαρκείς οι υποδομές των ΗΠΑ για τα νέα iPhone 5ης γενιάς

Ο αμερικανικός κολοσσός υψηλής τεχνολογίας της Apple θα παρουσιάσει τα νέα του δημοφιλή μοντέλα iPhone 5ης γενιάς δικτύων, αλλά η αμερικανική αγορά μάλλον είναι ανέτοιμη να τα υποδεχθεί όσον αφορά τις αναγκαίες υποδομές. Σύμφωνα με σχετικό δημοσίευμα του ειδησεογραφικού πρακτορείου Bloomberg, η εταιρεία εκτιμά ότι αυτό το στοιχείο της προηγμένης τεχνολογίας δικτύων είναι και μία από τις σημαντικότερες προκλήσεις στα προϊόντα της. Από όσα έχουν γίνει γνωστά μέχρι σήμερα σε επίπεδο φημών, θα παρουσιασθούν συνολικά τέσσερις νέες συσκευές iPhone.

Το βασικό μοντέλο αποκαλείται iPhone 12 και θα έχει οθόνη 5,4 ιντσών, ακολουθεί το iPhone 12 Max με οθόνη 6,1 ιντσών, το iPhone 12 Pro επίσης με οθόνη 6,1 ιντσών και το μεγαλύτερο όλων iPhone 12 Pro Max με οθόνη 6,7 ιντσών. Σχεδόν όλοι εκτιμούν πως άπαντα τα ανωτέρω θα δίδουν τη δυνατότητα πρόσβασης στα πολύ ταχύτερα δίκτυα 5ης γενιάς, ενώ όσον αφορά τον σχεδιασμό υπάρχουν κάποιες πηγές που αφήνουν να διαρρέει ότι η Apple κάνει μία επιστροφή στο iPhone 4. Άλλοι φημολογούν ότι η εταιρεία προσέφυγε στο πρότυπο σχεδιασμού των τελευταίων iPad. Συνολικά για φέτος η Apple έχει ζητήσει από τους προμηθευτές της να κατασκευάσουν περί τα 80 εκατ. συσκευές iPhone.

Ερωτήματα

Εντούτοις, ακόμα στις Ηνωμένες Πολιτείες η τεχνολογία των δικτύων 5ης γενιάς δεν είναι ακόμα διαθέσιμη για το ευρύ καταναλωτικό κοινό. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι οι τρεις μεγαλύτεροι όμιλοι κινητής τηλεφωνίας, Verizon Communications, AT&T και T-Mobile US, ακόμα δεν έχουν αναπτύξει τα εν

Η νέα τεχνολογία, δίνει τη δυνατότητα να «κατεβάσει» κανείς δεδομένα από μία ψηφιακή σύνδεση πολύ ταχύτερα από τα δίκτυα 4ης γενιάς.

λόγω δίκτυα κατά τρόπον ώστε να παρέχουν υψηλές ταχύτητες δεδομένων ή ευρεία κάλυψη. Εάν αυτές οι τρεις εταιρείες δεν αναβαθμίσουν σοβαρά τις υποδομές τους, τότε θα είναι πολλοί οι Αμερικανοί και οι Αμερικανίδες που θα αγοράσουν τα υπό κυκλοφορία iPhone και δεν θα μπορούν να εκμεταλλευθούν τις προηγμένες δυνατότητές τους.

Εν τω μεταξύ, όπως αναφέρουν εμπειρογνώμονες, η Apple έχει επινοήσει ένα κωδικό όνομα για την 5η γενιά, που λέγεται «Hi, Speed», παίζοντας με τη λέξη «για σας» (hi) και τη λέξη «υψηλή» (high) σε συνδυασμό με την «ταχύτητα» (speed). Η νέα τεχνολογία, λοιπόν, δίνει τη δυνατότητα να «κατεβάσει» κανείς δεδομένα από μία ψηφιακή σύνδεση πολύ ταχύτερα από τα δίκτυα 4ης γενιάς. Ακόμα, όμως, είναι πολύ περιορισμένη η κάλυψη των υποδομών 5ης γενιάς σε πολυάριθμες αγορές, ενώ κατασκευάστριες εταιρείες, όπως η Samsung Electronics, ξεκίνησαν να διαθέτουν τα ανάλογα κινητά πέρυσι.

Η Google μόλις τον Σεπτέμβριο ανακοίνωσε πως θα κάνει παραγωγή έξυπνων κινητού 5ης γενιάς. Τέλος, αναφέρεται ότι το πρώτο τρίμηνο οι εταιρείες κινητών τηλεφώνων με προεξάρκωση τη Samsung πούλησαν στις ΗΠΑ 3,4 εκατ. συσκευές 5ης γενιάς, σύμφωνα με τα στοιχεία της Strategy Analytics.

Οι τρεις μεγαλύτεροι όμιλοι κινητής, Verizon Communications, AT&T και T-Mobile US, δεν έχουν αναπτύξει ακόμη τη γρήγορα δίκτυα στις ΗΠΑ.

Σκληρή λιτότητα για Γερμανούς κατασκευαστές

Ρόλο «κλειδί» στην πορεία της γερμανικής οικονομίας παίζει η αυτοκινητοβιομηχανία, δεδομένου ότι απασχολεί περισσότερες από 800.000 εργαζομένους. Αν συνυπολογίσουμε και τις προμηθευτικές εταιρείες, τότε οι συνολικές θέσεις εργασίας φθάνουν σήμερα τα 2.000.000. Η πανδημία του κορωνοϊού ήρθε να προστεθεί στην ήδη δύσκολη θέση στην οποία έχουν περιέλθει κολοσσοί της γερμανικής αυτοκινητοβιομηχανίας, αναζητώντας τον ιδανικό δρόμο μετάβασης από τους συμβατικούς κινητήρες εσωτερικής καύσης στην ηλεκτροκίνηση με τις πολυάριθμες εκδόχές της, όπως αναφέρει σε σχετικό δημοσίευμά της η Deutsche Welle. Τους τελευταίους μήνες οι πωλήσεις οχημάτων υποχώρησαν διεθνώς, αλλά και στη Γερμανία. Εν καιρώ πανδημίας, προφανώς ελάχιστοι θεώρησαν πως χρειάζονται νέο αμάξι. Πώς διαμορφώνεται, λοιπόν, σήμερα η κατάσταση στις μεγαλύτερες γερμανικές αυτοκινητοβιομηχανίες;

Volkswagen

Προς το παρόν δεν προβλέπονται αυστηρότερα προγράμματα περικοπών από τα ήδη εφαρμόζόμενα, αν και η διοίκηση της Volkswagen θα αναστείλει μέχρι νωτέρας τις προσλήψεις. Υπενθυμίζουμε ότι από το 2016 ξεκίνησε η περικοπή 11.000 θέσεων εργασίας με η μείωση κόστους κατά 3 δισ. ευρώ. Στα επόμενα χρόνια προβλέπεται να χαθούν μέχρι 20.000 επιπλέον θέσεις εργασίας, αλλά χωρίς απολύσεις έως το 2029. Παράλληλα, όμως, η VW δημιούργησε περισσότερες από 10.000 νέες θέσεις εργασίας στην ηλεκτροκίνηση, στην ψηφιοποίηση και στο λογισμικό.

Daimler

Η πανδημία προκαλεί τεράστια ελλείμματα στην Daimler, η οποία εφαρμόζει αυστηρότερη από την προβλεπόμενη λιτότητα, ενώ επισπεύδει το πρόγραμμα ηλεκτροκίνησης. Το τελευταίο διάστημα κυκλοφόρησαν φήμες για περικοπή 10.000 μέχρι και 15.000 ακόμα και 30.000 θέσεων εργασίας από τις συνολικές 300.000 διεθνώς. Η εταιρεία διαβεβαιώνει ότι επιθυμεί η μείωση των θέσεων εργασίας

Η πανδημία του κορωνοϊού ήλθε να προστεθεί στην ήδη δύσκολη θέση στην οποία έχουν περιέλθει κολοσσοί της γερμανικής αυτοκινητοβιομηχανίας, αναζητώντας τον ιδανικό δρόμο μετάβασης από τους συμβατικούς κινητήρες εσωτερικής καύσης στην ηλεκτροκίνηση με τις πολυάριθμες εκδόχές της.

να γίνει με όσο το δυνατόν λιγότερες κοινωνικές επιπτώσεις, όπως αναφέρεται στο δημοσίευμα της DW.

BMW

Η πανδημία αναγκάζει τη βαυαρική αυτοκινητοβιομηχανία να «διαγράψει» 6.000 από τις συνολικές 126.000 θέσεις εργασίας, αποφεύγοντας ωστόσο τις απολύσεις και δίνοντας κίνητρα εξελουσίας αποχώρησης. Σύμφωνα με εκπροσώπους των εργαζομένων, οι προτάσεις σε όσους πλησιάζουν στη σύνταξη είναι «πολύ συμφέρουσες». Παράλληλα

η εταιρεία δίνει οικονομική βοήθεια σε νέους εργαζομένους που θέλουν να σπουδάσουν και τους εγγυάται ότι η θέση εργασίας τους θα τους... περιμένει.

Audi

Η θυγατρική της VW είχε αποφασίσει ήδη τον Νοέμβριο του 2019 να περικόψει 9.500 από τις συνολικές 61.000 θέσεις εργασίας στις μονάδες Ινγκολστατ και Νεκάρσουλμ, χωρίς απολύσεις. Παράλληλα ανακοίνωσε ότι δημιουργεί 2.000 νέες θέσεις εργασίας σε ηλεκτροκίνηση και ψηφιοποίηση. Στόχος της,

Μειώσεις προσωπικού και κόστους λόγω πανδημίας. Οι εταιρείες απαντούν στις πιέσεις με επιτάχυνση της μετάβασης στην ηλεκτροκίνηση.

να εξοικονομήσει γύρω στα 6 δισεκατομμύρια ευρώ, να αυξήσει την παραγωγικότητα και την ανταγωνιστικότητα της, έτσι ώστε να διατηρηθούν μακροπρόθεσμα όλα τα εργοστάσιά της στη Γερμανία, αλλά και να επιστρέψει στην κερδοφορία. Θυμίζουμε ότι λόγω του σκανδάλου με τις παραπομπιμένες τιμές στις εκπομπές ρύπων από τα πετρελαιοκίνητα αυτοκίνητά της, η Audi έχασε σημαντικά μερίδια αγοράς έναντι των Daimler και BMW.

Opel

Από την προσχώρησή της στον γαλλικό όμιλο PSA (Peugeot, Citroën) το καλοκαίρι του 2017, η Opel έχει περιορίσει μαζικά τις θέσεις εργασίας, προσφέροντας σε πολλούς εργαζομένους αποζημιώσεις. Οι εργαζομένους έχουν λάβει εγγυήσεις ότι δεν θα γίνουν απολύσεις έως το καλοκαίρι του 2025. Διακλογισμένη επομένως η οργή των συνδικαλιστικών οργανώσεων, των εκπροσώπων των εργαζομένων και πολιτικών του κρατίδιου της Εσπας, όπου βρίσκονται οι μονάδες παραγωγής της Opel, όταν ο επικεφαλής προσωπικού της πρώην γερμανικής αυτοκινητοβιομηχανίας, Ραλφ Βάγκεμαν, επικαλούμενος την ελάττωση των πωλήσεων, απείλησε με απολύσεις σε περίπτωση που δεν ενδιαιφευθεί ικανός αριθμός εργαζομένων για εξελουσία έξοδο. Εντέλει διοίκηση και εργαζόμενοι συμφώνησαν να παραταθεί η εργασία με μειωμένο ωράριο έως τα τέλη του 2021 στο εργοστάσιο Ρίσελσχαϊμ, καθώς και να υλοποιηθούν προγράμματα επιμόρφωσης και μετεκπαίδευσης, ώστε εκείνοι που θα αποχωρήσουν να εργαστούν σε άλλους τομείς.

Ανακάλεσε

Ο Αμερικανός πρόεδρος ανακοίνωσε την απόφασή του να αναβάλει τη στήριξη της οικονομίας για μετά τις εκλογές, «οπότε, αμέσως μετά τη νίκη μου, θα ψηφίσουμε ένα μεγάλο πακέτο στήριξης». Αργότερα ανακάλεσε ζητώντας στήριξη για τις αεροπορικές και επιταγές 1.200 δολαρίων «που θα πάνε στον σπουδαίο λαό μας αμέσως. Είμαι έτοιμος να υπογράψω τώρα».

Μέγιστη στήριξη

Ζητώντας τη μέγιστη δυνατή στήριξη, ο Τζερόμ Πάουελ, πρόεδρος της Ομοσπονδιακής Τράπεζας των ΗΠΑ, της Federal Reserve, τόνισε πως «αν η στήριξη είναι πολύ μικρή, θα οδηγήσει σε αναμικτή ανάκαμψη που θα καλλιεργήσει περριτά δεινά για τα νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις της Αμερικής».

Επείγον

Τονίζοντας πόσο επείγον είναι να δοθεί στήριξη σε νοικοκυριά και ανέργους, ο οικονομολόγος Κλόντι Σαμ, πρώην στέλεχος της Fed, υπογράμμισε πως «δεν αξίζει τον κόπο να σκοτωθούμε για το αν το πρόσθετο επίδομα ανεργίας θα είναι 600 δολάρια την εβδομάδα ή 400 δολάρια». Υποστηρίζει δε ένθερμα ένα πακέτο δαπανών για τη στήριξη της οικονομίας.

«Ομηρος» των εκλογών η οικονομία των ΗΠΑ

Τους τελευταίους δύο μήνες, Λευκός Οίκος και Δημοκρατικοί διαφωνούν για το ύψος του νέου πακέτου στήριξης

Της **ΡΟΥΜΠΙΝΑΣ ΣΠΑΣΗ**

Παραδοσιακά οι πρόεδροι των ΗΠΑ πιστώνονται ή χρεώνονται την εκάστοτε κατάσταση της αμερικανικής οικονομίας όπως αυτή εξελίχθηκε στη διάρκεια της θητείας τους. Εγκωμιάζονται όταν αναπτύσσεται με ικανοποιητικούς ρυθμούς η μεγαλύτερη οικονομία στον κόσμο και βέβαια κατηγορούνται σε περιόδους επιβράδυνσης, πολλώ δε μάλλον ύφεσης. Και συχνά αξιολογούνται βάσει των επιδόσεων της οικονομίας ακόμη και όταν δεν φέρουν ουσιαστικά την ευθύνη για τις οικονομικές εξελίξεις, ακόμη και όταν αυτές οφείλονται σε εξωγενείς παράγοντες με συντριπτική ισχύ, όπως μια φυσική καταστροφή ή μια επιδημία.

Κάτι δηλαδή που εύλογα μπορεί να υ-

ποστηρίξει κανείς ότι ισχύει στην περίπτωση του Ντόναλντ Τραμπ και σε ό,τι αφορά την ιστορική ύφεση που γνώρισε την άνοιξη η αμερικανική οικονομία ως αναπόφευκτο συνεπακόλουθο της πανδημίας. Δύσκολα μπορεί κανείς να χρεώσει στον Ντόναλντ Τραμπ τη θεματική πτώση, κατά ορισμένες εκτιμήσεις έως και πάνω από 30%, που γνώρισε το αμερικανικό ΑΕΠ το δεύτερο τρίμηνο του έτους. Όπως, βέβαια, δεν μπορεί και να του πιστώσει την ανάπτυξη που σημείωσε η αμερικανική οικονομία στην αρχή της θητείας του, καθώς του είχε κληροδοτηθεί από τη θητεία του Μπαράκ Ομπάμα.

Δεν ισχύει όμως το ίδιο όσον αφορά το γεγονός ότι η αμερικανική οικονομία παραμένει μετέωρη τους τελευταίους δύο μή-

Τροχοπέδη για τη λήψη μέτρων ενίσχυσης της οικονομικής δραστηριότητας, οι παλινωδίες του Ντ. Τραμπ.

νες, όμηρος μιας διεκυστινδίας ανάμεσα στους Δημοκρατικούς και τον Λευκό Οίκο, σχετική με το ύψος της νέας δέσμης στήριξης και ενώ η υπερδύναμη οδεύει ολοταχώς προς τις προεδρικές εκλογές του Νοεμβρίου. Και όπως προειδοποίησε ο πρόεδρος της ομοσπονδιακής τράπεζας των ΗΠΑ, Τζερόμ Πάουελ, η μεγαλύτερη οικονομία στον κόσμο θα αντιμετωπίσει «τραγικές» συνέπειες αν δεν της χορηγηθεί νέα

δέσμη μέτρων στήριξης της, κάτι που ουσιαστικά θα οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στις παλινωδίες του απρόβλεπτου ενοίκου του Λευκού Οίκου.

Αρτι αφικθείς από το νοσοκομείο στην αρχή της εβδομάδας, ο Ντόναλντ Τραμπ προκάλεσε σύγχυση και κραδασμούς στις αγορές αντιφάσκοντας, αυτοαναιρούμενος. Ζήτησε διακοπή των συνομιλιών με τους Δημοκρατικούς για τη δεύτερη δέσμη μέτρων μέχρι τις εκλογές της 3ης Νοεμβρίου και υποσχέθηκε ότι μετά τη νίκη του θα ψηφίσει «ένα μεγάλο πακέτο μέτρων». Η πτώση των αγορών που ακολούθησε ήταν αρκετή για να ανακρούσει πρύμναν. Λίγες ώρες αργότερα διεμήνυσε μέσω Twitter ότι είναι έτοιμος να υπογράψει περαιτέρω στήριξη σε χειμαζόμενες αμερικανικές βιο-

μηχανίες, κατά κύριο λόγο στον κλάδο των αεροπορικών εταιρειών, αλλά και έναν νέο γύρο επιταγών ύψους 1.200 δολαρίων για τους Αμερικανούς πολίτες. Όλα αυτά δεν θα ήταν παρά μόνον ένα τμήμα της δέσμης μέτρων ύψους 2,2 τρισ. δολαρίων που ζητούν επίμονα οι Δημοκρατικοί και έχει προκαλέσει την αντίδραση της Νάνσι Πελόσι, προέδρου της Βουλής των Αντιπροσώπων, που εμμένει σε ένα πλήρες πακέτο για επιχειρήσεις, νοικοκυριά και ανέργους.

Και στο μεταξύ, η τόνωση που χορηγήθηκε εσπευσμένα την άνοιξη έχει ουσιαστικά εξαντληθεί, οι προθεσμίες εκπνέουν και γίνονται όλο και λιγότερες προσλήψεις, σίγουρα ανεπαρκείς για να απορροφηθούν τα εκατομμύρια όσων Αμερικανών απολύθηκαν εξαιτίας της πανδημίας.

Θα ξεπεράσουν τις 920.000 τα «λουκέτα» μικρών επιχειρήσεων

Οι περισσότεροι οικονομολόγοι συμφωνούν ότι η μεγαλύτερη οικονομία του κόσμου παραμένει σε κατάσταση εκτάκτου ανάγκης, όπως και την άνοιξη, όταν η πανδημία εκβίασε τη συναίνεση του πολιτικού συστήματος των ΗΠΑ σε ένα πακέτο στήριξης. Εκτιμούν, μάλιστα, πως το ύψος μιας νέας στήριξης, διακυβεύεται της διαφωνίας ανάμεσα σε Δημοκρατικούς και Ρεπουμπλικανούς, είναι πλέον επουσιώδες και μεγαλύτερη σημασία έχει να δοθεί κατεπείγοντως.

Για τους περισσότερους οικονομολόγους που παρακολουθούν ανήσυχoi τα τεκταινόμενα στην Ουάσιγκτον, προτεραιότητα

έχουν τα επιδόματα ανεργίας. Τα επιπλέον 600 δολάρια την εβδομάδα που χορήγησε το κράτος στους ανέργους την άνοιξη ήταν αυτά που κράτησαν όρθια τα αμερικανικά νοικοκυριά. Το σχετικό πρόγραμμα, όμως, έληξε μέσα το καλοκαίρι, με αποτέλεσμα εκατομμύρια αμερικανικές οικογένειες να δυσκολεύονται να επιβιώσουν.

Εχει μεσολαβήσει μείωση της ανεργίας στο 7,9% τον Σεπτέμβριο, σημαντική βέβαια, δεδομένου ότι τον Απρίλιο είχε εκτιναχθεί στο 15%. Στο μεταξύ, όμως, δρομολογούνται μαζικές απολύσεις από κολλοσούς όπως η Walt Disney και η Allstate και φυσικά από τις αεροπορικές εταιρείες,

που κάνουν τις ελπίδες τους για πραγματική ανάκαμψη των αεροπορικών ταξιδιών.

Μέσα στην εβδομάδα η Boeing προέβλεψε περαιτέρω πτώση 11% της ζήτησης για αεροπορικά ταξίδια μέσα στη δεκαετία. Οι οικονομολόγοι προειδοποιούν πως δεν πρόκειται να ανακάμψει η αμερικανική οικονομία αν δεν δημιουργηθούν περισσότερες νέες θέσεις εργασίας και αν δεν δοθεί άμεση βοήθεια σε νοικοκυριά και επιχειρήσεις. Τα νοικοκυριά και οι επιχειρήσεις της υπερδύναμης εδώ και πάνω από δύο μήνες δεν έχουν τη στήριξη των ενισχυμένων επιδομάτων ανεργίας, ούτε τα φθηνά δάνεια ή τα άλλα προγράμματα

που ενέκρινε η κυβέρνηση Τραμπ την άνοιξη. Η τουριστική βιομηχανία χειμάζεται και προειδοποιεί πως θα κλείσουν χιλιάδες ξενοδοχεία, με τους πιο πρόχειρους υπολογισμούς να μιλούν για 38.000 ξενοδοχεία που ετοιμάζονται να βάλουν λουκέτο. Αν συμβεί αυτό, θα προστεθούν στις 850.000 μικρές επιχειρήσεις που είχαν ήδη βάλει λουκέτο έως τα τέλη Αυγούστου, σύμφωνα με την πλατφόρμα Womply. Και βέβαια θα χάσουν τις θέσεις εργασίας τους περίπου 1,6 εκατομμύριο υπάλληλοι ξενοδοχείων, σύμφωνα με πρόσφατη έκθεση ένωσης ξενοδόχων. Σύμφωνα με τον Μάθιου Χάλερ, αντιπρόεδρο της επιχειρηματικής ένωσης

International Franchise Association, που εκπροσωπεί χιλιάδες γυμναστήρια, κέντρα αισθητικής και γενικότερα πολλές αλυσίδες επιχειρήσεων, στην αρχή του χειμώνα θα έχουν κλείσει περίπου 36.000 αλυσίδες.

Στο μεταξύ, το αμερικανικό υπουργείο Εργασίας ανακοίνωσε προ ημερών ότι στη διάρκεια του Σεπτεμβρίου καταργήθηκαν 216.000 θέσεις κρατικών υπαλλήλων που απασχολούνταν είτε σε ομοσπονδιακό είτε σε πολιτειακό επίπεδο. Ατία, βέβαια, η μείωση των φορολογικών εσόδων τόσο σε επίπεδο ομοσπονδιακού κράτους όσο και σε τοπικό επίπεδο. Κάτι που προειωνίζεται περαιτέρω δεινά για το εγγύς μέλλον.

Οι έωλοι ισχυρισμοί του Ντόναλντ Τραμπ για ανάπτυξη και απασχόληση

Προτού η πανδημία προκαλέσει παγκόσμια καταστροφή, ο Ντόναλντ Τραμπ επικαλείτο πολλά και διάφορα μεγέθη της οικονομίας για να παρουσαστεί ως ο επιτυχεστέρος πρόεδρος των ΗΠΑ. Υποστηρίζει πως επί των ημερών του η μεγαλύτερη οικονομία στον κόσμο σημείωσε ιστορικά οικονομική ανάπτυξη, η ανεργία υποχώρησε σε ιστορικό χαμηλό ενώ εκατομμύρια Αμερικανών λυτρώθηκαν από τη φτώχεια. Στην πραγματικότητα, όμως, ο Ντόναλντ Τραμπ είχε κληρονομήσει την ανάπτυξη από τον Μπαράκ Ομπάμα, στη θητεία του οποίου υπήρξαν περίοδοι που ο ρυθμός αύξησης του ΑΕΠ ήταν μεγαλύτερος.

Ακόμη και πολύ παλαιότερα, υπήρξαν

εποχές που η αμερικανική οικονομία αναπτυσσόταν με πολύ υψηλότερους ρυθμούς. Στις αρχές της δεκαετίας του 1950, για παράδειγμα, ο ρυθμός ανάπτυξης υπερβέβαινε το 10% ενώ τα πρώτα τρία χρόνια της κυβέρνησης Τραμπ η ανάπτυξη ήταν 2,5%. Σημειώτεον ότι στην καλύτερη φάση της θητείας του Μπαράκ Ομπάμα, το 2014, η ανάπτυξη κυμαινόταν στο 5,5%.

Προτού η πανδημία εκτοξεύσει την ανεργία σχεδόν στο 15% το δεύτερο τρίμηνο, ο Ντόναλντ Τραμπ υποστηρίζει δικαίως πως είχε επιτύχει το χαμηλότερο ποσοστό ανεργίας των τελευταίων 50 ετών. Στη διάρκεια των πρώτων τριών χρόνων της θητείας του, δημιουργήθηκαν πράγματι

Υποστηρίζει πως πέτυχε ιστορικά ρεκόρ, όμως οι επιδόσεις της διακυβέρνησης Ομπάμα ήταν καλύτερες.

6,4 εκατ. νέες θέσεις εργασίας. Υπό τον προκάτοχό του, όμως, δημιουργήθηκαν 7 εκατ.

Είναι γεγονός ότι η αμερικανική οικονομία τραυματίστηκε όπως και όλες οι οικονομίες του κόσμου από την πανδημία. Γνώρισε τη βαθύτερη ύφεση και την υψηλότερη ανεργία που έχει καταγραφεί

στην ιστορία της υπερδύναμης εδώ και περισσότερο από 80 χρόνια.

Όταν η πανδημία κορυφωνόταν, την περίοδο από τον Απρίλιο έως και τον Ιούνιο, η ύφεση υπερέβη το 30% και ήταν δηλαδή υπερτριπλάσια από την πτώση 10% που είχε σημειώσει το αμερικανικό ΑΕΠ το 1958. Σύμφωνα με στοιχεία του αμερικανικού υπουργείου Εργασίας, στη διάρκεια των πρώτων μηνών της πανδημίας περισσότεροι από 20 εκατ. άνθρωποι έχασαν τις θέσεις εργασίας τους στις ΗΠΑ. Μέσα σε έναν μήνα και μόνο, οι απώλειες διέγραψαν όσες θέσεις εργασίας είχαν δημιουργηθεί στη διάρκεια της προηγούμενης δεκαετίας. Στη συνέχεια, πάντως, και με

τη βοήθεια των έκτακτων μέτρων που επιπρόσθεσε η κυβέρνηση Τραμπ, η ανεργία υποχώρησε και τον Σεπτέμβριο διαμορφώθηκε στο 7,9%. Σε ό,τι αφορά το ύψος των αποδοχών των εργαζομένων, σημείωσαν αύξηση στη διάρκεια των πρώτων τριών ετών της κυβέρνησης Τραμπ. Τότε αυξήθηκαν συγκεκριμένα κατά 2,1% ετησίως, αλλά το ποσοστό αυτό είναι μικρότερο από το 2,4%, την αντίστοιχη αύξηση των μισθών επί Μπαράκ Ομπάμα.

Σημαντικότερος και ηχηρότερος ίσως από όλους τους ισχυρισμούς του Αμερικανού προέδρου, η μείωση της φτώχειας στην υπερδύναμη. Ένα χρόνο πριν από την πανδημία, τον Φεβρουάριο του 2019,

ο Ντόναλντ Τραμπ κόμπαζε πως είχε επιτύχει «τη δραστικότερη μείωση της φτώχειας που έχει σημειωθεί στη διάρκεια της θητείας οποιουδήποτε προέδρου στην ιστορία των ΗΠΑ». Τα στατιστικά στοιχεία φέρουν τον αριθμό των φτωχών της υπερδύναμης να είναι το 2019 μικρότερος κατά 4,2 εκατ. άτομα σε σύγκριση με το αμέσως προηγούμενο έτος. Σύμφωνα, όμως, με την αμερικανική υπηρεσία απογραφών, η μεγαλύτερη μείωση της φτώχειας που έχει καταγραφεί στις ΗΠΑ μέσα σε ένα μόνο έτος ήταν το 1966, υπό τον τότε πρόεδρο Λίντον Τζόνσον. Τότε σχεδόν 4,7 εκατ. άνθρωποι ξεφύγαν από τη φτώχεια βελτιώνοντας τα εισοδήματά τους.

“BDO. What matters to you, matters to us”

Audit | Tax | Compliance | Restructuring and insolvency | Fund Services

Ουρές μέτρων έξω από εκλογικά κέντρα στις ΗΠΑ

Πάνω από 10 εκατομμύρια Αμερικανοί πολίτες έχουν ψηφίσει, προμήνυμα συμμετοχής - ρεκόρ

Τρεις εβδομάδες πριν από την καθορισμένη ημερομηνία της 3ης Νοεμβρίου, πάνω από 10 εκατομμύρια Αμερικανοί έχουν ήδη ασκήσει το εκλογικό τους δικαίωμα με το σύστημα της εκ των προτέρων ψηφοφορίας, είτε μέσω της επιστολικής ψήφου είτε με φυσική παρουσία στα εκλογικά κέντρα αρκετών πολιτειών. Σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία, μέχρι το βράδυ της Τετάρτης είχαν ψηφίσει 10,4 εκατομμύρια Αμερικανοί, ενώ την αντίστοιχη στιγμή του 2016 περιορίζονταν σε 1,4 εκατ.

Αν και δικαιολογείται ως ένα βαθμό από την πρόθεση πολλών πολιτών να προφυλαχθούν από έναν επικίνδυνο, στις συνθήκες της πανδημίας, συνωστισμό την ημέρα των

δευτικών ψηφοφόρων είτε επειδή δεν συμπαθούν τη Χίλαρι Κλίντον είτε γιατί θεωρούσαν εντελώς απίθανο να εκλεγεί ο Τραμπ, είτε και για τα δύο, έπαιξε σημαντικό ρόλο στην έκβαση της αναμέτρησης. Με νωπή αυτή την εμπειρία, οι Δημοκρατικοί έχουν αναλάβει σειρά πρωτοβουλιών για να παροτρύνουν τους πολίτες να ψηφίσουν. Μεταξύ άλλων, η πρωτοβουλία της Μισέλ Ομπάμα «When We All Vote» και του αστέρα του μπάσκετ Λεμπρόν Τζέιμς «More Than A Vote» που αποφάσισαν να ενώσουν τις δυνάμεις τους, παρέχοντας πληροφόρηση, μεταφορικά μέσα, τροφή, μουσική και προστατευτικό εξοπλισμό (μάσκες κ.ά.) στους ψηφοφόρους.

Με τον Ντόναλντ Τραμπ να έχει τερματίσει, από τη Δευτέρα, την καραντίνα στην οποία τον υποχρέωσε για ένα δεκαήμερο ο κορωνοϊός, η αναμέτρηση με τον Τζο Μπάιντεν έχει μπει στην τελική της ευθεία. Η διαφορά μεταξύ τους έχει ανοίξει στις 10 και πλέον μονάδες, σε εθνικό επίπεδο, σύμφωνα με τις δημοσκοπήσεις, αλλά παραμένει αισθητά μικρότερη στις περισσότερες από τις διαφιλονικούμενες πολιτείες που θα δώσουν την πλειοψηφία στο κολέγιο των εκλεκτόρων και θα κρίνουν το αποτέλεσμα.

Χθες, ο Αμερικανός πρόεδρος περιόδευε στην Πενσιλβάνια και ο Δημοκρατικός αντίπαλός του στη Φλόριντα, δύο κατεχοχόν αμφίροπες πολιτείες, με μεγάλους αριθμούς εκλεκτόρων. Τη Δευτέρα, ο Τραμπ μίλησε στη Φλόριντα, στην πρώτη ανοικτή συγκέντρωση μετά την ασθένειά του, όπου δήλωσε ότι έχει ανοσία και ότι αισθάνεται «πολύ δυνατός», ενώ εξαπέλυσε λίβελους εναντίον

Στην πολιτεία Τζόρτζια, όπου η ψηφοφορία ξεκίνησε τη Δευτέρα, πολίτες χρειάστηκε να περιμένουν μέχρι και έξι ώρες για να ψηφίσουν.

της «ακόλαστης Χίλαρι», του «διεφθαρμένου Τύπου» και της «ριζοσπαστικής Αριστεράς», την οποία βλέπει να κυριαρχεί στους Δημοκρατικούς. Στο μεταξύ, συνεχίστηκαν χθες για δεύτερη ημέρα οι ακροάσεις στην Επιτροπή Δικαιοσύνης της Γερουσίας για τον διορισμό της προτεινόμενης από τον Τραμπ, συντηρητικής δικαστού Εϊμ Κόνι Μπάρετ στο Ανώτατο Δικαστήριο. Οι Δημοκρατικοί

πίεσαν την Μπάρετ να αποσφηνίσει τη στάση της για τη μεταρρύθμιση υγείας της κυβέρνησης Ομπάμα, τις αμβλώσεις και τους γάμους ομοφυλοφίλων, αλλά εκείνη αρκέστηκε σε γενικόλογίες, υποσχόμενη ότι θα κινηθεί βάσει του νόμου και ότι οι θρησκευτικές της πεποιθήσεις δεν θα την επηρεάσουν στην άσκηση των καθηκόντων της.

REUTERS, A.P.

Τους αγρότες επιδοτεί η κυβέρνηση Τραμπ ενόψει των εκλογών

Πακτωλό χρημάτων προσφέρει η ομοσπονδιακή κυβέρνηση των ΗΠΑ στους αγρότες, με τις επιχορηγήσεις να αναμένεται να ξεπεράσουν φέτος τα 46 δισ. δολάρια, καθώς ο πρόεδρος Τραμπ προωθεί σημαντικά κεφάλαια στην εκλογική του βάση στον Νότο και στις Μεσοδυτικές πολιτείες.

Οι γενναιοδωρές αυτές χρηματοδοτήσεις έχουν επιταχυνθεί τις τελευταίες εβδομάδες καθώς ο Αμερικανός πρόεδρος προσπαθεί να στηρίξει τους ψηφοφόρους του σε αγροτικές περιοχές, τα χρέη των οποίων αυξάνονται διαρκώς. Σύμφωνα με στοιχεία της ομοσπονδιακής κυβέρνησης, το χρέος των αγροτών αναμένεται να αυξηθεί κατά 4% φέτος, για να φθάσει τα 434 δισ. δολάρια, ενώ οι πτωχεύσεις αγροκτημάτων συνεχίζονται με αμείωτο ρυθμό.

Ο πρόεδρος Τραμπ εμφανίζεται εξίσου γενναιοδωρός και προς τους ηλικιωμένους, στους οποίους υποσχέθηκε εκπτώσεις στο κόστος των συνταγογραφούμενων φαρμάκων ύψους 200 δολαρίων για κάθε συνταξιούχο, προς τους κατοίκους του Πουέρτο Ρίκο με την έγκριση ομοσπονδιακής βοήθειας 13 δισ. δολαρίων, που στοχεύει στις ψήφους των Πορτορικανών μεταναστών στις ΗΠΑ. Την ίδια στιγμή, εκατομμύρια δέματα με επισιτιστική βοήθεια και επιστολή με την υπογραφή του Ντόναλντ Τραμπ μοιράσθηκαν ήδη σε άπορες αγροτικές οικογένειες. Πρωταθλητής στην ομοσπονδιακή βοήθεια αναδείχθηκε έτσι ο αγροτικός τομέας, που αναμένεται να λάβει φέτος τις μεγαλύτερες επιδοτήσεις του από το 2005.

Την περασμένη εβδομάδα, όμως, η ανεξάρτητη υπηρεσία νομικών ερευνών αποφάνθηκε ότι ο υπουργός Γεωργίας των ΗΠΑ, Σάνι Περντιού, αξιοποίησε παράτυπα τη θέση του για να προωθήσει την προεκλογική εκστρατεία του Τραμπ, υποσχόμενος αύξηση των αγροτικών επιδοτήσεων. Σε προεκλογική συγκέντρωση τον Αύγουστο, ο Περντιού παραβίασε την κείμενη νομοθεσία, διαφημίζοντας το πρόγραμμα επισιτιστικής βοήθειας προς τους άπορους αγρότες. Ο Περντιού υποχρεώθηκε να αποζημιώσει το κράτος για τα έξοδα μετάβασής του στην προεκλογική συγκέντρωση. Οι επιδοτήσεις του αγροτικού τομέα δεν τελειώνουν εδώ. Το Κογκρέσο αναδέχθηκε πρόσφατα πρόταση χρηματοδότησης ταμείου, μέσω του οποίου ο Τραμπ έχει ήδη διοχετεύσει 30 δισ. δολάρια σε αγρότες. Οι εμπορικές διενέξεις του Τραμπ με την Κίνα και την Ευρώπη και οι δασμοί που αυτές προκάλεσαν έχουν πλήξει το αγροτικό εισόδημα στις ΗΠΑ.

Παρότι η βοήθεια προς αγρότες εξασφαλίζει διακομματική στήριξη, ο πρόεδρος Τραμπ εκμεταλλεύεται την υγειονομική κρίση για να παραβιάσει τον νόμο, επιδοτώντας την καλλιέργεια καπνού, κάτι το οποίο έχει απαγορευθεί εδώ και χρόνια.

Ενιαίους κανόνες στη Γερμανία ζητεί ο Ζέντερ

Ο πρωθυπουργός της Βαυαρίας Μάρκους Ζέντερ υπογράμμισε χθες την ανάγκη για ενιαίους κανόνες σε όλα τα γερμανικά κρατίδια, προκειμένου να μην αυξηθεί ο αριθμός των λοιμώξεων και η διασπορά καταστεί ανεξέλεγκτη, ώστε να μην υπάρξουν αυστηροί περιορισμοί στους χριστουγεννιάτικους εορτασμούς.

Μεταξύ των κανόνων που πρέπει να εναρμονιστούν, σύμφωνα με τον Ζέντερ, είναι αυτοί που αφορούν τη χρήση μάσκας στους ανελκυστήρες, που πρέπει να γίνει υποχρεωτική σε όλη τη χώρα.

«Πρέπει τώρα να χαράξουμε από κοινού πορεία, αλλιώς το πράγμα κινδυνεύει να ξεφύγει από τον έλεγχο», είπε ο Ζέντερ πριν από την τακτική διάσκεψη των πρωθυπουργών των 16 κρατιδίων. Τις τελευταίες ημέρες έχει προεξήψει έντονες τριβές μεταξύ κρατιδίων η απόφαση ορισμένων να μη δέχονται επισκέπτες από άλλες περιοχές της Γερμανίας στις οποίες η επιδημιολογική εικόνα είναι κακή.

Εκπρόσωποι του τουριστικού κλάδου παραπονέθηκαν ότι το μέτρο οδήγησε σε σωρεία ακυρώσεων, νεκρώνοντας την τουριστική αγορά, όχι μόνο μεταξύ των επισκεπτών από τις «κόκκινες» περιοχές, αλλά και όσων φοβούνται ότι μέχρι να έρθει η ώρα των διακοπών, η περιοχή

«Να χαράξουμε από κοινού πορεία, αλλιώς το πράγμα κινδυνεύει να ξεφύγει από τον έλεγχο», ανέφερε ο πρωθυπουργός της Βαυαρίας.

τους θα «κοκκινίσει». Οι λοιμώξεις στη Γερμανία είναι περίπου 4.000 ημερησίως, ενώ το σύστημα υγείας της χώρας, που παρέμεινε αλώβητο στο πρώτο κύμα, αρχίζει να δέχεται πιέσεις, οι οποίες πάντως είναι πολύ λιγότερες μορφής από την κατάσταση εκτάκτου ανάγκης που επικρατεί σε νοσοκομεία της Ολλανδίας, της Βρετανίας, της Γαλλίας και άλλων χωρών.

Εν τω μεταξύ, οι επιπτώσεις του κορωνοϊού οδήγησαν για πρώτη φορά από το 2010 σε μείωση του πληθυσμού της Γερμανίας. Την τελευταία δεκαετία, ο γερμανικός πληθυσμός ανανεώνεται μέσω της μετανάστευσης, η οποία όμως σταμάτησε απότομα το δεύτερο τρίμηνο της χρονιάς, καθώς τα περιοριστικά μέτρα έκλεισαν τα σύνορα. Σε απόλυτους αριθμούς, η μείωση μεταφράζεται σε 40.000 κατοίκους λιγότερους.

A.P. REUTERS

Μεταξύ των κανόνων που πρέπει να εναρμονιστούν, σύμφωνα με τον Ζέντερ, είναι και η χρήση μάσκας στους ανελκυστήρες.

Σε κρίσιμη φάση οι διαπραγματεύσεις για το Brexit

Οι διαπραγματεύσεις για το Brexit βρίσκονται «σε κρίσιμη φάση», σύμφωνα με τον υπουργό Εξωτερικών της Γερμανίας Μίχαελ Ροτ, ο οποίος προειδοποίησε ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι έτοιμη, αν χρειαστεί, για το χειρότερο σενάριο, δηλαδή τη βρετανική έξοδο χωρίς συμφωνία. Ο Βρετανός πρωθυπουργός Μπόρις Τζόνσον είχε ορίσει την έναρξη της αυριανής Συνόδου Κορυφής των Βρυξελών ως καταληκτική ημερομηνία, αν και οι παρατηρητές θεωρούν ότι, στην πραγματικότητα, υπάρχει ακόμη περιθώριο περίπου δύο εβδομάδων.

Η μετάφραση μιας συμφωνίας στις επίσημες γλώσσες της Ε.Ε. και η επικύρωση από τους 27 απαιτεί περίπου δύο μήνες, ως εκ τούτου, για να υπάρξει ομαλή μετάβαση στη διάδοχη κατάσταση την 1η Ιανουαρίου 2021, η συμφωνία πρέπει να έχει κλείσει ως την 1η Νοεμβρίου. Η Βρετανία αποχώρησε από την Ε.Ε. στις 31 Ιανουαρίου 2020, αλλά οι ευρωπαϊκοί κανόνες εξακολουθούν να ισχύουν στη χώρα ως τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, στο τέλος του χρόνου.

«Δεν βλέπω σίγουρα καμία σημαντική πρόοδο αυτή την εβδομάδα», δήλωσε ο Ιρλανδός υπουργός Εξωτερικών Σάιμον Κόβενι, μετά την ενημέρωση των υπουργών Ευρωπαϊκών Υποθέσεων από τον διαπραγματευτή Μισέλ Μπαρνιέ. Ακόμη και

Σοβαρότατες εκκρεμότητες για ομαλή μετάβαση στη διάδοχη κατάσταση την 1η Ιανουαρίου 2021.

αν ο στόχος είναι η πιο απλή εμπορική συμφωνία, παραμένουν σοβαρότατες εκκρεμότητες. «Οι δύο διαπραγματευτικές ομάδες έχουν ακόμη πάρα πολλά δουλειά», προσέθεσε.

Η Γαλλία και η Γερμανία ζητούν από τη Βρετανία παραχωρήσεις σε τρεις κρίσιμους τομείς, τα αλιευτικά δικαιώματα, την εταιρική διακυβέρνηση και τα μέτρα εναντίον του αθέμιτου ανταγωνισμού. Παράλληλα, αν πρόκειται να επιτευχθεί συμφωνία, η Βρετανία πρέπει να πάρει πίσω τον νόμο που παρουσίασε, πιθανότατα ως διαπραγματευτικό χαρτί ο πρωθυπουργός Μπόρις Τζόνσον, και ο οποίος παραβιάζει τους όρους της Συμφωνίας Αποχώρησης του Ηνωμένου Βασιλείου από την Ε.Ε. Οι Βρυξέλλες έχουν κινηθεί νομικά διαδικασία εναντίον της Βρετανίας για τον νόμο αυτό.

A.P. REUTERS

«Καμπανάκι» για τις διαπραγματεύσεις από τον υπουργό Εξωτερικών της Γερμανίας, Μίχαελ Ροτ.

Ολλανδικά μουσεία καλούνται να επιστρέψουν εκθέματα από πρώην αποικίες

Πρόθυμα να επιστρέψουν εκθέματα, προϊόντα αποικιακής λαφυραγιάς, εμφανίζονται τα μουσεία της Ολλανδίας, μετά τη δημοσίευση έκθεσης ειδικών, οι οποίοι εκτιμούν ότι η αποκατάσταση αρχαιολογικών και άλλων θησαυρών στις χώρες καταγωγής τους πρέπει να γίνει αμέσως και χωρίς όρους. Το Εθνικό Μουσείο στο Αμστερνταμ φιλοξενεί 4.000 εκθέματα που προήλθαν από πρώην ολλανδικές αποικίες, κυρίως στη ΝΑ Ασία, μεταξύ τους

και διαμάντι 70 καρατίων που ανήκε κάποτε στον σουλτάνο του Μπαντζάρμασιν στη νήσο Βόρνεο της σημερινής Ινδονησίας. Το διαμάντι εκτίθεται σήμερα σε αίθουσα του Ράιχσμουζεουμ του Αμστερνταμ.

Σύμφωνα με την έκθεση, εκατομμύρια χιλιάδες εκθέματα από τις αποικίες βρίσκονται σήμερα σε προθήκες, αλλά και αποθήκες, ολλανδικών μουσείων. «Οι ολλανδικές αποικιακές συλλογές περιέχουν ευρεία παλέτα αντικειμένων πολιτιστικής

σημασίας, όπως έργα τέχνης, λατρευτικά αντικείμενα, κοσμήματα, ακόμη και εργαλεία», αναφέρει η έκθεση. Η Ολλανδία κατείχε αποικίες σε όλο τον κόσμο από τον 17ο έως και τα μέσα του 20ού αιώνα. Τα εκθέματα σε ολλανδικά μουσεία προέρχονται από την Ινδονησία, νησιά της Καραϊβικής και το Σουρινάμ της Λατινικής Αμερικής, το οποίο απέκτησε την ανεξαρτησία του μόλις το 1975. Οι διευθυντές του Ράιχσμουζεουμ και του εθνολογικού

μουσείου Τρόπενμουζεουμ στο Αμστερνταμ δήλωσαν ότι στηρίζουν το πόρισμα της επιτροπής, καλώντας σε επίσηυση των διαδικασιών απόδοσης των εκθεμάτων στους νόμιμους ιδιοκτήτες τους, τα κράτη δηλαδή που προέκυψαν μετά την ανεξαρτησία από την Ολλανδία. «Αν δεν σου ανήκει, πρέπει να το επιστρέψεις», είχε πει η συντάκτρια της έρευνας, Λίλιαν Γκονσάλες, προτείνοντας τη σύσταση νέας επιτροπής με στόχο την έναρξη της διαδι-

κασίας αναγνώρισης και απόδοσης των εκθεμάτων.

Μιλώντας στην εφημερίδα The Guardian, ο διευθυντής του Ράιχσμουζεουμ, Τάκο Ντίμπτς, εξηγεί ότι το ίδρυμα έχει ήδη εγκαينιάσει έρευνα με στόχο την καταγραφή της προέλευσης κάθε αποικιακού εκθέματος, ενώ ασκεί παράλληλα πιέσεις στη νομοθετική εξουσία για τη δημιουργία νομικού πλαισίου για την επιστροφή των λαφύρων. Η κυβέρνηση στη Χάγη έχει α-

ποδείξει την προθυμία της για αποκατάσταση των αδικιών της αποικιοκρατίας σε ό,τι αφορά τους πολιτιστικούς θησαυρούς. Τον περασμένο Μάρτιο, χρυσοποίκιλο ξιφίδιο, το οποίο είχε παραδώσει πτηθείς από τον ολλανδικό στρατό πρίγκιπας της περιοχής της Τζακάρτα το 1830, επιστράφη τελικά στην Ινδονησία, 45 χρόνια μετά την πρώτη δέσμευσή της ολλανδικής κυβέρνησης να το επιστρέψει.

REUTERS

Μαζί στην ανάπτυξη της επιχείρησής σας

• Επιχειρηματικά Δάνεια
• Χρηματοδότηση Έργων

• Χρηματοδότηση Εμπορίου
• Ψηφιακή Τραπεζική

• Υπηρεσίες Αποδοχής Καρτών
• Καταθέσεις

800 00 722 | www.rcbcy.com

RCB Bank Ltd. Ιδιωτική Εταιρεία. Αριθμός εγγραφής: 72376.
Εγγεγραμμένη έδρα: Αμαθουσάς 2, 3105 Λεμεσός, Κύπρος.

digital agenda

CYPRUS SUMMIT

POWERED BY

THE PATHWAY TO A SECURE
AND DEMOCRATIC DIGITAL EUROPE

KEYNOTE SPEAKER
MARGARET SCHINÄS

“

#digitalagenda

HUMANITY ON THE EDGE

MANAGING THE UNMANAGEABLE

”

OCTOBER 21, 2020

STELLA KYRIAKIDES
European Commissioner for
Health and Food Safety

JACQUELINE KASSTEEN
International Education
Thought Leader,
Trend Spotter,
Innovator and
Marketing Entrepreneur

ASIF SADIQ
Global Head of
Diversity & Inclusion
at Adidas

KINVARA BALFOUR
Apple Trends
Moderator

KEN HUGHES
World's leading Consumer
& Shopper Behaviouralist
CEO Glacier Consulting

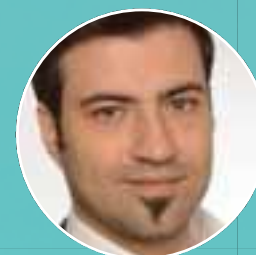
KYRIACOS KOKKINOS
Deputy Minister
to the President
for Research, Innovation
and Digital Policy

ANTONIS POLEMITIS
Chief Executive Officer of the
University of Nicosia

LEONIDAS A. PHYLACTOU
Chief Executive
Medical Director,
The Cyprus Institute of
Neurology and Genetics
Provost, Cyprus School
of Molecular Medicine

NTINIOS PASTOS
Security Consultant
and Computer Forensic
Analyst

ANDREAS NEOCLEOUS
CEO of CYTA

PRE-REGISTER

digitalagenda.com

SUPPORTERS

PARTNERS

A PROJECT ENDORSED BY

ORGANIZED BY

MEDIA SPONSOR

ΑΝΑΛΥΣΗ

Η κυκλική οικονομία, μοχλός επενδύσεων και ανάπτυξης για την Ελλάδα

Του **ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΑΡΑΒΩΣΗ**

Η κυκλική οικονομία και η οικονομία χαμηλού άνθρακα είναι θεμελιώδη στοιχεία του πανευρωπαϊκού και παγκόσμιου πρότυπου οικονομικού μοντέλου. Κεντρικός στόχος του νέου αυτού «πράσινου μοντέλου ανάπτυξης» είναι η παραγωγή προϊόντων και υπηρεσιών με λιγότερους και πιο «πράσινους πόρους» με παράλληλη ελαχιστοποίηση ή και μηδενισμό των αποβλήτων σε όλα τα στάδια παραγωγής, αλλά και μετά το τέλος του κύκλου ζωής των προϊόντων. Προϋπόθεση του μοντέλου κυκλικής οικονομίας είναι η μετάβαση σε πιο βιώσιμα πρότυπα παραγωγής και κατανάλωσης, που συμβάλλουν στην επίτευξη των παγκόσμιων στόχων για τη διατήρηση της φύσης και τη βιοποικιλότητα, δεδομένου ότι η εξόρυξη και η επεξεργασία πόρων αντιπροσωπεύουν περισσότερο από το 90% των πιέσεων στην παγκόσμια βιοποικιλότητα και στα ύδατα και περίπου το ήμισυ των παγκόσμιων εκπομπών της κλιματικής αλλαγής.

Η κυκλική οικονομία μπορεί να ενισχύσει την παραγωγικότητα των πόρων της Ευρώπης, να μειώσει την εξάρτηση από μη ανανεώσιμους πόρους και κρίσιμες πρώτες ύλες, να εξοικονομήσει κόστος και να δημιουργήσει θέσεις εργασίας. Επιδιώκει και ενθαρρύνει τη χρήση δευτερογενών υλικών και αποβλήτων ως παραγωγικών πόρων και χρησίμων υλικών, προσδίδοντας μια αειφορική διάσταση στο παραγωγικό μοντέλο.

Τα αναμενόμενα οφέλη της κυκλικής οικονομίας με βάση ευρωπαϊκά στατιστικά στοιχεία εντυπωσιάζουν: μείωση των εκπομπών του θερμοκηπίου από 2% έως 4%, εξοικονόμηση 600 δισ. ευρώ για τις ευρωπαϊκές επιχειρήσεις, που ισοδυναμεί με το 6%-8% του κύκλου εργασιών τους, δημιουργία άνω των 2 εκατ. θέσεων εργασίας στην Ε.Ε., ανάπτυξη έως 6% και πολύ μεγάλη εξοκονόμηση πόρων με δεδομένο ότι σήμερα το 80% των προϊόντων μετατρέπεται σε απόβλητα μέσα στους πρώτους 6 μήνες από τη διάθεσή τους στην αγορά. Η μετάβαση στην κυκλική οικονομία αποτελεί κομβικό στοιχείο της αναπτυξιακής πολιτικής του υπουργείου ΠΕ-

ριβάλλοντος και Ενέργειας και η υλοποίησή της περιλαμβάνει 4ετή στρατηγικό σχεδιασμό με δρομολόγηση μακροπρόθεσμων δράσεων υπό τον συντονισμό ειδικού διευπουργικού οργάνου με μεικτά γνωμοδοτικά επιτροπή, το Εθνικό Συμβούλιο Κυκλικής Οικονομίας, αποτελούμενη από παραγωγικούς και κοινωνικούς φορείς και εμπειρογνώμονες. Στόχος είναι τον Οκτώβριο να ανακοινωθεί ένας οδικός χάρτης για την κυκλική οικονομία με σαφείς στόχους και χρονοδιάγραμμα δράσεων.

Το υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας έχει αναλάβει στο πλαίσιο αυτό σημαντικές πρωτοβουλίες. Προωθήθηκε η εθελοντική δέσμευση στο πλαίσιο της Συνόδου των Η.Ε. για την προώθηση της πράσινης ανάπτυξης και η σύνδεση των στρατηγικών εξήπνης εξειδίκευσης με την κυκλική οικονομία. Αναθεωρείται ο εθνικός σχεδιασμός διαχείρισης αποβλήτων, καταρτίζεται το εθνικό σχέδιο πράσινων δημόσιων προμηθειών και προωθείται το νομοσχέδιο για την εφαρμόση με την ευρωπαϊκή οδηγία για τα πλαστικά προϊόντα μιας χρήσης (ΠΠΜΧ). Επιπλέον, θα δοθούν κίνητρα σε ιδιωτικούς και δημόσιους φορείς να επενδύσουν στους τομείς της κυκλικής οικονομίας, από το βιοαέριο και την αξιοποίηση οργανικών αποβλήτων, έως τη βιομηχανική συμπίεση, την αγορά/χρήση δευτερογενών υλικών, την προσαρμογή στην ευρωπαϊκή οδηγία για τα ΠΠΜΧ.

Προτεραιότητες για το επόμενο χρονικό διάστημα είναι η ενίσχυση της αγοράς δευτερογενών πρώτων υλών, η χρήση λιπασμάτων από οργανικά απόβλητα, η επανάχρηση αποβλήτων κατασκευών και κατασκευών, η δημιουργία του νομικού πλαισίου για την ευρύτερη χρήση δευτερογενών εναλλακτικών καυσίμων στη βιομηχανία και η εν γένει ενίσχυση της βιοοικονομίας σε κάθε επιμέρους τομέα που δεν έχει έως τώρα αναπτυχθεί.

Ο κ. Κωνσταντίνος Αραβώσης είναι καθηγητής ΕΜΠ, γενικός γραμματέας Φυσικού Περιβάλλοντος και Υδάτων του υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Αυξήθηκε κατά μισό δισ. ο τζίρος των σουπερ μάρκετ το οκτάμηνο

Σε 5,03 δισ. ευρώ υπολογίζεται ο τζίρος των σουπερ μάρκετ για το οκτάμηνο Ιανουαρίου - Αυγούστου 2020, σχεδόν μισό δισεκατομμύριο πάνω από τα επίπεδα όπου είχε διαμορφωθεί το αντίστοιχο περυσινό διάστημα (4,66 δισ. ευρώ). Αυτό προκύπτει από τα στοιχεία της εταιρείας ερευνών αγορών IRI. Αφίζει, πάντως, να σημειωθεί ότι η μεγάλη αυτή απόσταση ανάμεσα στην περυσινή χρονιά και στη φετινή οφείλεται στην εκτίναξη των πωλήσεων την άνοιξη, καθώς, για παράδειγμα, τον Αύγουστο η αξία πωλήσεων υ-

Η αύξηση οφείλεται στην εκτίναξη των πωλήσεων την άνοιξη, καθώς, για παράδειγμα, τον Αύγουστο η αξία πωλήσεων υ-

και σε περίπτωση μεγάλης αύξησης των κρουσμάτων κορωνοϊού και αυστηροποίησης των μέτρων για τον περιορισμό της διασποράς του. Επιχειρηματίες του κλάδου τονίζουν στην αγορά την ίδια ώρα ότι η μεν ύφεση θα επηρεάσει συνολικά την κατανάλωση, αλλά λιγότερο τον κλάδο των σουπερ μάρκετ, καθώς το μεγαλύτερο μέρος των καταναλωτών θα συνεχίσει να μαγειρεύει και να τρώει στο σπίτι.

Σύμφωνα με τις πιο πρόσφατες προβλέψεις της IRI, η φετινή χρονιά θα κλείσει με αύξηση του τζίρου των σουπερ μάρκετ κατά 7% σε σύγκριση με το 2019, ενώ, αν και είναι ακόμη πολύ νωρίς, για το 2021 αναμένεται αισθητή μείωση των πωλήσεων, κοντά στο 6%.

Την ίδια ώρα, διαπιστώνεται περιορισμός των προσφορών σχεδόν σε όλες τις μεγάλες ομάδες προϊόντων, γεγονός που έχει οδηγήσει και σε αύξηση των τιμών ανά μονάδα. Σε επίπεδο οκταμήνου οι πωλήσεις από προσφορές υποχώρησαν συνολικά κατά 3,2 ποσοστιαίες μονάδες σε σύγκριση με πέρυσι. Η μεγαλύτερη μείωση παρατηρείται στην κατηγορία των τροφίμων, κατά 3,9 ποσοστιαίες μονάδες.

Ανατιμήσεις

Η μείωση του μεριδίου των πωλήσεων που γίνεται μέσω προσφορών - προωθητικών ενεργειών έχει ως συνέπεια αύξηση των τιμών, κατά 0,7% σε επίπεδο οκταμήνου στο σύνολο, με τις ανατιμήσεις να είναι υψηλότερες, 3%, στην κατηγορία των προϊόντων νοικοκυριού (καθαριστικά, απολυμαντικά κ.ο.κ.) και στα τρόφιμα να διαμορφώνονται σε 1,3%. Από την άλλη, στην κατηγορία των προϊόντων ατομικής φροντίδας και ομορφιάς καταγράφεται μείωση των τιμών ανά μονάδα, της τάξης του 8,6%.

Η συνέχιση της ύφεσης, πάντως, αναμένεται να επαναφέρει τις προσφορές στο προσκήνιο, καθώς και τον «πόλεμο τιμών» στον κλάδο, όπως συνέβη κατά την περίοδο της πρόσφατης χρηματοοικονομικής κρίσης. Την ίδια ώρα εκτιμάται ότι θα συνεχισθούν οι επενδύσεις των λιανεμπόρων στο ηλεκτρονικό εμπόριο, ενώ αναμένονται και συνέργειες με τον κλάδο της εστίασης, ο οποίος δέχεται και θα συνεχίσει να δέχεται ισχυρό πλήγμα.

ΔΗΜΗΤΡΑ ΜΑΝΙΦΑΒΑ

Ο συνωστισμός στα λεωφορεία οδηγεί στην αγορά αυτοκινήτου

Μετακινήσεις με δικό τους μέσο προτιμούν οι πολίτες, λόγω της πανδημίας COVID-19

Κάποτε ήταν μέσο για ταξίδια και εκδρομές, αλλά και τρόπος επίδειξης πλούτου. Πλέον, μετατρέπεται σε μέσο προφύλαξης από τον κορωνοϊό. Πίσω από την αύξηση κατά 20,5% των πωλήσεων καινούργιων επιβατικών αυτοκινήτων που καταγράφηκε τον Σεπτέμβριο, σε σύγκριση με ένα χρόνο πριν, βρίσκεται ο σημαντικός βαθμός, σύμφωνα με όσα υποστηρίζουν στην «Κ» παράγοντες της αγοράς αυτοκινήτου, η ανάγκη των πολιτών να μετακινηθούν με το δικό τους μέσο, καθώς φοβούνται ότι είναι περισσότερο εκτεθειμένοι στην COVID-19 εάν χρησιμοποιούν τα μέσα μαζικής μεταφοράς. Καθοριστικό ρόλο, βεβαίως, στην απόφαση αυτή έχει διαδραματίσει το γεγονός ότι αρκετά νοικοκυριά τους προηγούμενους μήνες αποταμίευαν χρήματα, όπως μαρτυρούν και τα στοιχεία για την αύξηση

Τον Σεπτέμβριο οι πωλήσεις καινούργιων αυτοκινήτων ήταν αυξημένες κατά 25% σε σύγκριση με πέρυσι.

των καταθέσεων ιδιωτών –επί τις συσίες δεν ξόδεψαν πολλά σε διακοπές και διασκέδαση εκτός σπιτιού–, ενώ κάποιοι προχωρούν τώρα στην αγορά Ι.Χ., απόφαση που είχαν αναστείλει την άνοιξη λόγω lockdown.

Η αύξηση των λιανικών πωλήσεων, των πωλήσεων δηλαδή αυτοκινήτων προς ιδιώτες, συμπεριλαμβανομένων και του leasing, αντισταθμίζει εν μέρει και τις απώλειες που υπέστη η αγορά αυτοκινήτου και κυρίως ο κλάδος της ενοικίασης αυτοκινήτων μέσω βραχυχρόνιων μισθώσεων (rent a car) μετά την εφαρμογή των περιοριστικών μέτρων την περασμένη άνοιξη. Τούτο πόσοτερο αποτυπώνεται και στα μερίδια αγοράς με τις λιανικές πωλήσεις να αποτελούν, σύμφωνα με τα στοιχεία του κλάδου, το 59,2% των συνολικών πωλήσεων για το εννεάμηνο

Οι πωλήσεις σε ιδιώτες αποτελούν πλέον, σύμφωνα με τα στοιχεία του κλάδου, το 59,2% των συνολικών πωλήσεων για το εννεάμηνο Ιανουαρίου - Σεπτεμβρίου 2020 έναντι 46,1% του εννεαμήνου Ιανουαρίου - Σεπτεμβρίου 2019.

Ιανουαρίου - Σεπτεμβρίου 2020, έναντι 46,1% του εννεαμήνου Ιανουαρίου - Σεπτεμβρίου 2019. Αντιστρόφως, οι εταιρικές πωλήσεις λόγω της καθίζησης του τουρισμού, αποτελούν στο φετινό εννεάμηνο το 40,8% του συνόλου έναντι 53,9% το αντίστοιχο διάστημα πέρυσι. Σε απόλυτους αριθμούς, οι λιανικές πωλήσεις στο φετινό εννεάμηνο ήταν 35.571 αυτοκίνητα έναντι 42.728 στο περυσινό και οι εταιρικές 24.475 φέτος έναντι 50.044 πέρυσι, μειωμένες δηλαδή κατά 50%. Σύμφωνα με τα στοιχεία που ανακοίνωσε χθες η Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ), τον Σεπτέμβριο του 2020 ταξινομήθηκαν 7.106 καινούργια επιβατικά αυτοκίνητα έναντι 5.896 τον Σεπτέμβριο του 2019, καταγράφοντας αύξηση 20,5%. Συνολικά, οι ταξινομήσεις επιβατικών αυτοκινήτων τον φετινό Σε-

πτέμβριο διαμορφώθηκαν σε 12.489, αυξημένες κατά 3,1% σε σύγκριση με τον αντίστοιχο μήνα του 2019. Εκτός από την ανάγκη προστασίας από τον κορωνοϊό, μέσω δηλαδή της αποφυγής της χρήσης ΜΜΜ, δεν είναι λίγοι οι καταναλωτές που οδηγούνται στην απόφαση για την αγορά αυτοκινήτου, λόγω της ύφεσης. Μοιάζει οξύμωρο, αλλά ανάλογη συμπεριφορά, δηλαδή της διενέργειας μιας μεγάλης αγοράς, είχε επιδείξει τμήμα του πληθυσμού και το 2015, τη χρονιά των δραματικών εξελίξεων στην οικονομία και λίγο πριν επιβληθούν περιορισμοί στην κίνηση των κεφαλαίων.

Αν και η αγορά αυτοκινήτου βρίσκεται σε τροχιά ανάκαμψης, οι απώλειες που έχει υποστεί λόγω lockdown αλλά και καθίζησης του τουρισμού δεν έχουν φυσικά αντισταθμιστεί. Στο εννεάμηνο Ια-

νουαρίου - Σεπτεμβρίου 2020 οι πωλήσεις καινούργιων επιβατικών καταγράφουν μείωση 35,3% σε σύγκριση με το αντίστοιχο εννεάμηνο του 2019. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τα στοιχεία του Συνδέσμου Εισαγωγέων Αντιπροσώπων Αυτοκινήτων και Δικύκλων (ΣΕΕΑ) το φετινό εννεάμηνο οι πωλήσεις καινούργιων επιβατικών διαμορφώθηκαν σε 60.046 έναντι 92.772 το αντίστοιχο περυσινό διάστημα. Τούτο σημαίνει ότι η φετινή χρονιά πιθανώς θα «κλείσει» με πωλήσεις κάτω των 100.000 καινούργιων Ι.Χ. για πρώτη φορά από το 2017.

Σε επίπεδο μεριδίου αγοράς στις πωλήσεις Ι.Χ. τον Σεπτέμβριο του 2020 η Toyota παρέμεινε στην πρώτη θέση με 12,4%, ακολουθεί η Peugeot με 9,8%, ενώ την τρίτη θέση καταλαμβάνει η Volkswagen με μερίδιο 8%.

Κινεζικά ρομπότ έπιασαν δουλειά σε ελληνικές αποθήκες

Η εταιρεία logistics FDL Group προχώρησε σε συνεργασία με τον κινεζικό όμιλο Geek+

Του **ΗΛΙΑ Γ. ΜΠΕΛΛΟΥ**

Κινεζικά ρομπότ μπορεί σύντομα να περιφέρονται σε μια σειρά από ελληνικές αποθήκες, καθώς η Geek+, μια καλά χρηματοδοτούμενη κινεζική εταιρεία ρομποτικής που ειδικεύεται στον αυτοματισμό logistics για εργοστάσια, αποθήκες και αλυσίδες εφοδιασμού, ξεκίνησε την επέκτασή της στην Ελλάδα και στην Κύπρο μετά τη σύναψη αποκλειστικής συνεργασίας με την ελληνική εταιρεία logistics FDL Group. Πρόκειται για καινοτομίες τεχνικής νοημοσύνης και εφαρμογές ρομποτικής που ανεβάζουν το επίπεδο των υπηρεσιών, βελτιώνουν χρόνους και κόστος και ανάγουν την εμπειρία των e-shops, και όχι μόνο, σε πολύ υψηλά επίπεδα. Η ανάγκη για τη μείωση των χρόνων διαπεριόδους των παραγγελιών του ηλεκτρονικού εμπορίου αλλά και ευρύτερα τον εφοδιασμό των φυσικών καταστημάτων κατέστη ξεκάθαρη κατά τους μήνες της καραντίνας εξαιτίας της πανδημίας.

Πολυεθνικές

Καθώς πολυεθνικοί κολοσσοί, όπως η Amazon και η eBay, εφαρμόζουν ήδη τέτοιες λύσεις (Robot-as-a-Service), η πίεση για τον ψηφιακό μετασχηματισμό αυξάνει και για τους εγχώριους παίκτες, οδηγώντας οι ειδικοί. Στην Ελλάδα εκπλώνεται το τελευταίο διάστημα σημαντικό ενδιαφέρον από μια σειρά κλάδων και ιδιαίτερα από εταιρείες ηλεκτρονικού και άλλου εξοπλισμού καθώς και καταναλωτικών προϊόντων με δραστηριότητα στη λιανική. Η εδρεύουσα στο Πεκίνο Geek+ είναι μια σχετικά νέα s-

Τα τεχνιτάς νοημοσύνης συστήματα και τα ρομπότ της Geek+ χρησιμοποιούνται ήδη σε αποθήκες πελατών της, όπως οι εταιρείες αθλητικών ειδών Nike και Decathlon.

tartup εταιρεία που τον τελευταίο χρόνο έχει αντλήσει από τις διεθνείς κεφαλαιαγορές χρηματοδοτήσεις της τάξεως των 400 εκατομμυρίων δολαρίων από γνωστά επενδυτικά κεφάλαια, όπως τα Warburg Pincus, Redview Capital και Vertex Growth Fund. Τα τεχνιτάς νοημοσύνης συστήματά της και τα ρομπότ της βρίσκονται ήδη σε αποθήκες πελατών της, όπως οι εταιρείες αθλητικών ειδών Nike και Decathlon, ηλεκτρονικών όπως η

Dell, διαδικτυακών retailers όπως η Alibaba ή φυσικών λιανεμπορικών καταστημάτων όπως η αλυσίδα Suning αλλά και μεταφορικών όπως η DHL. Η Geek+ δλώνει πως έχει πάνω από 10.000 εγκατεστημένα ρομπότ διεθνώς εξυπηρετώντας 300 πελάτες και έργα λογισμικού διαχείρισης αποθηκών και λύσεων αυτοματισμού σε περισσότερες από 20 χώρες.

Κατά τη διάρκεια παρουσίασης της

Η κινεζική εταιρεία ειδικεύεται στον αυτοματισμό logistics για εργοστάσια, αποθήκες και αλυσίδες εφοδιασμού.

αποκλειστικής συνεργασίας της με την FDL για την εισαγωγή της στην χώρα μας, ο πρόεδρος της Geek+ για την Ευρώπη Jackson Zhang σημείωσε πως η εκτεταμένη πελατειακή βάση του ομίλου FDL θα βοηθήσει στην παροχή ευρείας γκάμας λύσεων ρομποτικής που εφαρμόζονται σε μια μεγάλη ποικιλία βιομηχανικών σεναρίων που παρέχουν ολοκληρωμένες εξατομικευμένες λύσεις σε όλο το φάσμα της εφοδιαστικής αλυσίδας. Μία από αυτές είναι το «Robot-as-a-Service» ή «RaaS», που αποτελεί υπηρεσία που αναπτύχθηκε με ρομπότ της Geek+ και συστήματα και αλγορίθμους τεχνικής νοημοσύνης για να παρέχει υπηρεσίες «έξυπνων» αποθηκών και διανομών, όπου ο ανθρώπινος παράγοντας ελαχιστοποιείται αλλά οι ταχύτητες εξυπηρέτησης αυξάνονται με ανταγωνιστικό κόστος.

Η συνεργασία της FDL Group με την Geek+ συνίσταται στην υποστήριξη και στην προώθηση των λύσεων της στην ελληνική και στην κυπριακή αγορά, εξηγεί ο πρόεδρος της Βασίλης Καρακούλας. Προσθέτει δε πως ήδη η ίδια η FDL έχει επενδύσει στο logistics intelligence 2,5 εκατομμύρια, ενώ δρομολογεί πρόσθετες επενδύσεις 3 εκατομμυρίων σε τέτοιες λύσεις.

ποχώρησε, έστω και οριακά, κατά 0,2%. Από τα 5,03 δισ. ευρώ, τα 3,83 δισ. προέρχονται από πωλήσεις τυποποιημένων προϊόντων, ενώ 1,2 δισ. αφορά πωλήσεις προϊόντων χύμα (τα λεγόμενα επί ζυγίου προϊόντα).

Τον Σεπτέμβριο, σύμφωνα με εκτιμήσεις της αγοράς, ο κλάδος των σουπερ μάρκετ κινήθηκε σε επίπεδα λίγο πάνω από τα περυσινά, ενώ ανάλογη είναι η εικόνα που υπάρχει μέχρι στιγμής για τον Οκτώβριο. Βεβαίως, όπως επισημαίνουν αρμόδιοι παράγοντες, κανείς δεν μπορεί να κάνει ασφαλείς προβλέψεις για το τι θα γίνει το επόμενο διάστημα

Εγκρίθηκε η απόσχιση κλάδων του ΟΤΕ

Το σχέδιο σύμβασης διασπάσεων με απόσχιση των κλάδων εξυπηρέτησης πελατών, καταστημάτων και τεχνικών υπηρεσιών πεδίου ενέκρινε προχθές Πέμπτη το διοικητικό συμβούλιο του ομίλου ΟΤΕ. Οι κλάδοι αυτοί θα απορροφηθούν από τις υφιστάμενες ανώνυμες εταιρείες του ομίλου ΟΤΕ Cosmote E-Value, Γερμανός και Cosmote Τεχνικές Υπηρεσίες.

Επίσης, το διοικητικό συμβούλιο της Cosmote ενέκρινε, κατά την πρόσφατη συνεδρίασή του, το σχέδιο σύμβασης διασπάσεων με απόσχιση των αντίστοιχων κλάδων της Cosmote και απορρόφησή τους από τις ίδιες επωφελοούμενες εταιρείες. Όπως ακόμη αναφέρεται σε ανακοίνωση του ομίλου ΟΤΕ, η ολοκλήρωση της απόσχισης των κλάδων της ΟΤΕ και

της Cosmote τελεί υπό την αίρεση των απαιτούμενων, σύμφωνα με τον νόμο, εγκρίσεων από τη γενική συνέλευση των μετόχων της εταιρείας, της Cosmote και καθεμιάς των επωφελοούμενων εταιρειών, καθώς και της λήψης των αναγκαίων εγκρίσεων από τις αρμόδιες αρχές. Με τις εν λόγω αποσχίσεις κλάδων επιδιώκεται, μεταξύ άλλων, η αποτελεσματικότερη

και ορθολογικότερη διοικητική λειτουργία των κλάδων, η πιο σαφής χάραξη της εμπορικής πολιτικής, η πληρέστερη αξιοποίηση των κλάδων και η ενίσχυση της ευελιξίας και της εν γένει αποδοτικότητάς τους, η καλύτερη διαχείριση των πόρων, η ευελιξία σε μεταβαλλόμενη ζήτηση και η δυνατότητα επίτευξης επιχειρηματικών συμφωνιών σε συναφείς τομείς.

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2020

ΓΑΣΤΡΟΝΟΜΟΣ

Η ΜΑΓΕΙΡΙΚΗ ΧΩΡΙΣ ΜΥΣΤΙΚΑ

ΤΩΡΑ ΚΑΙ ONLINE
WWW.GASTRONOMOS.COM.CY

ΟΙ ΘΗΣΑΥΡΟΙ ΤΟΥ ΠΟΝΤΟΥ

ΜΝΗΜΕΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΓΕΣ ΠΟΛΛΩΝ ΓΕΝΕΩΝ

Η Αθηνά Λοϊζίδου μάς ετοιμάζει γλυκοπατάτες με
σιρόπι σφενδάμου και βοδινό με γλυκά δαμάσκηνα,
ενώ η Μαριλένα Ιωαννίδου μας σερβίρει υπέροχο
κοτόπουλο σουβλάκι με πάστα κόκκινης πιπεριάς.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Κοινωνική Πολιτική και Οικονομική Ενημέρωση

ΤΗΝ ΚΥΡΙΑΚΗ 18 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Στο εμπόριο δόθηκαν τα περισσότερα δάνεια

Η ακτινογραφία των χορηγήσεων με επιδότηση επιτοκίου και κρατική εγγύηση - Ποιες επιχειρήσεις ενισχύονται και πόσο

Της **ΕΥΓΕΝΙΑΣ ΤΖΩΡΤΖΗ**

Τον κατακερματισμό του ελληνικού επιχειρείν σε πολύ μικρές επιχειρήσεις με χαμηλή παραγωγικότητα και περιορισμένη πρόσβαση στον τραπεζικό δανεισμό, αποτυπώνουν τα στοιχεία για την κατανομή των δανείων που δόθηκαν μέσω των προγραμμάτων ΤΕΠΙΧ II και Ταμείο Εγγυοδοσίας της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας. Αυτό προκύπτει από τα στοιχεία που δημοσιεύει η «Κ» για την κατανομή των δανείων που δόθηκαν από τις τράπεζες με επιδότηση επιτοκίου και την κρατική εγγύηση της ΕΑΤ, με βάση τα οποία, από το σύνολο των 18.589 επιχειρήσεων που δανειοδοτήθηκαν, οι 12.707, ποσοστό 68,36%, απασχολούν έως 10 εργαζομένους. Οι επιχειρήσεις αυτές, παρά το γεγονός ότι αντιπροσωπεύουν τη συντριπτικά πλειοψηφία των δανειοδοτούμενων επιχειρήσεων έχουν μικρή συμμετοχή στο ύψος της ρευστότητας που άντλησαν, καθώς τα δάνεια που έλαβαν ανέρχονται σε 1,3 δισ. ευρώ, δηλαδή μόλις το 26% της συνολικής ρευστότητας των 5,1 δισ. ευρώ που διοχετεύθηκε στην αγορά.

Χαμηλή παραγωγικότητα

Πιο αποκαλυπτική για τη χαμηλή παραγωγικότητα του ελληνικού επιχειρείν είναι η εικόνα που προκύπτει για την αξία των δανείων

Από το σύνολο των 18.589 επιχειρήσεων που δανειοδοτήθηκαν, οι 12.707, ποσοστό 68,36%, απασχολούν έως 10 εργαζομένους.

που δόθηκαν σε σχέση με τον τζίρο των επιχειρήσεων. Συγκεκριμένα 2.737 επιχειρήσεις με κύκλο εργασιών έως 100.000 ευρώ, δηλαδή το 14,7% αυτών που δανειοδοτήθηκαν, έλαβαν μόλις το 2,4% των 5,1 δισ. ευρώ που δόθηκαν από τις τράπεζες ως κεφάλαια κίνησης. Παρόμοια είναι η εικόνα που προκύπτει εάν στην κατανομή προσμετρηθούν και οι επιχειρήσεις με κύκλο εργασιών από 100.000 έως 500.000 ευρώ. Πρόκειται για 5.895 επιχειρήσεις που αντιπροσωπεύουν το 31,7% των δανειοδοτούμενων, αλλά η αξία των δανείων που έλαβαν περιορίζεται στο 6,8%.

Συνολικά οι πολύ μικρές και οι μικρές επιχειρήσεις με τζίρο έως 500.000 ευρώ αντιπροσωπεύουν το 46,4% αυτών που χρηματοδοτήθηκαν, αλλά η αξία των δανείων που έλαβαν είναι μόλις το 9,18% της συνολικής αξίας των εγκεκριμένων δανείων των 5,1 δισ. ευρώ που διοχετεύθηκαν στην αγορά. Να σημει-

Πώς θα κατανέμονται τα δάνεια του ΤΕΠΙΧ II και του Ταμείου Εγγυοδοσίας

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΑΝΑ ΑΡΙΘΜΟ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΑΝΕΙΩΝ	%	ΑΞΙΑ ΔΑΝΕΙΩΝ €	%
0-10	12.707	68,36%	1.345.378.181	26,22%
10-50	4.545	24,45%	1.298.391.081	25,30%
50-250	1.102	5,93%	1.206.285.395	23,51%
>250	235	1,26%	1.281.603.334	24,97%
ΣΥΝΟΛΟ	18.589	100%	5.131.657.991	100%

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΚΛΑΔΟ ΕΡΓΑΣΙΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΑΝΕΙΩΝ	%	ΑΞΙΑ ΔΑΝΕΙΩΝ €	%
0-20.000 €	409	2,20%	54.390.186	1,06%
20.000-50.000	804	4,33%	22.386.215	0,44%
50.000-100.000	1.524	8,20%	46.250.862	0,90%
100.000-500.000	5.895	31,71%	347.987.015	6,78%
500.000-1 €ΚΑΤ.	2.929	15,76%	318.822.736	6,21%
1 €ΚΑΤ.-5 €ΚΑΤ.	4.818	25,92%	1.108.536.936	21,60%
> 5 €ΚΑΤ.	2.210	11,89%	3.233.284.041	63,01%
ΣΥΝΟΛΟ	18.589	100%	5.131.657.991	100%

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ωθεί ότι ο τζίρος των επιχειρήσεων είναι ένα από τα δύο βασικά κριτήρια με βάση τα οποία δίνονται τα δάνεια της ΕΑΤ και από την ανάλυση των στοιχείων επιβεβαιώνεται ότι οι επιχειρήσεις χαμηλού τζίρου, έχουν ουσιαστικά περιορισμένη πρόσβαση στην τραπεζική χρηματοδότηση.

Ωφελημένες, όπως προκύπτει από τα διαθέσιμα στοιχεία για την

κατανομή των δανείων, βγήκαν οι μεγάλες επιχειρήσεις με τζίρο άνω των 50 εκατ. ευρώ, οι οποίες αν και είναι μόλις το 1,3% αυτών που δανειοδοτήθηκαν, η αξία των δανείων που έλαβαν αντιπροσωπεύει το 28,7% της ρευστότητας που δόθηκε στην αγορά. Πρόκειται για 250 μεγάλες επιχειρήσεις της χώρας σε σύνολο 18.589 που εγκρίθηκαν για

χρηματοδότηση, οι οποίες έλαβαν δάνεια ύψους 1,5 δισ. ευρώ από το σύνολο των 5,1 δισ. ευρώ.

Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις, όπως αυτές ορίζονται με βάση τους κοινωνικούς κανόνες, δηλαδή με τζίρο από 10 εκατ. έως 50 εκατ. ευρώ αντιπροσωπεύουν το 5,1% των δανειοδοτημένων, αλλά η χρηματοδότησή τους ανήλθε στο 23,1% των

δανείων που δόθηκαν, ενώ οι μικρές από 2 έως 10 εκατ. ευρώ, αντιπροσωπεύουν το 17,7% και η ρευστότητα που άντλησαν ανέρχεται στο 24,7% της χρηματοδότησης.

Σε όρους απασχόλησης οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις, δηλαδή αυτές που απασχολούν προσωπικό από 50 έως 250 άτομα, αντιπροσωπεύουν το 5,93% των επιχειρήσεων που χρηματοδοτήθηκαν, αλλά τα δάνεια που έλαβαν αντιστοιχούν στο 23,5% της αξίας της ρευστότητας που διοχετεύθηκε στην αγορά.

Πρόκειται για 1.102 επιχειρήσεις που χρηματοδοτήθηκαν με 1,2 δισ. ευρώ. Σαφές είναι και εδώ η υπεροχή των 235 μεγάλων επιχειρήσεων, αυτών δηλαδή με προσωπικό άνω των 250 ατόμων, οι οποίες αντιπροσωπεύουν μόλις το 1,26% του πληθους αυτών που δανειοδοτήθηκαν, αλλά έλαβαν το 25% της χρηματοδότησης, απορρόφησαν δηλαδή 1,3 δισ. ευρώ από τα 5,1 δισ. ευρώ των δανείων που δόθηκαν.

Οι κλάδοι

Σε ό,τι αφορά τους κλάδους δραστηριότητας, ο μεγαλύτερος αριθμός των δανείων που δόθηκαν, δηλαδή το 46,2% ήταν σε επιχειρήσεις του χονδρικού και λιανικού εμπορίου. Πρόκειται για 8.594 επιχειρήσεις, οι οποίες έλαβαν δάνεια ύψους 2 δισ. ευρώ, δηλαδή το 38,7% της ρευστότητας που διοχετεύθηκε στην αγορά, στοιχείο που επίσης ανα-

δεικνύει τη μεταπρατική δομή της ελληνικής οικονομίας και δημιουργεί προβληματισμό. Με διαφορά ακούγεται ο κλάδος της μεταποίησης που έλαβε το 13,8% του αριθμού των δανείων και το 23,2% της αξίας τους. Πρόκειται για 2.578 μεταποιητικές επιχειρήσεις που δανειοδοτήθηκαν με 1,2 δισ. ευρώ. Αμέσως μετά είναι ο κλάδος των υπηρεσιών παροχής καταλυμάτων και εστίασης που αντιπροσωπεύει το 12,1% των χρηματοδοτούμενων επιχειρήσεων και το 15% σε αξία δανείων, δηλαδή 2.261 επιχειρήσεις που έλαβαν δάνεια 768,9 εκατ. ευρώ.

Στις 1.164 ανέρχονται οι επιχειρήσεις που έλαβαν δάνεια από τον κλάδο των επαγγελματικών, επιστημονικών και τεχνικών δραστηριοτήτων, αντιπροσωπεύοντας το 6,26% του αριθμού των δανειοδοτημένων επιχειρήσεων και το 2% της χρηματοδότησης, ενώ 880 ήταν οι επιχειρήσεις του κατασκευαστικού κλάδου, που άντλησαν 204,2 εκατ. ευρώ, δηλαδή το 4% της χρηματοδότησης.

Αλλες 762 επιχειρήσεις του κλάδου των μεταφορών και αποθήκευσης άντλησαν 314,7 εκατ. ευρώ, δηλαδή το 6,1% των δανείων και 529 επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται σε κλάδους σχετικούς με την ανθρώπινη υγεία και την κοινωνική μέριμνα, που άντλησαν 95,8 εκατ. ευρώ, δηλαδή το 1,87% των δανείων.

Πούλησαν κινητήρες ελικοπτέρου και κινεζικά νομίσματα μέσω eBay

Ποια ασυνήθιστα και ακριβά αντικείμενα έχουν ανεβάσει στην πλατφόρμα Έλληνες

Της **ΔΕΣΠΟΙΝΑΣ ΚΟΝΤΗ**

Σπάνια, ασυνήθιστα και ακριβά αντικείμενα έχουν κατά καιρούς πουλήσει σε ενδιαφερόμενους αγοραστές που βρίσκονται σε διάφορα μέρη του κόσμου Έλληνες, μέσα από την πλατφόρμα του eBay. Χρυσά συλλεκτικά κινεζικά νομίσματα ή ακόμη και κινητήρες ελικοπτέρου είναι δύο από τα πιο ακριβά αντικείμενα που πούλησαν μέχρι στιγμής Έλληνες μέσω της δημοφιλούς πλατφόρμας σε τιμές που αγγίζουν τις 21.500 δολ. και 23.000 δολ. αντίστοιχα. Σύμφωνα με στοιχεία του eBay, πρόκειται για ένα σετ τεσσάρων χρυσών νομισμάτων της Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας του 1981, με θέμα αρχαιολογικά ευρήματα της Εποχής του Χαλκού, καθώς και έναν κινητήρα εσωτερικής καύσης ελικοπτέρου Μπελ 212.

Βέβαια, εάν κοιτάξει κανείς τη λίστα με τα πιο ακριβά αντικείμενα που έχουν πουληθεί ποτέ παγκοσμίως από το 1995 –χρονιά ίδρυσης του eBay– μέχρι σήμερα, μπορεί εύκολα να βρει πολυτελή σκάφη αξίας άνω των 150 εκατ. δολ., γεύματα με

Το πρώτο αντικείμενο που πουλήθηκε από Έλληνα στις ΗΠΑ ήταν το cd «The bridge» του Αμερικανού μουσικού της τζαζ, Σόνι Ρόλινς.

γνωστους επιχειρηματίες, ακόμη και σπάνιες συλλεκτικές κάρτες αξίας άνω του 1 εκατ. δολ. Είναι ενδεικτικό ότι ένα γεύμα με τον επιχειρηματία και μεγαλοεπενδυτή Γουόρεν Μπάφετ προς όφελος του Glide Foundation πουλήθηκε στην τιμή των 4,5 εκατ. δολ., ενώ ενδιαφερόμενος αγοραστής έδωσε 168 εκατ. δολ. για την απόκτηση πολυτελούς σκάφους (gigayacht), μέσω της πλατφόρμας η οποία συνδέει εκατομμύρια αγοραστές και πωλητές παγκοσμίως.

Σύμφωνα με στοιχεία του eBay που δημοσιεύει η «Κ», το πρώτο αντικείμενο που πουλήθηκε μέσω της πλατφόρμας από Έλληνα κατευθύνθηκε στην αγορά των

ΗΠΑ και ήταν το cd «The bridge» του Αμερικανού μουσικού της τζαζ Σόνι Ρόλινς. Ανάμεσα στη λίστα διακρίνονται ανδρικό τζιν γνωστός αμερικανικής εταιρείας που πωλήθηκε σε τιμή μόλις 5 δολ. αλλά και 45 ελληνικά κέρματα του ευρώ, τα οποία χρονολογούνται το 2002 και πουλήθηκαν στις ΗΠΑ στα 32 δολάρια.

Οι ΗΠΑ αποτελούν την πρώτη χώρα προορισμού των προϊόντων που θέτουν προς πώληση Έλληνες, ενώ έπονται το Ηνωμένο Βασίλειο, η Γερμανία, η Ελλάδα, η Γαλλία, ο Καναδάς, η Αυστραλία, η Ιταλία, η Ρωσία και η Ισπανία.

Ιδιαίτερα προσφιλής για τους καταναλωτές που ψωνίζουν μέσω του eBay είναι η κατηγορία των συλλεκτικών αντικειμένων (παλιές ηλεκτρικές συσκευές, αναμνηστικές κάρτες, διαφημιστικές αφίσες, φωτογραφίες κορυφαίων καλλιτεχνών κ.ά.), η οποία από το 2004 κερδίζει όλο και μεγαλύτερο έδαφος, σημειώνοντας από το 2016 και μετά ελαφρά κάμψη, καθώς και η κατηγορία των ειδών σπιτιού και προϊόντων κηπουρικής (αυλή, διακόσμηση σπιτιού, κήπος και εξωτερικοί χώ-

ροι), η οποία τα τρία τελευταία χρόνια μειώθηκε αισθητά.

Στροφή προς τα είδη που σχετίζονται με τη μόδα (ένδυση - υπόδηση κ.λπ.) έχουν κάνει αρκετοί καταναλωτές την τελευταία δεκαετία, τάση η οποία άρχισε να κορυφώνεται το 2017 και να αποκλιμακώνεται τα δύο τελευταία χρόνια, ενώ με την άνοδο της τεχνολογίας οι καταναλωτές εύλογα στράφηκαν και στα ηλεκτρικά είδη.

Τέλος, ανταλλακτικά και είδη εξοπλισμού σημειώνουν σταθερά βήματα τα τρία τελευταία χρόνια, ενώ λιγότερο δημοφιλή στην πλατφόρμα του ebay είναι προϊόντα υγείας και μορφιάς (αρώματα, είδη μπάνιου και περιποίησης σώματος, υγεία και styling καλλιών), τα οποία συνήθως προτιμούν αρκετοί Έλληνες καταναλωτές να αγοράσουν από φυσικά καταστήματα. Σημειώνεται τέλος ότι η Ελλάδα βρίσκεται ανάμεσα στις 10 κορυφαίες χώρες του νέου δικτύου χωρών HiPo (High Potential Global Emerging Markets) της eBay, οι οποίες καταγράφουν τον υψηλότερο αριθμό πωλήσεων μέσω της πλατφόρμας.

Οι ΗΠΑ αποτελούν την πρώτη χώρα προορισμού των προϊόντων που θέτουν προς πώληση οι Έλληνες, ενώ έπονται το Ηνωμένο Βασίλειο, η Γερμανία, η Ελλάδα, η Γαλλία, ο Καναδάς, η Αυστραλία, η Ιταλία, η Ρωσία και η Ισπανία.

Ανάσα σε μικρομεσαίες μέσω χορηγήσεων 2,5 δισ. ευρώ

Τα προγράμματα ΤΕΠΙΧ II και Ταμείο Εγγυοδοσίας αποτελούν τους δύο βασικούς πυλώνες στήριξης της αγοράς την περίοδο της πανδημίας και ήδη στο υπουργείο Ανάπτυξης «τρέχουν» τον δεύτερο κύκλο χρηματοδοτήσεων. Τα δάνεια που έχουν εκταμιευθεί μέχρι σήμερα ανέρχονται σε 5,2 δισ. ευρώ και με δεδομένο ότι ο συνολικός τζίρος των επιχειρήσεων που έχει ενταχθεί ανέρχεται στα 110 δισ. ευρώ, αντιπροσωπεύουν περίπου το 5% του κύκλου εργασιών τους, αντισταθμίζοντας ένα μέρος των απωλειών που έχουν υποστεί λόγω της οικονομικής κρίσης.

Αναγνωρίζοντας το πρόβλημα που διαπιστώνεται μέσω των αυξημένων αναγκών χρηματοδότησης των πολύ μικρών επιχειρήσεων, ο υφυπουργός Ανάπτυξης Γιάννης Τσακίρης έχει προαναγγείλει ένα ειδικό χρηματοδοτικό προϊόν για τις επιχειρήσεις με τζίρο έως 200.000 ευρώ, το οποίο θα χρηματοδοτήσει στοχευμένα τη μικρή επιχειρηματικότητα που, όπως επιβεβαιώνεται από τα στοιχεία, κυριαρχεί στη χώρα μας. Για τον σκοπό αυτό θα δεσμευθούν 220 εκατ. ευρώ, ως κρατική εγγύηση, τα οποία μαζί με την τραπεζική μόχλευση θα δώσουν δάνεια 400 εκατ. ευρώ, που σύμφωνα με τον αρμόδιο υφυπουργό θα διατεθούν με ευνοϊκούς όρους σε πολύ μικρές επιχειρήσεις.

Στη βάση των διαπιστώσεων για τη δομή της ελληνικής επιχειρηματικότητας, το υπουργείο Ανάπτυξης έχει ανακοινώσει ότι μέσω του β' κύκλου του Ταμείου Εγγυοδοσίας, που αναμέ-

νεται να ξεκινήσει πριν από τα τέλη Οκτωβρίου, το βάρος θα δοθεί στη μικρομεσαία επιχειρηματικότητα. Ο προϋπολογισμός στον νέο κύκλο ανέρχεται σε 780 εκατ. ευρώ, τα οποία μαζί με τη μόχλευση των εμπορικών τραπεζών θα «δώσουν» στην αγορά δάνεια ύψους 2,5 δισ. ευρώ με την εγγύηση του ελληνικού Δημοσίου. Η κρατική εγγύηση των 780 εκατ. ευρώ θα επιμεριστεί κατά 700 εκατ. ευρώ για μικρομεσαίες, μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις, μοχλεύοντας δάνεια 2,1 δισ. ευρώ, ενώ στα 80 εκατ. ευρώ θα περιοριστεί η συμμετοχή των μεγάλων επιχειρήσεων, ποσό που μαζί με την τραπεζική μόχλευση θα δώσει δάνεια 280 εκατ. ευρώ.

Στα τέλη Οκτωβρίου ξεκινάει ο δεύτερος κύκλος χρηματοδότησης μέσω του Ταμείου Εγγυοδοσίας.

Ο νέος κύκλος του Ταμείου Εγγυοδοσίας θα είναι ανοικτός προς όλες τις επιχειρήσεις ανεξαρτήτως εάν έχουν μέχρι σήμερα δανειοδοτηθεί μέσω άλλων προγραμμάτων της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας.

Βασική προϋπόθεση επιλεξιμότητας των επιχειρήσεων που υποβάλλουν αίτηση χρηματοδότησης, είναι να μην θεωρούνται «προβληματικές» κατά την 31η Δεκεμβρίου 2019, εκτός και εάν η επιχείρηση έχει προβεί σε διορθωτικές

Ο υφυπουργός Ανάπτυξης Γιάννης Τσακίρης.

ενέργειες πριν από την υποβολή αιτήματος χρηματοδότησης. Ειδικά για τις πολύ μικρές και μικρές επιχειρήσεις –ανεξάρτητα αν ήταν προβληματικές την 31η Δεκεμβρίου 2019– οι προϋποθέσεις για τη συμμετοχή στον β' κύκλο του Ταμείου Εγγυοδοσίας είναι:

• Να μην έχουν υπαχθεί σε συλλογική διαδικασία αφερεγγυότητας βάσει του εθνικού δικαίου και να μην έχουν λάβει ενίσχυση διάσωσης ή ενίσχυση αναδιάρθρωσης.

• Να έχουν συσταθεί έως και τον χρόνο υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης στην τράπεζα.

• Να κρίνονται πιστοληπτικά αποδεκτές, σύμφωνα με την ισχύουσα πιστωτική πολιτική και τις εσωτερικές διαδικασίες των πιστωτικών ιδρυμάτων.

• Να είναι τραπεζικά ενήμερες κατά την ημερομηνία της αίτησης ή την 31η Δεκεμβρίου 2019.

• Να μη συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού του άρθρου 40 του ν. 4488/1, δηλαδή να μη βαρύνονται με τρεις πράξεις επιβολής προστίμου από τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα του Σώματος Επιθεώρησης Εργασίας για παραβάσεις της εργατικής νομοθεσίας που χαρακτηρίζονται «υψηλής» ή «πολύ υψηλής» σοβαρότητας.

• Να μην εκκρεμεί εντολή ανάκτησης προηγούμενης παράνομης και ασύμβατης κρατικής ενίσχυσης βάσει απόφασης Ε.Ε. ή ΔΕΕ.

Στο πρόγραμμα δανειοδότησης με εγγύηση του Δημοσίου θα μπορούν να ενταχθούν επιχειρήσεις από όλους τους κλάδους της οικονομίας. Η διάρκεια των δανείων θα είναι 5ετής, συμπεριλαμβανομένων και τυχόν περιόδου χάριτος. Το ύψος του ποσού του δανείου για κεφάλαια κίνησης, που θα μπορούν να χορηγήσουν οι τράπεζες, θα αντιστοιχεί είτε στο διπλάσιο του ετήσιου μισθολογικού κόστους της επιχείρησης για το 2019, είτε στο 25% του συνολικού κύκλου εργασιών της επιχείρησης κατά το ίδιο έτος.

EYGENIA TZOZTIZH

ΚΕΝΕΣ ΘΕΣΕΙΣ

Ο όμιλος SPPMEDIA αναζητά άτομα για στελέχωση του Εμπορικού Τμήματος.

Απαραίτητα προσόντα:

- Πτυχίο διοίκησης επιχειρήσεων, μάρκετινγκ, επικοινωνίας ή συναφούς κλάδου.
- Ευχάριστη και δυναμική προσωπικότητα και ομαδικό πνεύμα.
- Οργανωτικές, επικοινωνιακές και διαπραγματευτικές ικανότητες.
- Προσανατολισμός στην επίτευξη στόχων.
- Γνώση χρήσης Η/Υ.
- Εμπειρία στις πωλήσεις θα θεωρηθεί προσόν

Παρακαλώ όπως αποστέλλονται τα βιογραφικά σημειώματα στην ηλεκτρονική διεύθυνση drousiotou@sppmedia.com (κα Ελένη Δρουσιώτου, τηλ. 22472401)

Μεγέθυνση ελληνικών επιχειρήσεων πράσινη ενέργεια και ψηφιακά έργα

Οι τρεις βασικοί άξονες του Next Generation EU (Ταμείο Ανάκαμψης) για την ελληνική οικονομία

Της ΕΙΡΗΝΗΣ ΧΡΥΣΟΛΩΡΑ

Χαμηλότοκα δάνεια για συνεργασίες, εξαγορές και συγχωνεύσεις, καθώς και άλλες ενέργειες αύξησης του μεγέθους τους, θα μπορούν να παίρνουν οι ελληνικές επιχειρήσεις, στο πλαίσιο του Next Generation EU (Ταμείο Ανάκαμψης). Η ενθάρρυνση τέτοιου είδους ενεργειών θα είναι μια από τις βασικές κατευθύνσεις των ελληνικών προτάσεων που θα υποβληθούν στην Κομισιόν στις αρχές Νοεμβρίου, σύμφωνα με πηγή του αρμόδιου κυβερνητικού επιτελείου, υπό τον αναπληρωτή υπουργό Οικονομικών Θεόδωρο Σκυλακάκη, τον προϊστάμενο του οικονομικού γραφείου του πρωθυπουργού Αλέξη Πατέλη, τον υφυπουργό Συντονισμού του κυβερνητικού έργου Ακη Σκέρτσο, τον γενικό γραμματέα Δημοσίων Επενδύσεων

Θα δοθούν χαμηλότοκα δάνεια για συνεργασίες, εξαγορές και συγχωνεύσεις.

Δημήτρη Σκάλκο και τον πρόεδρο του Συμβουλίου Οικονομικών Εμπειρογνομόνων Μιχάλη Αργυρού.

Οι ιδιωτικές επενδύσεις θα χρηματοδοτηθούν από τα δάνεια που περιλαμβάνει το Next Generation EU. Οπως είναι γνωστό, η χώρα μπορεί να πάρει 19,5 δισ. ευρώ επιχορηγήσεις και 12,5 δισ. ευρώ δάνεια. Η απόφαση που έχει ληφθεί είναι να χρησιμοποιηθούν άμεσα και οι δύο δυνατότητες. Σύμφωνα με πηγή του επιτελείου, οι επιχειρήσεις σήμερα στην Ελλάδα δανείζονται με επιτόκια υψηλότερα κατά 200 μονάδες βάσης από τις αντίστοιχες της Ε.Ε., άρα υπάρχει κίνητρο να χρησιμοποιηθούν τα χαμηλότοκα δάνεια του Next Gen. Ουσιαστικά, οι επιχειρήσεις εξασφαλίζουν έτσι χαμηλότοκο και ανεπόμενο δανεισμό, σε σύγκριση με των τραπεζών.

Εκτός από την αύξηση του μεγέθους των επιχειρήσεων, την οποία υποστηρίζει θερμά και η πρόταση της επιτροπής Πισσαρίδη, θα χρηματοδοτούνται κατά προτεραιότητα

Οι ιδιωτικές επενδύσεις θα χρηματοδοτηθούν από τα δάνεια που περιλαμβάνει το Next Generation EU. Η Ελλάδα μπορεί να λάβει 19,5 δισ. ευρώ επιχορηγήσεις και 12,5 δισ. ευρώ δάνεια. Η απόφαση που έχει ληφθεί είναι να χρησιμοποιηθούν άμεσα και οι δύο δυνατότητες.

ιδιωτικές επενδύσεις στον τομέα της πράσινης ενέργειας και της ψηφιακής μετάβασης. Πέραν των ιδιωτικών επενδύσεων, οι βασικές κατευθύνσεις του προσχεδίου έχουν ήδη διαμορφωθεί, σύμφωνα με την πηγή, και περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων:

1. Την ενέργεια και την πράσινη οικονομία, περιλαμβανομένων των μέτρων για εξοικονόμηση ενέργειας, ανανεώσιμες πηγές, διασυνδέσεις, διαχείριση απορριμμάτων - κυκλική οικονομία, μεγάλα έργα διαχείρισης νερού.
2. Την ψηφιακή αναβάθμιση όλου του κράτους.
3. Μεγάλα προγράμματα ψηφιακής κατάρτισης.
4. Προγράμματα για την καταπολέμηση της φοροδιαφυγής και της εισφοροδιαφυγής.
5. Τη μεταρρύθμιση και ψηφιοποίηση της Δικαιοσύνης, με έργα όπως η ψηφιοποίηση των αποφάσεων των δικαστηρίων, η ψηφιακή διακίνηση των εγγράφων, οι η-

λεκτρονικές πληρωμές στα υποθηκοφυλακεία, η ψηφιοποίηση του εθνικού ποινικού μητρώου.

Σύμφωνα με πληροφορίες, για τις προτεραιότητες των ελληνικών προτάσεων ενυμμερώθηκε από τον κ. Σκυλακάκη η πρόεδρος της Κομισιόν Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν, κατά την τηλεδιάσκεψη προχθές με τον πρωθυπουργό Κυριάκο Μητσοτάκη και το επιτελείο του, και η αντιδραστή της ήταν θερμή. Είπε, σύμφωνα με μαρτυρία πηγής, ότι ακούγονται σαν «μουσική στ' αυτιά της».

Η προετοιμασία των ελληνικών προτάσεων θα γίνει σε τέσσερις φάσεις: η πρώτη, που ήδη ολοκληρώθηκε, αφορούσε τον προσδιορισμό των βασικών κατευθύνσεων. Η δεύτερη φάση περιλαμβάνει αναλυτική περιγραφή και προϋπολογισμό για κάθε έργο και προσδιορισμό των ορόσημων και των στόχων για την ολοκλήρωσή τους, όπως ορίζει ο κανονισμός της Επιτροπής. Στην τρίτη φάση, εξωτερικοί σύμβουλοι θα αξιολογήσουν το πράσινο και ψηφιακό περιεχόμενο, καθώς και το κόστος. Σημειώνεται ότι η απόφαση της Κομισιόν προβλέπει 37% πράσινες και 20% ψηφιακές επενδύσεις στο σύνολο. Δόθηκε, πάντως, η δυνατότητα να συνυπάρχουν στην ίδια επένδυση πράσινη και ψηφιακή διάσταση. Στην τέταρτη φάση οι προτάσεις θα αθροιστούν, θα γίνει μια τελική αξιολόγηση βάσει του πόσο ρεαλιστικές είναι και θα επιλεγούν οι τελικές. Η υποβολή του τελικού σχεδίου θα γίνει έως την 30η Απριλίου 2021.

Η ελληνική πλευρά είναι ικανοποιημένη από την πολιτική συμφωνία που επιτεύχθηκε για τον κανονισμό του Ταμείου Ανάκαμψης, σημειώνοντας ότι εξασφαλίζεται μεγαλύτερη ευελιξία, καθώς δίνεται δυνατότητα αναθεώρησης του προγράμματος και μικρής απόκλισης από τους προβλεπόμενους στόχους και τα ορόσημα, εφόσον επιτυγχάνεται «ικανοποιητική ολοκλήρωση». Σαφώς, πάντως, σημειώνουν ότι οι όροι θα είναι πολύ πιο σκληροί από αυτούς του ΕΣΠΑ.

«Στο σκοτάδι» αφήνουν τα e-shops, καταναλωτές για τα δικαιώματά τους

Καμία ή ελάχιστη ενημέρωση παρέχουν πάνω από επτά στα δέκα ηλεκτρονικά καταστήματα στους καταναλωτές σχετικά με τα δικαιώματά τους αυτοί έχουν. Τούτο προκύπτει από δειγματοληπτικό έλεγχο που πραγματοποίησε η Γενική Γραμματεία Εμπορίου και Προστασίας του Καταναλωτή σε ηλεκτρονικά καταστήματα πώλησης ηλεκτρονικών συσκευών. Το δυσάρεστο εύρημα είναι ιδιαίτερος ανησυχητικό δεδομένου του γεγονότος ότι τα τελευταία χρόνια, και ειδικά φέτος, εκτινάχθηκαν οι πωλήσεις των ηλεκτρονικών καταστημάτων, λόγω του lockdown της περασμένης άνοιξης. Δίνει δε μια περαιτέρω ερμηνεία για τις αρκετές απάτες που έχουν αποκαλυφθεί το τελευταίο διάστημα και έχουν οδηγήσει σε κάποιες περιπτώσεις στην επιβολή υψηλών προστίμων.

Από τον δειγματοληπτικό έλεγχο που πραγματοποιήθηκε υπό τον συντονισμό της Γενικής Διεύθυνσης Προστασίας Καταναλωτή της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου και Προστασίας του Καταναλωτή κατά το χρονικό διάστημα από 26/8/2020 έως και 31/8/2020 και επαναλήφθηκε στις 7 Σεπτεμβρίου 2020 προκύπτουν τα εξής:

- Το 43% των ιστοσελίδων δεν ενημερώνει τους καταναλωτές σχετικά με το πώς μπορούν να υπαναχωρήσουν από μια σύμβαση, ειδικά στην περίπτωση που έχουν χρησιμοποιήσει τα αγαθά σε βαθμό μεγαλύτερο από αυτόν που είναι αναγκαίος για να διαπιστωθεί η φύση, τα χαρακτηριστικά και η λειτουργία τους, καθώς και όσον αφορά την ευθύνη τους για τυχόν μείωση της αξίας των αγαθών. Η δυνατότητα αυτή πρέπει να παρουσιάζεται με κατανοητό τρόπο και με σαφή αναφορά του δικαιώματος των καταναλωτών να υπαναχωρήσουν.

- Το 75% των ιστοσελίδων δεν παρέχει σαφή πληροφόρηση των καταναλωτών σχετικά με το δικαίωμα υπαναχώρησης. Ο καταναλωτής θα πρέπει να είναι σε θέση να

ανοίξει τη συσκευασία για να αποκτήσει πρόσβαση στα αγαθά, εφόσον συνήθως στα καταστήματα εμφανίζονται παρόμοια αγαθά ασυσκευάστα. Ως εκ τούτου, η ζημία που προκαλείται στη συσκευασία απλώς για να ανοιχθεί δεν αποτελεί αιτία αποζημίωσης. Ωστόσο, οποιεσδήποτε προστατευτικές ταινίες έχουν τοποθετηθεί στο προϊόν θα πρέπει να αφαιρούνται μόνο όταν αυτό είναι απολύτως αναγκαίο για τη δοκιμή του.

- Το 72% των ιστοσελίδων δεν παρέχει καμία πληροφόρηση στον καταναλωτή για τα δικαιώματά του όσον αφορά την παράδοση αγαθών σε περίπτωση καθυστέρησης από τον προμηθευτή.

Ο προμηθευτής πρέπει να ενημερώνει τον καταναλωτή για «την προθεσμία εντός της οποίας αναλαμβάνει την υποχρέωση να παραδώσει τα αγαθά». Εάν ο προμηθευτής δεν παραδώσει εντός της προθεσμίας αυτής ή εντός της προθεσμίας που έχει δηλωθεί στον καταναλωτή, ο τελευταίος πρέπει να συμφωνήσει με τον έμπορο για την παράταση της προθεσμίας παράδοσης. Εάν ο προμηθευτής εξακολουθεί να μην έχει παραδώσει πριν από τη λήξη της παράτασης, ο καταναλωτής δικαιούται να καταγγείλει τη σύμβαση.

- Το 28% παρέχει ελλιπή πληροφόρηση στον καταναλωτή για την περίπτωση μη παράδοσης προϊόντος εντός της συμφωνηθείσας προθεσμίας.

Επόμενα βήματα της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή είναι να ενημερώσει για τα αποτελέσματα των ελέγχων τους συνδέσμους ηλεκτρονικών καταστημάτων προκειμένου οι τελευταίοι να απευθύνουν με τη σειρά τους συστάσεις στα μέλη τους και στη συνέχεια οι προμηθευτές θα κληθούν να διορθώσουν τις ιστοσελίδες τους. Εμphasίζεται, τέλος, ότι θα συνεχίσει τους δειγματοληπτικούς ελέγχους σε ηλεκτρονικά καταστήματα.

ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ 2020 - 2021

Τι να μου 'λεγες;
Τι... να... την αλήθεια, ρε, να μου 'λεγες
Την αλήθεια. Το πιο εύκολο πράγμα!

170 ΤΕΤΡΑΓΩΝΙΚΑ
(Moonwalk)

Κείμενο-Σκηνοθεσία-Μουσική επιμέλεια:
Γιωργής Τσουρής

2ος ΚΥΚΛΟΣ ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΩΝ

ΛΕΥΚΩΣΙΑ: Θέατρο ΘΟΚ, Νέα Σκηνή
12 ΜΟΝΟ ΠΑΡΑΣΤΑΣΕΙΣ
Από 3 Οκτωβρίου 2020
και κάθε Τέταρτη, Πέμπτη,
Παρασκευή & Σάββατο στις 20:30
και Κυριακή στις 18:00

* Συστήνεται για άτομα άνω των 16 ετών
** Περιορισμένος αριθμός θέσεων

Ταμείο Θεάτρου ΘΟΚ, τηλ. 77772717
και ηλεκτρονικά στη σελίδα
WWW.THOC.ORG.CY

Ώρες λειτουργίας ταμείου
Τρίτη-Κυριακή 10:00-13:30 & 16:00-18:00

Το ταμείο του ΘΟΚ δεν θα λειτουργεί το θράδυ των παραστάσεων

Τιμές Εισιτηρίων
€12 / €6

ΘΟΚ/THOC
@thoc

ΧΟΡΗΓΟΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

κάποιοι εγώ

του κώστα μαννούρη

σκηνοθεσία | ερμηνεία
μάριος μεττίης

10 πρεμιέρα
ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

στον κήπο του
YOUTH MAKE'SPACE
ΛΑΜΙΑΚΑ

γρίβα δικήνη | 6030 Λάρνακα

ΕΙΣΙΤΗΡΙΑ
www.onceinabluemoon.com.cy
πληροφορίες
+357 97779275

για 8 μόνο παραστάσεις

σάββατο 10 Οκτωβρίου
στις 18:00 και στις 20:30

κυριακή 11 Οκτωβρίου
στις 18:00 και στις 20:30

σάββατο 17 Οκτωβρίου
στις 18:00 και στις 20:30

κυριακή 18 Οκτωβρίου
στις 18:00 και στις 20:30

QR CODE

LOVE 100% LOCAL

Λακκοτύπη

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Once In A Blue Moon

REYO

HAMMA PRODUCTIONS

EVOCITE

Μικρή πτώση στο Χρηματιστήριο, συνεχίζεται το ράλι στα ομόλογα

Στις 636,32 μονάδες ο Γενικός Δείκτης – Στο 0,77% η απόδοση του δεκαετούς

Της **ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΑΛΗ**

Μικρές απώλειες σημειώθηκαν στο Χρηματιστήριο Αθηνών χάρη στις σχετικές άμυνες που επέδειξε ο τραπεζικός κλάδος έναντι των ρευστοποιήσεων, καθώς και στη στροφή των αγοραστών σε επιλεγμένα blue chips, κινήσεις οι οποίες όμως δεν ήταν αρκετές ώστε ο Γενικός Δείκτης να κρατήσει τις 640 μονάδες που βρέθηκε ενδосυνεδριακά. Ωστόσο, πρέπει να σημειωθεί πως η χθεσινή ημέρα ήταν risk-off για τους επενδυτές γενικότερα, με το κλίμα στις ευρωπαϊκές αγορές να είναι αρνητικό λόγω και των δημοσιεύσεων των αποτελεσμάτων τρίτου τριμήνου πολλών μεγάλων εισηγμένων. Την ίδια στιγμή πάντως, τα ελληνικά ομόλογα καταγραφαν νέα ρεκόρ, με την απόδοση του 10ετούς να υποχωρεί στο 0,77% μόλις. Όπως σημειώνουν οι αναλυτές, λόγω της επιστροφής της γεωπολιτικού ρίσκου στο Χ.Α., η ανοδική διαφυγή της αγοράς απομακρύνεται,

Η επιστροφή του γεωπολιτικού κινδύνου θα εντείνει τη μεταβλητότητα στην ελληνική αγορά, εκτιμούν αναλυτές.

ενώ αναμένεται νέα αύξηση της μεταβλητότητας. Σατόσο η Λέων Δεπόδας επισημαίνει πως η εικόνα παραμένει θετική για το Χρηματιστήριο Αθηνών και θα εκμεταλλευθεί πιθανά αδυναμία του Γενικού Δείκτη. Στα στατιστικά τις αγοράς, πιο αναλυτικά, ο Γενικός Δείκτης έκλεισε με απώλειες 0,17% στις 636,32 μονάδες, ενώ ο τζίρος ανήλθε στα 35,79 εκατ. ευρώ.

Ο δείκτης υψηλής κεφαλαιοποίησης υποχώρησε κατά 0,20% στις 1.508,63 μονάδες, ενώ με κέρδη 0,70% στις 907,55 μονάδες έκλεισε η μεσαία κεφαλαιοποίηση.

Από τα μη τραπεζικά blue chips ανοδικά ξεχώρισαν οι Μυτιληνίοι (+2,44%), ΔΕΗ (+1,32%), ΟΠΑΠ (+1,20%), ΕΧΑΕ (1,07%)

Η συνεχιζόμενη υποχώρηση των αποδόσεων στα κρατικά ομόλογα διαμορφώνει τις προϋποθέσεις για νέα έξοδο στις αγορές, σημειώνουν οι αναλυτές.

και Βιοχάλκο (+0,70%), ενώ τις μεγαλύτερες απώλειες σημείωσαν οι Motor Oil (-3,33%) και ΟΛΠ (-2,36%)

Ο τραπεζικός δείκτης κατέγραψε πτώση 0,27% στις 296,22 μονάδες, με την Εθνική Τράπεζα να σημειώνει άνοδο 0,28%, την Alpha Bank να υποχωρεί οριακά κατά 0,19%, τη Eurobank στο -0,31% και την Πειραιώς στο -1,38%

Οι χρηματιστηριακές αναταράξεις επανήλθαν μετά και τις νέες τουρκικές προκλήσεις, ακυρώνοντας τα σενάρια που συνηγορούσαν στην προσπάθεια για συναλλακτική αναβάθμιση και αναρχήση του Χ.Α. προς τις 660 μονάδες υπερβαίνοντας το πολύμυνο σκηνικό συσσωρεύσεων, σχολιάζει

ο Δημήτρης Τζάνας της Κύκλος Χρηματιστηριακή. Το ενδεχόμενο της πλαγιοκαθοδικής κίνησης του Γενικού Δείκτη αναπόφευκτα επανέρχεται, όπως σημειώνει, τη στιγμή που το σκηνικό στην οικονομία επιδέχεται διπλή ανάγνωση. Από τη μια πλευρά τα στοιχεία του πληθωρισμού και της βιομηχανικής παραγωγής επιβεβαιώνουν ότι η βαθιά ύφεση παραμένει στην ελληνική οικονομία, παράλληλα ωστόσο οι αποδόσεις των 10ετών τίτλων προειδεάζουν για ακόμη μία έξοδο στις αγορές για άντληση φθινότερου δανεισμού.

Επίσης, η κινητικότητα στα διάφορα άλλα πεδία είναι ελπιδοφόρα (διαγωνισμός για τα Ναυπηγεία Σκαρμαγκά, ξεμπλοκάρει

το έργο της γραμμής 4 του μετρό, επένδυση της Microsoft και της Amazon). Ωστόσο, είναι σαφές ότι η ωρίμανση τέτοιων κινήσεων θα απαιτήσει αρκετό χρόνο για να αποτυπωθούν τα ευεργετικά αποτελέσματά της στην ελληνική οικονομία, με την πανδημία να συνεχίζει να επιδρά αρνητικά βραχυπρόθεσμα, μέχρις ότου ξεκινήσουν οι ροές από το Ταμείο Ανάκαμψης. Το γεγονός πάντως ότι τα 2/3 από αυτές θα αφορούν τον ενεργειακό και τον ψηφιακό μετασχηματισμό της ελληνικής οικονομίας οδηγεί στην εκτίμηση ότι η στρατηγική της επιλεκτικής επιλογής μετοχικών τίτλων (stock picking) είναι πάλι ο ενδεδειγμένος οδηγός στο ελληνικό Χρηματιστήριο.

Αρνητικό κλίμα στις αγορές λόγω της Johnson & Johnson

Με απώλειες έκλεισαν χθες οι περισσότερες ευρωπαϊκές αγορές, καθώς επικράτησε απαισιοδοξία για το χρονοδιάγραμμα μέσα στο οποίο μπορεί όντως να κυκλοφορήσει στην αγορά εμβόλιο κατά του κορωνοϊού. Ατία, η ανακοίνωση της Johnson & Johnson ότι διακόπτει τις κλινικές έρευνες εξαιτίας ασθένειας που εμφάνισε ένας εκ των εθελοντών στις σχετικές δοκιμές. Η είδηση έρχεται ένα μήνα μετά τη διακοπή των σχετικών ερευνών από πλευράς της AstraZeneca.

Ο πανευρωπαϊκός δείκτης Stoxx 600 έκλεισε, έτσι, με μικρές απώλειες 0,6%, διακόπτοντας συνεχή ανοδική πορεία τριών συναπών συνεδριάσεων. Ο επιμέρους δείκτης των τραπεζικών μετοχών έκλεισε με πτώση 2,7%, καθώς υποχώρησαν σε ιστορικά χαμηλά επίπεδα οι αποδόσεις των ομολόγων Ελλάδας και Ιταλίας. Μόνον οι δείκτες που παρακολουθούν τις εταιρείες τεχνολογίας και ο δείκτης MME σημείωσαν οριακή άνοδο σε μια συνεδρίαση γενικευμένης υποχώρησης. Ο δείκτης FTSE 100 του Λονδίνου έκλεισε με απώλειες 0,53% και ο Xetra DAX της Φρανκφούρτης με πτώση 0,91%. Στον αντίποδα, ο δείκτης CAC 40 του Παρισιού σημείωσε ελαφρά κέρδη κλείνοντας με άνοδο 0,71%.

Είχε, άλλωστε, προηγηθεί η είδηση πως η εμποτισμένη των επενδυτών στη Γερμανία υποχώρησε τον Οκτώβριο περισσότερο από τις προβλέψεις, ενώ η ανεργία στη Βρετανία βρίσκεται στα υψηλότερα επίπεδα των τελευταίων τριών ετών. Αναλυτές της αγοράς εκτιμούν, πάντως, πως πρόκειται για μεμονωμένο επεισόδιο υποχώρησης των ευρωπαϊκών αγορών και δεν πρόκειται να αποτελέσει το έναυσμα για μαζικές πωλήσεις μετοχών. Όπως χαρακτηριστικά τονισε μιλώντας στο Reuters ο Στίβεν Ίνς, αναλυτής της Αxi, «με τόσο μεγάλο αριθμό εμβολίων σε δοκιμα-

Ο πανευρωπαϊκός δείκτης Stoxx 600 έκλεισε με μικρές απώλειες 0,6%, διακόπτοντας την ανοδική πορεία τριών συναπών συνεδριάσεων.

Απώλειες στις περισσότερες ευρωπαϊκές αγορές μετά την ανακοίνωση διακοπής των κλινικών ερευνών του εμβολίου.

στική φάση, η διακοπή των συγκριμένων δοκιμών δεν μπορεί να αντιμετωπισθεί ως αρνητική εξέλιξη, εκτός κι αν αποδειχθούν δαπανηρές οι επόμενες δοκιμές σε περίπτωση απρόβλεπτων ασθένειας». Όπως άλλωστε τονίζει το Reuters, οι επενδυτές εξετάζουν προσεκτικά τα μηνύματα που έρχονται από την Ουάσιγκτον όσον αφορά τις προοπτικές νέου πακέτου τόνωσης της αμερικανικής οικονομίας, καθώς η πρόεδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων, Νάνσι Πελόσι, δήλωσε πως η τελευταία προσφορά του Ντόναλντ Τραμπ υπολείπεται σημαντικά από αυτό που θα μπορούσε να καλύψει τις ανάγκες του αμερικανικού λαού. Άφησε, ωστόσο, ανοικτό το ενδεχόμενο συμφωνίας.

ΞΕΝΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ

(Πηγή: Reuters)

New York/Νέα Υόρκη				Paris/Παρίσι			
(Σε δολάρια)				(Σε ευρώ)			
Εταιρείες	Πριν από το κλείσιμο	Μετ. %		Εταιρείες	Χθες	Μετ. %	
3M COMPANY	16734	-0.7768		ACCOR	24.28	-2.37	
ALCOA CORP	12.675	0.6751		AIR LIQUIDE	135.60	0.07	
ALLEGANY CRP	555.29	-1.9736		ALSTOM	41.27	-0.63	
ALTRIA GROUP	39.715	-1.8171		AXA	15.96	-2.12	
AMAZON COM	3474.315	0.9116		BNP PARIBAS	32.18	-4.07	
AMER EXPRESS C	105.64	-0.9099		BOUYGUES	30.67	-1.67	
AMER INTL GROU	29.66	-2.6264		CARPEMINI	111.85	-1.28	
AMGEN	239.89	0.1587		CARREFOUR	13.82	-0.22	
APPLE INC	123.02	-1.1093		CASINO GUICHAR	20.25	-1.03	
BANK OF AMERIC	25.1799	-1.9474		CREDIT AGRICOL	7.42	-3.79	
BAXTER INTL IN	80.23	0.7535		DANONE	55.00	-1.29	
BOEING CO	163.97	-2.0197		DASSAULT SYSTE	160.90	-0.77	
BRISTOL MYERS	61.48	-0.5661		EDF	10.11	-2.32	
CAMPBELL SOUP	49.59	0.9568		L'OREAL	287.10	-0.1	
CATERPILLAR IN	162.31	-0.1845		LYV.M.H.	416.75	-0.36	
CIGNA CORP	175.96	-0.8453		LAGARDERE S.C.	23.74	-1.74	
CHEVRON	73.18	-1.785		MICHELIN	93.44	-0.98	
CISCO SYSTEMS	39.935	-1.053		PERNOD RICARD	141.00	0.97	
CITIGROUP	44.07	-3.9451		PEUGEOT	15.42	-0.06	
CERVECIERAS	12.28	-1.4446		KERING	589.20	-0.03	
COCA-COLA CO	50.42	-1.3114		PUBLICIS GROUP	30.61	1.19	
COLGATE PALMOL	80.67	-0.0496		RENAULT	22.37	-0.61	
DANAOS CORP	8.645	-0.9737		SAINT-GOBAIN	36.98	-0.32	
DIANA SHIPPING	1.44	-0.6897		SANOFI	87.52	1.18	
DOW INC	48.36	-0.4529		SCHNEIDER ELEC	111.10	0.68	
DUPONT DE NMOU	58.41	-0.0342		SOCIETE GENERA	12.21	-3.95	
ENTERGY CP	105.86	-0.3202		SODEXO	62.60	-0.95	
EXXON MOBIL	34.28	-1.0107		TFI	5.20	-2.35	
FEDEX CORP	273.83	0.1207		THALES	65.74	-1.88	
FORD MOTOR CO	7.72	0.6519		TOTAL	29.21	-1.58	
INTL BUS MACHI	125.795	-1.1123		VEOLIA ENVIRON	18.20	-3.01	
GENERAL DYNAMI	143.43	-0.8982					
GENERAL ELEC C	6.75	-1.1713					
GOLDM SACHS GR	210.62	-1.6346					
HALLIBURTON	12.45	-2.1995					
HARTFORD FINL	38.11	-2.3822					
HP INC	19.6597	-0.8588					
HOME DEPOT INC	288.16	0.4357					
HONEYWELL INTL	172.09	-1.8647					
INTEL CORP	53.94	0.1114					
JOHNSON JOHNSO	148.7703	-2.0217					
JPMORGAN CHASE	101.35	-1.064					
LAZARD	36.79	-1.1287					
MCDONALD'S COR	227.81	0.7518					
MERCK & CO	80.2164	-0.1787					
MICROSOFT CP	223.32	0.8672					
3M COMPANY	167.33	-0.7827					
MORGAN STANLEY	50.415	-0.6405					
NIKE INC CL B	129.22	-0.1854					
NORFOLK SOUTHE	216.84	-0.1795					
PFIZER INC	36.945	0.3395					
PROCTER & GAMB	144.0701	-0.2906					
ROCKWELL AUTOM	242.86	-0.5609					
SCHLUMBERGER L	15.62	-3.1017					
SOUTHERN	58.2228	-1.0826					
STEALTHGAS	2.69	-3.9286					
TSAKOS ENERGY	8.01	-3.8415					
UNISYS CORP	11.57	6.7343					
UNITEDHEALTH G	332.34	0.7182					
US BANCORP	38.695	-2.6541					
VERIZON COMMS	58.99	-0.9404					

ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑ

TIMES ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΟΣ			
ΣΕ ΟΡΟΥΣ ΕΥΡΩ	Μέση τιμή	Αγορά	Πώληση
ΔΟΛΑΡΙΟ ΗΠΑ	1,1787	1,1743	1,1747
ΚΟΡΩΝΑ ΔΑΝΙΑΣ	7,4432	7,4411	7,4444
ΛΙΡΑ ΑΓΓΛΙΑΣ - ΣΚΩΤΙΑΣ - Β. ΙΡΛΑΝΔΙΑ	0,9059	0,9052	0,9056
ΚΟΡΩΝΑ ΣΟΥΗΔΙΑΣ	10,343	10,3434	10,3504
ΓΙΕΝ ΙΑΠΩΝΙΑΣ (100)	124,38	123,94	124
ΦΡΑΓΚΟ ΕΛΒΕΤΙΑΣ	1,0734	1,0735	1,0744
ΚΟΡΩΝΑ ΝΟΡΒΗΓΙΑΣ	10,7923	10,8059	10,8155
ΔΟΛΑΡΙΟ ΚΑΝΑΔΑ	1,545	1,5419	1,5425
ΔΟΛΑΡΙΟ ΑΥΣΤΡΑΛΙΑΣ	1,6403	1,6378	1,6386

ΕΙΔΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΤΡΑΠΕΖΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ			
ΣΕ ΟΡΟΥΣ ΕΥΡΩ	Αγορά	Πώληση	
ΔΗΝΑΡΙΟ ΙΟΡΔΑΝΙΑΣ	0,8315	0,8341	
ΦΙΟΡΙΝΙ ΟΥΓΓΑΡΙΑΣ	361,1	361,33	
ΔΗΝΑΡΙΟ ΜΠΑΧΡΕΝ	0,4428	0,443	
ΔΟΛΑΡΙΟ ΝΕΑΣ ΖΗΛΑΝΔΙΑΣ	1,766	1,7669	
ΔΟΛΑΡΙΟ ΣΙΓΚΑΠΟΥΡΗΣ	1,5969	1,5981	
ΔΟΛΑΡΙΟ ΧΟΝΓΚ-ΚΟΝΓΚ	9,1015	9,1051	
ΚΟΡΩΝΑ ΙΣΛΑΝΔΙΑΣ	162,9	163,1	
ΛΙΡΑ ΑΙΓΥΠΤΟΥ	18,3676	18,4914	
ΛΙΡΑ ΓΙΒΡΑΛΤΑΡ	0,9006	0,8999	
ΛΙΡΑ ΣΥΡΙΑΣ	1475,046	1479,073	
ΛΙΡΑ ΤΟΥΡΚΙΑΣ	9,3012	9,3083	
ΝΤΙΡΧΑΜ ΗΝ, ΑΡΑΒ, ΕΜΙΡΑΤΩΝ	4,3133	4,3156	
ΡΑΝΤ ΝΟΤΙΟΥ ΑΦΡΙΚΗΣ	19,3764	19,3897	
ΡΙΑΛ ΚΑΤΑΡ	4,2748	4,2786	
ΡΙΑΛ ΟΜΑΝ	0,4521	0,4524	
ΡΙΑΛ ΣΑΟΥΔΙΚΗΣ ΑΡΑΒΙΑΣ	4,4051	4,4075	
ΣΕΚΕΛ'Η ΣΕΚΑΛΙΜ ΙΣΡΑΗΛ	3,9809	3,985	
ΚΟΡΩΝΑ ΤΣΕΧΙΑΣ	27,353	27,378	

ΙΣΟΤΙΜΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΦΠΑ			
ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2020			
ΔΟΛΑΡΙΟ ΗΠΑ		1,1933	
ΛΙΡΑ ΑΓΓΛΙΑΣ-ΣΚΩΤΙΑΣ-Β. ΙΡΛΑΝΔΙΑ		0,9035	
ΚΟΡΩΝΑ ΔΑΝΙΑΣ		7,4453	
ΚΟΡΩΝΑ ΣΟΥΗΔΙΑΣ		10,3140	

ΧΡΥΣΗ ΛΙΡΑ			
ΤΙΜΗ ΑΓΟΡΑΣ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ (ΕΥΡΩ)			
ΠΑΛΑΙΑΣ ΚΟΠΗΣ		368,63	
ΕΛΙΣΑΒΕΤ 1973 & ΠΡΟΓΕΝΕΣΤΕΡΑ		368,63	
ΕΛΙΣΑΒΕΤ 1974 & ΜΕΤΑΓΕΝΕΣΤΕΡΑ		368,63	
ΠΩΛΗΣΗ		444,37	

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

ΔΕΙΚΤΕΣ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ			ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΑΞΙΑΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ		
	Κλείσιμο	Μεταβολή (%)	Κλάδος Χ.Α.	Συναλλαγές	Συμμετοχή
Γενικός Δείκτης	636.32	-0.17	ΤΡΑΠΕΖΕΣ	6.070.137	17.44%
FTSE Βιομηκ. προϊόντων	2444,32	1,84	ΤΥΧΕΡΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ	5.106.779	14,67%
FTSE Κατασκευών-Υλικών	2245,69	-0.81	ΣΤΑΘΕΡΗ ΤΗΛΕΦΩΝΙΑ	4.816.940	13.84%
FTSE MME	0	0	ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	3.393.738	9,75%
FTSE Πετρελαίου-Αερίου	2466,28	-2.53	ΣΥΜΒΑΤΙΚΟΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ	3.057.783	8,79%
FTSE Προσωπ. & Οικιακών Προϊόντων	7518,46	-1,35	ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ	3.033.596	8,72%
FTSE Πρώτων Υλών	4674,87	0,77	ΔΙΥΛΙΣΤΗΡΙΑ	2.252.258	6,47%
FTSE Ταξιδίων και Αναψυχής	1316,09	1,17	ΤΣΙΜΕΝΤΑ	1.118.076	3,21%
FTSE Τεχνολογίας	820,24	-0.06	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	913.372	2,62%
FTSE Τηλεπικοινωνιών	3515,79	0,18	ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ & ΑΝΑΠΤΥΧΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	777.859	2,23%
FTSE Τραπεζών	296,22	-0,27	ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ	711.418	2,04%
FTSE ΧΑ-ΧΑΚ Τραπεζικός Δείκτης	224,2	-0,27	ΟΧΗΜΑΤΑ ΑΝΟΙΧΤΟΥ ΤΥΠΟΥ ΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΠΕΝΔ. ΟΧΗΜΑΤΑ	673.455	1,93%
FTSE Τροφίμων και Ποτών	8006,51	-1,2	ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ	447.494	1,29%
FTSE Υγείας	430,77	2,68	ΤΡΟΦΙΜΑ	285.874	0,82%
FTSE Υγρρ. Κοινής Ωφελείας	3804,51	0,03	ΥΔΡΕΥΣΗ	282.045	0,81%
FTSE Χημικών	0	0	ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	272.847	0,78%
FTSE Χρηματοοικονομικών Υπηρεσιών	570,58	0,96	ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΑ ΧΗΜΙΚΑ	270.809	0,78%
FTSE Χ.Α. LargeCap	1508,63	-0,2	ΑΝΑΨΥΚΤΙΚΑ	270.303	0,78%
FTSE Χ.Α. MidCap	907,55	0,7	ΤΑΞΙΔΙΑ & ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	169.554	0,49%
FTSE Χ.Α. Δείκτης Αγοράς	378,03	-0,28	ΚΑΘΕΤΟΠ. ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ & ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ	168.274	0,48%
			ΛΟΙΠΟΙ ΚΛΑΔΟΙ	712.613	2,05%
			ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ	34.805.222	

▲ 44	▼ 46	➡ 25
------	------	------

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ					
ΑΝΟΔΟΣ	Κλείσιμο	Μετ.	ΠΤΩΣΗ	Κλείσιμο	Μετ.
ΠΑΪΡΗΣ ΠΛΑΣΤΙΚΩΝ (ΚΟ)	0,478	12,74%	ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ (ΚΟ)	9,590	-3,33%
ΠΛΑΣΤΙΚΑ ΘΡΑΚΗΣ (ΚΟ)	2,790	4,10%	SPACE HELLAS (ΚΟ)	3,870	-3,25%
ΙΑΤΡΙΚΟ ΑΘΗΝΩΝ (ΚΟ)	1,245	3,32%	ΟΛΠ (ΚΟ)	17,360	-2,36%
ΠΑΛΣΙΟ COMPUTERS (ΚΟ)	3,200	2,56%	ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ (ΚΟ)	4,200	-2,33%
INTRACOM HOLDINGS (ΚΟ)	0,748	2,47%	ΕΚΤΕΡ (ΚΟ)	0,755	-2,08%
ΙΑΣΩ (ΚΟ)	1,250	2,46%	ΤΕΧΝΙΚΗ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ (ΚΟ)	1,394	-1,83%
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)	9,875	2,44%	ΕΥΔΑΠ (ΚΟ)	6,580	-1,50%
ΑΒΑΣ (ΚΟ)	0,502	1,83%	JUMBO (ΚΟ)	14,090	-1,47%
ΕΜΠΕΡΣΟΦΤ (ΚΟ)	1,800	1,69%	TITAN CEMENT INTERN. (ΚΑ)	11,240	-1,40%
CENERGY HOLDINGS (ΚΑ)	1,330	1,68%	ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	1,075	-1,38%

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ			
ΑΞΙΑ		ΕΜΠΟΡΕΥΣΙΜΟΤΗΤΑ	
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	5.060.190,46	CAIRO MEZZ PLC (ΚΟ)	2,00%
ΟΤΕ (ΚΟ)	4.816.940,17	ΠΑΪΡΗΣ ΠΛΑΣΤΙΚΩΝ (ΚΟ)	0,90%
JUMBO (ΚΟ)	3.033.596,12	ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ (ΚΟ)	0,47%
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)	2.967.347,49	ΕΚΤΕΡ (ΚΟ)	0,35%
ΔΕΗ (ΚΟ)	2.636.409,08	MARFIN INVESTMENT GROUP (ΚΟ)	0,22%
EUROBANK HOLDINGS (ΚΟ)	2.310.435,61	ΙΝΤΡΑΛΟΤ (ΚΟ)	0,22%
ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ (ΚΟ)	2.252.258,10	ΔΕΗ (ΚΟ)	0,21%
ALPHA BANK (ΚΟ)	1.544.932,58	ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)	0,21%
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	1.468.003,05	ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ (ΚΟ)	0,21%
TITAN CEMENT INTERNATIONAL (ΚΑ)	1.118.075,50	ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ (ΚΟ)	0,21%

ΠΑΡΑΓΩΓΑ - ΗΜΕΡΗΣΙΟ ΔΕΛΤΙΟ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗ Χ.Α.		ΑΞΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ		ΟΓΚΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	
44.046,75 (εκατ. ευρώ)	-0,25% ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ	34.605,10 (χιλ. ευρώ)	-12,93% ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ	18.935,59 (χιλ. τεμάχιο)	-31,20% ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ

ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΑΓΟΡΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ

	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ	ΟΓΚΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΝΟΙΧΤΩΝ ΣΥΜΒΟΛΑΙΩΝ
Σ.Μ.Ε. σε Δείκτες	350	3.493	4.119
FTSE/Χ.Α. Large Cap	350	3.493	4.119
Σ.Μ.Ε. σε Μετοχές	1.123	15.095	301.938
ΑΔΜΗΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε. (ΚΟ)	47	306	5.232
ALPHA BANK (ΚΟ)	178	4.958	94.718
ΑΤΤΙCΑ BANK Α.Τ.Ε. (ΚΟ)	0	0	230
COCA-COLA HBC AG (ΚΟ)	4	8	276
CENERGY HOLDINGS (ΚΑ)	17	35	2.504
ΕΛΛΑΚΤΩΡ (ΚΟ)	16	67	8.842
EUROBANK HOLDINGS (ΚΟ)	94	3.541	53.531
ΕΥΔΑΠ (ΚΟ)	9	27	167
FOURLIS ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	2	2	441
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (ΚΟ)	17	44	3.735
ΕΛΛΗΝ. ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ-Χ.Α. (ΚΟ)	5	5	2.096
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ (ΚΟ)	28	59	1.897
INTRACOM HOLDINGS (ΚΟ)	3	11	816
JUMBO (ΚΟ)	57	198	626
LAMDA DEVELOPMENT(ΚΟ)	15	32	2.278
MARFIN INVESTMENT GROUP (ΚΟ)	4	520	45.986
ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ (ΚΟ)	75	220	986
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)	88	389	4.617
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	94	2.300	37.344
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	86	328	2.734
ΟΤΕ (ΚΟ)	15	51	2.781
ΟΛΠ (ΚΟ)	1	1	286
ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	75	942	13.416
ΔΕΗ (ΚΟ)	91	576	9.428
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ (ΚΟ)	21	104	765
TITAN CEMENT (ΚΑ)	38	164	1.354
VIΟHALCO SA/ΝV (ΚΑ)	43	207	4.852
Δικαιώματα σε Δείκτες	6	96	1.747
FTSE/Χ.Α. Large Cap	6	96	1.747
Δικαιώματα σε Μετοχές	1	3	1.747
ALPHA BANK (ΚΟ)	0	0	7
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0	0	613
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	1	3	227
ΟΤΕ (ΚΟ)	0	0	375
ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0	0	185
ΔΕΗ (ΚΟ)	0	0	340
Συνολική Δραστηριότητα	1.480	18.687	309.551

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΞΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

Τρίτη 13 Οκτωβρίου 2020

	ΟΝΟΜΑ	ΚΑΤΩΤΑΤΗ	ΑΝΩΤΑΤΗ	ΜΕΣΗ ΣΤΑΘΜ.**	ΔΙΑΦ.*	ΤΙΤΛΟΙ	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΛΗΣΗ	ΤΙΜΗ ΚΛΕΙΣ.	% ΜΕΤΑΒ.
ΚΥΡΙΑ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΕΛΗΤ	HELLENIC BANK PUBLIC COMPANY LTD	0,5700	0,5720	0,5709	-1,1940	2,506	0,5700	0,5800	0,5700	-2,40
ΤΡΚΗ	Bank of Cyprus Holdings Plc	0,4550	0,4650	0,4650	-0,8280	17,130	0,4615	0,4650	0,4650	-1,48
ΔΗΕΠ	Demetra Holdings Plc (ΕΜ)	0,3460	0,3580	0,3554	1,1110	1,525	0,3460	0,3580	0,3460	0,58
ΛΕΠΕ	LCP HOLDINGS AND INVESTMENTS PUBLIC LTD (Σ)						0,0000	0,0100		
Καταναλωτικά Προϊόντα										
ΛΟΥΗ	LOUIS PLC	0,0665	0,0670	0,0668	-0,1920	6,309	0,0630	0,0705	0,0665	-9,52
ΤΣΟΚ	A. TSOKKOS HOTELS PUBLIC LTD (Σ)	0,0800	0,0800	0,0800	-0,2170	1,900	0,0790	0,0820	0,0800	-3,03
Τεχνολογία										
ΛΟΤΖ	LOGICOM PUBLIC LTD	1,0700	1,0800	1,0729	-0,0200	700	1,0600	1,0800	1,0700	0,00
ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΑΤΑΣ	ATLANTIC INSURANCE COMPANY PUBLIC LTD	1,2300	1,2300	1,2300	0,3480	500	1,2200	1,2300	1,2300	0,00
ΚΟΖΑ	ΚΟΣΜΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ (Σ)						0,0000	0,0000		
ΜΙΝΕ	MINERPA ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ						0,0350	0,0375		
ΑΚΕΠ	ACTIBOND GROWTH FUND PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,0000		
ΠΕΠ	UNIGROWTH INVESTMENTS PUBLIC LTD (ΕΜ, Σ)						0,0360	0,0000		
ΕΛΜΗ	ELLINAS FINANCE PUBLIC COMPANY LTD						0,0000	0,3500		
ΙΝΕΠ	INTERFUND INVESTMENTS PLC	0,0860	0,0860	0,0860	0,0000	5,169	0,0860	0,0000	0,0860	0,00
ΙΝΕΠΩ20	INTERFUND INVESTMENTS PLC (Δικαιώματα_K)	0,0001	0,0001	0,0001	0,0100	5,169	0,0001	0,0098	0,0001	0,00
ΣΛΕΠ	CLR INVESTMENT FUND PUBLIC LTD (Σ)						0,0010	0,0000		
ΤΔΕΠ	ΤΡΙΑΙΝΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΔ - ΔΙΕΘΝΕΙΣ (Σ)						0,0000	0,0000		
ΤΕΕΠ	ΤΡΙΑΙΝΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΔ - ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΙΚΕΣ (Σ)						0,0000	0,8000		
ΤΚΕΠ	ΤΡΙΑΙΝΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΔ - ΚΕΦΑΛΑΙΟΥΧΙΚΕΣ (Σ)						0,0000	1,8000		
ΦΑΕΤ	UNIFAST FINANCE & INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,0105		
Καταναλωτικά Προϊόντα										
ΜΑΠΑ	MALLOUPPAS & PAPACOSTAS PUBLIC CO LTD (Σ)						0,0000	0,2240		
ΧΑΞΕ	Ch. Charilaou Group Plc (Σ)						0,0010	0,0000		
ΤΟΕΠ	ΤΟ-ΕΠΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ (Σ)						0,0000	0,0315		
ΑΓΡΟ	"ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΑΓΡΟΥ"-Η ΠΡΟΩΔΩΣ"- ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ -"	1,0500	1,0500	1,0500	0,0000	14,300	1,0600	1,1500	1,0500	0,00
ΑΜΑΘ	AMATHUS PUBLIC LTD						0,0820	0,0000		
ΚΛΑΡ	CLARIDGE PUBLIC LTD						0,0000	0,0200		
ΚΩΝΣ	CONSTANTINOU BROS HOTELS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,0920		
ΛΕΠΤ	LEPTOS CALYPSO HOTELS PUBLIC LTD						0,0000	0,0655		
ΛΟΞΕ	LORDOS HOTELS (HOLDINGS) PUBLIC LTD						0,5200	0,0000		
ΝΤΩΔ	DOMI INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,0000		
ΣΑΙΑ	SALAMIS TOURS (HOLDINGS) PUBLIC LTD (Σ)						0,8600	0,8900		
ΣΙΤΟ	C.C.C. TOURIST ENTERPRISES PUBLIC COMPANY LTD						0,0230	0,0000		
ΤΟΚΙ	TOP KINISIS TRAVEL PUBLIC LTD (Σ)						0,0000	0,0000		
Βιομηχανία										
ΝΤΙΑ	DISPLAY ART PLC (Σ)						0,0000	0,0575		
ΑΒΚΑ	ΔΑΣΙΚΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ ΚΥΠΡΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ						0,8800	0,0000		
ΚΕΤΣ	THE CYPRUS CEMENT PUBLIC COMPANY LTD	0,2700	0,2800	0,2726	0,2590	2,700	0,2680	0,2800	0,2800	3,70
ΚΥΡΡ	K. KYTHREOTIS HOLDINGS PUBLIC LTD						0,1110	0,0000		
ΤΣΙΒ	ΤΣΙΜΕΝΤΟΠΟΙΙΑ ΒΑΣΙΛΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΔ						1,8400	1,9100		
Βασικά Καταναλωτικά Αγαθά										
ΙΟΑΝ	CHRIS IOANNIDIS PUBLIC LTD (Σ)						0,0000	0,0000		
ΚΕΟ	ΚΕΟ PLC (Σ)	1,2500	1,2700	1,2598	1,3510	1,896	1,2000	1,2700	1,2700	1,60
ΜΙΤΣ	ΜΙΤΣΙΔΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΔ						0,0000	0,2800		
ΜΠΛΕ	BLUE ISLAND PLC						0,0000	0,0000		
ΦΡΟΥ	ALKIS H. HADJIKYRIACOS (FROU-FROU BISCUITS) PUBLIC LTD						0,2480	0,2580		
Βασικά Υλικά										
ΛΟΡΔ	LORDOS UNITED PLASTICS PUBLIC LTD	0,0750	0,0750	0,0750	0,0000	5,000	0,0690	0,0800	0,0750	0,00
Ακίνητη Περιουσία										
ΚΚΟΜ	K + G COMPLEX PUBLIC COMPANY LTD (Σ)	0,1620	0,1740	0,1638	-0,2310	2,521	0,1620	0,1740	0,1740	-2,25
ΠΑΝΔ	ΠΑΝΔΟΡΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ						0,0000	0,0500		
ΦΙΛΟ	ΦΙΛΟΚΗΜΑΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ (Σ)						0,0000	0,2540		
Ενέργεια										
ΑΙΝΑ	PETROLINA (HOLDINGS) PUBLIC LTD	0,8550	0,8550	0,8550	0,5000	450	0,8150	0,8550	0,8550	0,59
ΑΓΟΡΑ ΕΠΙΤΗΡΗΣΗΣ										
Χρηματοοικονομικά										
ΛΙΠΕ	LIBERTY LIFE INSURANCE PUBLIC COMPANY LTD (ΑΝ, Σ)						0,0000	1,2100		
ΑΙΕΠ	ΑΙΑΝΤΑΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ (ΑΝ, ΕΜ, Σ)						0,0020	0,0000		
ΔΔΕΠ	ΔΩΔΟΝΗ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΔ (ΑΝ, ΕΜ, Σ)						0,0000	0,0000		
ΕΛΕΠ	ELMA HOLDINGS PUBLIC COMPANY LTD (ΑΝ, Σ)						0,0000	0,0000		
ΕΣΕΠ	ΕΣΣΕΛΗ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ (ΑΝ, Σ)						0,0000	0,0000		
ΕΣΦΘ	SFS GROUP PUBLIC COMPANY LTD (ΑΝ)						0,0000	0,0145		
ΙΣΕΠ	ΙΣΧΥΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ (ΑΝ, ΕΜ, Σ)						0,0000	0,0000		
ΚΑΕΠ	ΚΑΡΠΕΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΔ (ΑΝ, Σ)						0,0000	0,0000		
ΚΕΑΕ	CPI HOLDINGS PUBLIC LTD (ΑΝ, Σ)						0,0000	0,1620		
ΠΡΟΠ	A.L. PROCHOICE GROUP PUBLIC LTD (ΑΝ, Σ)						0,0000	0,0010		
ΡΕΕΠ	REGALLIA HOLDINGS & INVESTMENTS PUBLIC LTD (ΑΝ, ΕΜ, Σ)						0,0000	0,0000		
ΤΖΕΠ	JUPITER PORTFOLIO INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (ΑΝ, Σ)						0,0000	0,0000		
ΧΑΕΠ	HARVEST CAPITAL MANAGEMENT PUBLIC LTD (ΑΝ, ΕΜ, Σ)						0,0000	0,0000		
Καταναλωτικά Προϊόντα										
ΕΡΜΕ	ERMES DEPARTMENT STORES PLC (ΑΝ)						0,0000	0,0000		
Βιομηχανία										
ΡΟΛΑ	ROLANDOS ENTERPRISES PUBLIC LTD (ΑΝ, Σ)						0,0000	0,0000		
ΣΤΩΔ	CYPRUS TRADING CORPORATION PLC (ΑΝ, Σ)						0,0000	0,0000		
Βασικά Καταναλωτικά Αγαθά										
ΣΤΟ	C.T.O. PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0040	0,0090		
Ακίνητη Περιουσία										
ΓΟΥΛ	WOOLWORTH (CYPRUS) PROPERTIES PLC (ΑΝ, Σ)						0,0000	0,0000		
ΑΓΟΡΑ ΟΜΟΛΟΓΩΝ										
ΕΤΑΙΡΙΚΑ ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ										
ΕΛΗΜΩ24	Ellinas Finance Public Company Ltd (Ομόλογο)						0,0000	0,0000		
ΕΤΜΑ1	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΔ – ΜΕΤΑΤΡΕΨΙΜΑ ΑΞΙΟΓΡΑΦΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ 1						49,0000	53,0000		
ΕΤΜΑ2	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΔ – ΜΕΤΑΤΡΕΨΙΜΑ ΑΞΙΟΓΡΑΦΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ 2						49,0001	50,0000		
ΙΝΤΚΑΡΤ	Glenfinnian Bond Designated Activity Company (Ομόλογο) (ΑΝ)						0,0000	0,0000		
ΙΝΤΚΑΡΤ2	Pulteney Bond Designated Activity Company (Ομόλογο) (ΑΝ)						0,0000	0,0000		
ΤΡΙΣΤΟΝΕ	Tristone Healthcare Bond Designated Activity Company (Ομόλογο)						0,0000	0,0000		

Ο 67χρονος Ρουμάνος τον περασμένο Αύγουστο ανέλαβε τη Γάνδη, αλλά μετά τρία ματς, στα οποία είχε δύο ήττες, απομακρύνθηκε.

Ο Λάζλο Μπόλονι αντί του Ντάνι Πογιάτος

Μόλις ένας βαθμός σε τρία παιχνίδια, ομάδα χωρίς ταυτότητα, καμία αγωνιστική πρόοδος και αποδυτήρια με έλλειμμα εμπιστοσύνης στο πρόσωπο του προπονητή. Αυτά είναι μόνο ορισμένα από τα αίτια που στάθηκαν ικανά για να χωρίσουν οι δρόμοι του Ντάνι Πογιάτος και του Παναθηναϊκού, ένα «διαζύγιο» αναμενόμενο, αφού η κατάσταση έδειχνε μη αναστρέψιμη. Η «πράσινη» ΠΑΕ βρίσκεται σε αναζήτηση αντικαταστάτη του 42χρονου Ισπανού, με τον πρώην τεχνικό του ΠΑΟ

Βαρύ το κλίμα και για τον Ρόκα – Σημαντική προσθήκη με Μαουρίσιο.

Λάζλο Μπόλονι να είναι ο βασικός υποψήφιος για να τον διαδεχθεί. Ο 67χρονος Ρουμάνος που, σύμφωνα με πληροφορίες, αναμένεται το αργότερο μέχρι αύριο στην Αθήνα για τις τελικές συζητήσεις, είχε δουλέψει τη σεζόν 2011-2012 στον «Δικέφαλο του Βορρά» και τον οδήγησε στους «32» του Γιουρόπα Λιγκ, με μεγαλύτερη επιτυχία τη νίκη επί της Τότεναμ στο Λονδίνο.

Τον περασμένο Αύγουστο ανέλαβε τη Γάνδη, αλλά μετά τρία ματς, στα οποία είχε δύο ήττες, απομακρύνθηκε, ενώ επίσης εργάστηκε σε εθνική Ρουμανίας, Ναβόι, Ρεν, Μονακό, Σπόρτινγκ Λισσαβώνας,

Σταντάρ Λιέγης και Αντβερπ. Στον Παναθηναϊκό, η κατευθυντήρια γραμμή εξαρχής ήταν να διαδεχθεί τον Πογιάτος ξένος τεχνικός που όμως θα γνωρίζει την ελληνική πραγματικότητα. Γι' αυτό εξετάστηκαν, μεταξύ άλλων, και οι περιπτώσεις των Πογιέτ και Χιμένεθ, με τον Α-ναστασίου να είναι η κύρια επιλογή από την ελληνική αγορά λόγω της προϋπηρεσίας του στην ομάδα.

Προ των πυλών της εξόδου βρίσκεται και ο τεχνικός διευθυντής Τσάβι Ρόκα, στον οποίο χρεώνονται η πρόσληψη του Πογιάτος, η απομάκρυνση των Ινσούα, Γκόχανσον, Αποστολάκη και η ταυτόχρονη έλευση των Χουανκάρ, Σάντσεσ και Αντονίτο. Επίσης, οι επιλογές των Σαβιέρ και Αγιούμπι και η διαχείριση των οικονομικών δεδομένων απέβσαν εις βάρος του Ρόκα.

Εξελιξείς υπήρξαν και στα μεταγραφικά, καθώς ο Παναθηναϊκός ενισχύθηκε στη μεσαία γραμμή με έναν παίκτη υψηλού επιπέδου, τον 32χρονο Βραζιλιάνο πρώην παίκτη του ΠΑΟΚ Ζοσέ Μαουρίσιο, ο οποίος υπέγραψε διετές συμβόλαιο, ενώ η ομάδα θέλει να αξιοποιήσει την έξτρα περίοδο που αφορά ελεύθερους ποδοσφαιριστές για να αποκτήσει και έναν επιθετικό που θα δώσει βοήθεια στους Μακέντα και Καρλίτος.

• Στο τεχνικό τιμ εντάχθηκε ο Σωτήρης Συλαϊδόπουλος, που προήχθη από την Κ-19 όπου ήταν προπονητής.

Τα δύο αδέρφια που πλούτισαν από τον αθλητικό στοιχηματισμό

Πώς η Betfred Group των αδελφών Νταν έγινε ένας εκ των κολοσσών του κλάδου

Το 1966, όταν ξεκίνησαν όλα, ήταν ένα στοιχημα για τη νίκη της Αγγλίας στο Παγκόσμιο Κύπελλο Ποδοσφαίρου, που βοήθησε την οικογένεια Νταν να ανοίξει το πρώτο γραφείο στοιχημάτων. Αυτό εξελίχθηκε σε μία από τις μεγαλύτερες εταιρείες του κλάδου παγκοσμίως, την εταιρεία Betfred Group, την οποία ίδρυσαν οι αδελφοί Φρεντ και Πίτερ Νταν. Σήμερα αποτιμάται σχεδόν στο 1,5 δισ. δολ. Πριν από λίγες ημέρες ένα στοιχημα της Caesars Entertainment ύψους 2,9 δισεκατομμυρίων στερλινών (3,7 δισ. δολαρίων) στη William Hill τους απέφερε 220 εκατομμύρια δολάρια.

Η μετοχή της William Hill τον Σεπτέμβριο είχε μία εντυπωσιακή άνοδο 50% και πλέον. Εν τω μεταξύ, η οικογένεια Νταν έχει διπλασιάσει τη συμμετοχή της στη William Hill στο 6% μέσω ενός επενδυτικού οχήματος

Η οικογένεια Νταν έχει διπλασιάσει τη συμμετοχή της στη William Hill στο 6%.

από τις αρχές του 2020 και μέχρι πρότινος. Μία από τις φορές που το έκανε ήταν στις 20 Μαρτίου, ουσιαστικά στην απαρχή της πανδημίας, όταν κατέρρευσαν οι χρηματιστηριακοί δείκτες και ακυρώθηκαν όλες οι αθλητικές διοργανώσεις που αιμοδοτούν τις στοιχηματικές εταιρείες. Κάνοντας μια αναδρομή, θα δούμε ότι η τιμή της μετοχής της William Hill έχει εκτιναχθεί σχεδόν 600% από τότε, που συνέχισε να επεκτείνεται τις δραστηριότητές της στις Ηνωμένες Πολιτείες. Τα αθλητικά στοιχήματα στη χώρα νομιμοποιήθηκαν το 2018. Επιπλέον, η θεματική πορεία της μετοχής οφείλεται και στο ότι είχε εκδηλωθεί αγοραστικό ενδιαφέρον για τη William Hill από τις Caesars Entertainment και Apollo Global Management. Η Caesars Entertainment έχει κάνει προσφορά αποκλειστικά σε ρευστό για να την αποκτήσει, ενώ αναμένει τις αντιδράσεις των μετόχων της.

Σύμφωνα, πάντως, με εκπρόσωπο της

Η Betfred Group διατηρεί στη Βρετανία και στην Ιρλανδία περισσότερα από 1.300 γραφεία στοιχημάτων, ενώ το 2019 άρχισε να δραστηριοποιείται και στην Αμερική.

Betfred, ο ένας εκ των δύο ιδρυτών της, ο Φρεντ Νταν ξεκίνησε να αγοράζει μετοχές στη William Hill από το 2018 και δεν έπαυσε ποτέ να το κάνει. Τόσο εκείνος, στα 77 του σήμερα, όσο και ο αδελφός του Πίτερ, 73 ετών, γεννήθηκαν και μεγάλωσαν σε φτωχή περιοχή της Αγγλίας και ως παιδιά βοηθούσαν τον πατέρα τους στο δικό του γραφείο στοιχημάτων.

Κι αυτό συνέβαινε, προτού νομιμοποιηθεί η δραστηριότητα αυτή στο Ηνωμένο Βασίλειο. Το 1961 επιτράπηκε να λειτουργούν νόμιμα πρακτορεία στοιχημάτων για αθλη-

τικές διοργανώσεις. Εν τω μεταξύ, αφού οι αδελφοί Νταν σύστησαν τη δική τους εταιρεία, προσείλκυσαν πελάτες από τους ανταγωνιστές τους, όπως ήταν η William Hill, προσφέροντας υψηλές αποδόσεις. Με τα σημερινά δεδομένα η Betfred διατηρεί στη Βρετανία και την Ιρλανδία περισσότερα από 1.300 πρακτορεία στοιχημάτων, ενώ το 2019 ξεκίνησε να δραστηριοποιείται και στην Αμερική. Σύμφωνα, τώρα, με τα στοιχεία που προκύπτουν από τον Δείκτη Δισεκατομμυριούχων του Bloomberg, οι επενδύσεις της Betfred και των αδελφών

Νταν γενικότερα έχουν αποφέρει μερίσματα άνω των 100 εκατ. στερλινών τα τελευταία πέντε χρόνια. Μεταξύ των επενδύσεων και συμμετοχών του Φρεντ και του Πίτερ, αξίζει να αναφερθούν τα ηλεκτρονικά τυχερά παιχνίδια και η Peninsula, μία εταιρεία χρηματοδότησης προσφύγων και παροχής υπηρεσιών, που ίδρυσαν το 1983 για τη στήριξη μικρών μονάδων. Τέλος, οι Νταν συγκρότησαν πέρυσι το δικό τους γραφείο διαχείρισης και επενδύσεων του πλούτου τους, όπως συνθίζεται μεταξύ των δισεκατομμυριούχων του πλανήτη.

ΜΕΤΑΛΛΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

Disney

ΤΑ ΑΠΑΝΤΑ ΤΟΥ ΡΟΜΑΝΟ ΣΚΑΡΠΑ

Οι αγαπημένοι
ήρωες της Disney
έρχονται με
την υπογραφή ενός θρύλου
του παγκόσμιου κόμικ!

Την Κυριακή 18 Οκτωβρίου μαζί με την Καθημερινή

«Πυρετός» στην Ευρώπη για τον ιό

Αύξηση των κρουσμάτων (34%) και των θανάτων (16%) την τελευταία εβδομάδα

Ραγδαία αύξηση των κρουσμάτων του κορωνοϊού καταγράφεται στην Ευρώπη, ανακοίνωσε χθες ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας (ΠΟΥ), επισημαίνοντας ότι την περασμένη εβδομάδα, διαγνώστηκαν 700.000 νέα κρούσματα στα ευρωπαϊκά κράτη, τα περισσότερα από την αρχή της πανδημίας. Ο αριθμός τους, δηλαδή, εκτινάχθηκε κατά 34%. Ταυτόχρονα, οι θάνατοι από COVID-19 αυξήθηκαν, την ίδια χρονική περίοδο, κατά 16%.

Περισσότερα από τα μισά νέα κρούσματα των τελευταίων ημερών καταγράφηκαν σε Βρετανία, Γαλλία, Ρωσία και Ισπανία, ενώ πολλά κράτη καταρρίπτουν καθημερινά ρεκόρ ημερήσιων λοιμώξεων. Ενδεικτικά η Ολλανδία κατέγραψε χθες ρεκόρ 7.000 νέων κρουσμάτων εντός 24 ωρών. Η κυβέρνηση της χώρας αναμενόταν να αναγγείλει, αργά το βράδυ, νέα περιοριστικά μέτρα για την αναχαίτιση του κορωνοϊού. Στην ίδια «μοίρα» βρίσκεται και η Ρωσία με ρεκόρ κρουσμάτων και θανάτων τη Δευτέρα. Η Γαλλία ανακοίνωσε ότι οι ΜΕΘ έχουν κατακλυσθεί από ασθενείς με COVID-19, που ξεπερνούν τους 1.500, για πρώτη φορά το τελευταίο τρίμηνο. Σε αυστηροποίηση των μέτρων προχωρά και η Ιταλία, επιβάλλοντας μειωμένο ωράριο στα καταστήματα εστίασης, απαγόρευση συγκεντρώσεων σε κλειστούς χώρους, αποτροπή των ιδιωτικών συναθροίσεων. Σε μερικό lockdown τέθηκε και η Τσεχία, με κλειστά σχολεία και μπαρ, αλλά και θέατρα, κινηματογράφους, ζωολογικούς κήπους, γυμναστήρια και

Η Johnson & Johnson ανέστειλε την κλινική δοκιμή του εμβολίου της, καθώς ένας από τους συμμετέχοντες εθελοντές ασθένησε σοβαρά.

πισίνες. Επί ποδός πολέμου και το Ηνωμένο Βασίλειο, όπου μόνο χθες καταγράφηκαν περισσότερα από 17.000 νέα κρούσματα. Ο υπουργός Υγείας, Ματ Χάνκοκ, προειδοποίησε για το ενδεχόμενο περαιτέρω αυστηροποίησης των μέτρων, τονίζοντας ότι σχολεία, πανεπιστήμια και καταστήματα θα παραμείνουν ανοικτά.

Τη Δευτέρα ανέστειλε την κλινική δοκιμή του εμβολίου της, η Johnson & Johnson, καθώς κάποιος από τους συμμετέχοντες εθελοντές ασθένησε σοβαρά. Ωστόσο, η εταιρεία στην ανακοίνωσή της, τονίζει ότι τέτοια εμπόδια είναι αναμενόμενα σε δοκιμές τόσο μεγάλης κλίμακας.

Σε μία άλλη εξέλιξη, έρευνα του πανεπιστημίου Μπράουν υποδεικνύει ότι τα σχολεία δεν αποτελούν εστίες υπερμετάδοσης του κορωνοϊού. Τα δειγματοληπτικά στοιχεία από σχεδόν 200.000 παιδιά και εκπαιδευτικούς σε 47 πολιτείες αποκαλύπτουν ένα μέσο ποσοστό λοιμώξεων COVID-19 μόνο σε 0,13% στα

Επί ποδός πολέμου και το Ηνωμένο Βασίλειο, όπου μόνο χθες καταγράφηκαν περισσότερα από 17.000 νέα κρούσματα.

παιδιά και σε 0,24% στους εκπαιδευτικούς.

Ιδιαίτερα ανησυχητική είναι η περίπτωση 25χρονου Αμερικανού, χωρίς υποκείμενα νοσήματα ή εξασθενημένο ανοσοποιητικό, ο οποίος προσβλήθηκε δύο φορές από διαφορετικά στελέχη του κορωνοϊού. Όπως αναφέρει η σχετική μελέτη στο περιοδικό Lancet, ο νεαρός, τη δεύτερη φορά που ασθένησε, παρουσίασε πολύ βαρύτερα συμπτώματα από την πρώτη, χρειάστηκε νοσηλεία και παροχή οξυγόνου. Οι επιστήμονες του πανεπιστημίου της Νεβάδας που υπογράφουν τη μελέτη τονίζουν ότι τα συμπεράσματά

τους, παρότι δεν μπορεί να γενικευθούν, δημιουργούν ερωτήματα για την ανάπτυξη της ανοσίας.

Προφανώς, διαπιστώνουν, η λοιμωξη δεν δημιουργεί ολοκληρωτική ανοσία, και κατά συνέπεια όλοι οφείλουν να τηρούν με ευλάβεια τα μέτρα προστασίας και κοινωνικών αποστασιοποιήσεων.

Τέλος, εξαιτίας της εξάπλωσης της πανδημίας όλο και περισσότεροι εργοδότες, όπως η Microsoft, η Ford και άλλοι, καθυστερούν την επιστροφή των εργαζομένων στα γραφεία τους τουλάχιστον μέχρι το επόμενο καλοκαίρι.

Στην τάξη με πουλόβερ, κασκόλ και σκούφο

ΒΕΡΟΛΙΝΟ. Οι παροιμιώδεις γερμανικές μάχες για τον αερισμό των χώρων, που κάθε χειμώνα φέρνουν σε αντιπαράθεση τους οπαδούς του αερισμού με όσους απεχθάνονται το κρύο, πέρασαν σε νέο επίπεδο με την έλευση του κορωνοϊού και την οδηγία σύμφωνα με την οποία στις σχολικές τάξεις ανά 20 λεπτά τα παράθυρα θα ανοίγουν επί 5 λεπτά.

«Για τους κρύους μήνες, τα πουλόβερ, τα κασκόλ και οι σκούφοι περιλαμβάνονται στον βασικό εξοπλισμό των μαθητών και των μαθητριών», δήλωσε η πρόεδρος του Συλλόγου Φιλολόγων Ζουζάνε Λιν-Κλάι-τσινγκ στην εφημερίδα «Μπλίντν». Η αρχή του «κρεμμυδιού», του ντυσίματος σε στρώσεις που αφαιρούνται και προστίθενται ανάλογα με τη θερμοκρασία, πρέπει να εφαρμόζεται στις μαθητικές τάξεις, με τους μαθητές να ντύνονται ζεστά για

Οδηγία για σωστό αερισμό στις σχολικές αίθουσες της Γερμανίας - Ανά 20 λεπτά τα παράθυρα θα ανοίγουν επί 5 λεπτά.

όσο διάστημα διαρκεί ο αερισμός και εν συνεχεία να αφαιρούν στρώσεις ρούχων προκειμένου να μη ζεσταθούν και εκτεθούν στο επόμενο ρεύμα αέρα ιδρωμένοι.

Η επιμονή στον σωστό αερισμό των χώρων είναι μια από τις τέχνες της χειμερινής ζωής στη Γερμανία, όπου τα παράθυρα ανοίγουν σε διάφορες γωνίες ώστε να επιτρέπονται διάφοροι βαθμοί

Ως προς τις σχολικές τάξεις, η οδηγία για τα διαλείμματα είναι ο δια-μπερής αερισμός, ανεξαρτήτως εξωτερικής θερμοκρασίας.

αερισμού των χώρων. Ως προς τις σχολικές τάξεις, η οδηγία για τα διαλείμματα είναι ο διαμπερής αερισμός, ανεξαρτήτως εξωτερικής θερμοκρασίας.

Ο εκπρόσωπος της Γερμανίδας καγκελαρίου Μέρκελ, Στέφεν Ζάιμπερτ, δήλωσε ότι η χώρα βρίσκεται στην αρχή του δεύτερου κύματος κορωνοϊού, ενώ είναι γνωστό ότι ο επαρκής αερισμός των χώρων μειώνει το ρυθμό της νόσου και προστατεύει απέναντι στη διάδοση του κορωνοϊού.

Μέχρι τώρα, όσες και όσοι υπέφεραν από το κρύο σε τρένα ή άλλους δημόσιους χώρους της Γερμανίας υπενθύνιζαν στους γύρω τους το ρητό σύμφωνα με το οποίο «ουδείς πέθανε από κακό αερισμό, αλλά πολλοί πάγωσαν από το κρύο». Η έλευση του κορωνοϊού έχει δυσκολέψει πολύ τη θέση τους.

DER SPIEGEL, NYT

Η διακεκομμένη νηστεία εγκυμονεί κινδύνους

Τους κινδύνους της «διακεκομμένης νηστείας» αναδεικνύει νέα επιστημονική μελέτη, που δημοσιεύεται στην επιθεώρηση Journal of Internal Medicine JAMA. Σύμφωνα με αυτήν, η διατροφή με χρονικό περιορισμό και η νηστεία για τουλάχιστον 12 ώρες την ημέρα, που έχει γίνει δημοφιλής χάρη σε βιβλία συμβουλών για την απώλεια βάρους, όχι μόνο δεν οδηγεί στο επιθυμητό αποτέλεσμα, αλλά επιβαρύνει την υγεία, προκαλώντας μείωση της μυϊκής μάζας.

Πολλοί υποστηρικτές της διακεκομμένης διαίτας, μεταξύ τους και διασημότητες του Χόλιγουντ, αποφεύγουν εξ ολοκλήρου το πρωινό γεύμα, καταναλώνοντας όλα τα γεύματά τους μεταξύ δώδεκα το μεσημέρι και οκτώ το βράδυ, επιβάλλοντας στο σώμα τους καθημερινή νηστεία 16 ωρών.

Η ιατρική έρευνα που δημοσιεύθηκε στην επιθεώρηση JAMA έδειξε, όμως, ότι η μέθοδος αυτή δεν προσφέρει σχεδόν κανένα όφελος σε όσους την ακολουθούσαν. Παλαιότερες μελέτες της διακοπόμενης διαίτας είχαν στυριαθεί κυρίως σε πειράματα πάνω σε εργαστηριακά ζώα ή ήταν βασισμένες σε πολύ περιορισμένο δείγμα εθελοντών. Πολλοί διατροφολόγοι προωθούν τη διαίτα αυτή, εκτιμώντας ότι όσοι την ακολουθούν καταναλώνουν εντέλει λιγότερες θερμίδες, εφόσον τηρούν αυστηρά το χρονικό παράθυρο.

Η νέα έρευνα διαπίστωσε ότι υπέρβαροι ενήλικες που νηστεύουν 16 ώρες την ημέρα έχασαν μεταξύ 1,5 κιλού και 750 γραμμαρίων σε τρεις μήνες, ενώ η απώλεια βάρους αυτή οφειλόταν για τους περισσότερους σε συρρίκνωση μυϊκής μάζας και όχι σε περιορισμό του λίπους. Παρότι κάποια απώλεια μυϊκής μάζας είναι φυσιολογική σε κάθε διαίτα, η ομάδα ελέγχου της έρευνας εμφάνισε μεγαλύτερη τέτοια απώλεια από ό,τι ανέμεναν οι επιστήμονες. Αυτό είναι ανησυχητικό, καθώς οι μύες είναι αυτοί που προστατεύουν τους πλικιωμένους από πτώσεις, ενώ η διατήρησή τους σχετίζεται με χαμηλότερα ποσοστά θνησιμότητας. Το μυϊκό σύστημα είναι αυτό που αυξάνει τον μεταβολικό ρυθμό,

προλαμβάνοντας την ανάπτυξη του βάρους που έχουμε χάσει από μία διαίτα.

Το πόρισμα της έρευνας προκάλεσε την έκπληξη του επικεφαλής της, καρδιολόγου Ιθαν Βάις του Πανεπιστημίου της Καλιφόρνιας στο Σαν Φρανσίσκο. Ο ίδιος ο δρ Βάις υποθέτησε το 2014 τη διακεκομμένη διαίτα, καταναλώνοντας όλα του τα γεύματα μεταξύ δώδεκα το μεσημέρι και οκτώ το βράδυ. Όταν ανέλυσε, όμως, τα δεδομένα της μελέτης, εγκατέλειψε τη διαίτα αυτή και άρχισε πάλι να τρώει πρωινό. Παλαιότερες έρευνες έχουν δείξει ότι υπέρβαροι ενήλικες χάνουν περισσότερο βάρος και εμφανίζουν καλύτερους καρδιαγγειακούς δείκτες όταν καταναλώνουν πλούσιο πρόγευμα, συγκρατημένο μεσημερινή νηστεία 16 ωρών.

Ενδελεχής μελέτη έδειξε ότι όσοι την ακολουθούν χάνουν λίγο βάρος, κυρίως από τη μυϊκή τους μάζα.

ριανό γεύμα και ελαφρύ δείπνο.

Πολιτισμοί σε κάθε μέρος του κόσμου έχουν υποθετήσει τη νηστεία στις θρησκευτικές τους τελετουργίες. Στη σύγχρονη Δύση, όμως, η νηστεία για διαιτητικούς σκοπούς έγινε δημοφιλής μετά τη δημοσίευση μελετών, που έδειχναν ότι προάγει τη μακροβιότητα και βελτιώνει τα επίπεδα χοληστερόλης. Όσοι ακολουθούν τη διακεκομμένη διαίτα καταναλώνουν κάθε ημέρα 300 με 500 θερμίδες λιγότερες.

Η έρευνα του δρος Βάις έδειξε, όμως, ότι η ομάδα ελέγχου έχασε κατά μέσον όρο μόλις ένα κιλό σε τρεις μήνες, ενώ η ομάδα αυτή εμφάνισε ελάχιστη ή καθόλου βελτίωση στους μεταβολικούς της δείκτες, με ποσοστό 65% τις απώλειες βάρους να οφείλεται σε συρρίκνωση μυϊκής μάζας. Ο δρ Βάις εκτιμά ότι αυτό αποτυπώνει τη σημαντική μείωση πρωτεϊνών, εξαιτίας της αποφυγής πρωινού.

Πολλοί υποστηρικτές της διακεκομμένης διαίτας αποφεύγουν εξ ολοκλήρου το πρωινό γεύμα, καταναλώνοντας όλα τα γεύματά τους μεταξύ δώδεκα το μεσημέρι και οκτώ το βράδυ, επιβάλλοντας στο σώμα τους καθημερινή νηστεία 16 ωρών.

«Εγκεφαλικά ομίχλη» εξαιτίας της COVID-19

Της **PAM BELLUCK**
THE NEW YORK TIMES

Μετά τη διάγνωσή του με COVID-19 τον Μάρτιο, ο Μάικλ Ρέικμαν απώλεσε κάθε μνήμη από το ταξίδι του στο Παρίσι, παρότι αυτό είχε πραγματοποιηθεί εβδομάδες νωρίτερα. Ιαθέντες ασθενείς περιγράφουν ανάλογα συμπτώματα, λες και η ασθένεια του κορωνοϊού προκαλεί ένα ιδιότυπο είδος άνοιας.

Το φαινόμενο έχει ονομασθεί «εγκεφαλικά ομίχλη» της COVID-19, ενώ τα κύρια χαρακτηριστικά του περιλαμβάνουν απώλεια μνήμης, σύγχυση, δυσκολία συγκέντρωσης, ζάλη και προβλήματα έκφρασης. Ολοένα και περισσότεροι επι-

«Νιώθω σαν να πάσχω από άνοια», αναφέρουν ιαθέντες ασθενείς του κορωνοϊού.

ζήσαντες από COVID-19 τονίζουν ότι η εγκεφαλικά ομίχλη πλήττει την ικανότητά τους να εργασθούν και να λειτουργήσουν αποτελεσματικά. Η επιστημονική κοινότητα δεν έχει καταλήξει στα αίτια εμφάνισης της ομίχλης, με τις επικρατέστερες θεωρίες να την αποδίδουν σε αντίδραση του ανθρώπινου ανοσοποιητικού συστή-

ματος στον ιό ή σε φλεγμονή των αιμοφόρων αγγείων, που τροφοδοτούν τον εγκέφαλο.

Σύγχυση, παραισθήσεις και άλλες αλλοιώσεις της πνευματικής ικανότητας έχουν καταγραφεί σε ασθενείς με COVID-19, οι οποίοι εμφάνισαν σοβαρά αναπνευστικά προβλήματα. Νέα μελέτη έδειξε ότι οι ασθενείς αυτοί χρρίζουν συνήθως μακροχρόνια νοσηλείας, εμφανίζουν υψηλότερα ποσοστά θνησιμότητας και συχνά αδυνατούν να ακολουθήσουν την καθημερινή τους ρουτίνα, αμέσως μετά την έξοδό τους από το νοσοκομείο.

Ο κ. Ρέικμαν αναφέρει ότι, εκτός από το ταξίδι στο Παρίσι, έχει ξεχάσει εντελώς τα περασμένα Χριστούγεννα και την

Πρωτοχρονιά. «Κοιτάζω όλες αυτές τις φωτογραφίες από τον Πύργο του Αιφέλ, τις κατακόμβες, τη συναυλία της Μαντόνα που παρακολουθήσαμε με τον σύντροφό μου και δεν θυμάμαι απολύτως τίποτα», λέει ο κ. Ρέικμαν. Οι ιατροί δεν γνωρίζουν ακόμη εάν τα συμπτώματα θα υποχωρήσουν ή θα εξαφανισθούν τελείως. Ο κ. Ρέικμαν, ο οποίος έχει χάσει την αίσθηση προσανατολισμού του, ακολουθεί τις συμβουλές νευρολόγου που του συστήνει ασκήσεις «αστικής πλοήγησης». Οι ασκήσεις αφορούν την επιλογή μιας διαδρομής, λίγα τετράγωνα από το σπίτι του, την οποία πρέπει να σχεδιάσει και να ακολουθήσει με τη βοήθεια του συντρόφου του.

Η επιστημονική κοινότητα δεν έχει καταλήξει στα αίτια εμφάνισης της ομίχλης, με τις επικρατέστερες θεωρίες να την αποδίδουν σε αντίδραση του ανοσοποιητικού συστήματος στον ιό.

Ανω των 13 δισ. ευρώ ανακατανομή πόρων για την πανδημία

Τον ανταποκριτή μας στις **ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ**
ΓΙΑΝΝΗ ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΥ

Τα πρώτα αποτελέσματα του Coronavirus Response Investment Initiative (CRII) και του Coronavirus Response Investment Initiative Plus (CRII+) παρουσίασε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Πρόκειται για την ανακατανομή μν απορροφημένων διαρθρωτικών πόρων (προγραμματική περίοδος 2014-20) για την αντιμετώπιση ζωτικών αναγκών που δημιουργήσε η κρίση του νέου κορωνοϊού.

Συνολικά περισσότερα από 13 δισ. ευρώ χρησιμοποιήθηκαν, μέσω του Ευ-

ρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης, του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου και του Ταμείου Συνοχής, για τις ανάγκες των κρατών-μελών, σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο.

Εξ αυτών, 4,1 δισ. ευρώ δαπανήθηκαν για την αγορά ιατρικού εξοπλισμού και ειδών προσωπικής προστασίας, ενώ 8,4 δισ. κατευθύνθηκαν στη στήριξη της οικονομίας και ειδικά των μικρομεσαίων επιχειρήσεων.

Επιπλέον, 1,4 δισ. ευρώ χρησιμοποιήθηκαν για τη διάσωση θέσεων εργασίας, την παροχή δεξιοτήτων και την αρωγή ευάλωτων ατόμων.

Η αρμόδια επιτροπος, Ελίζα Φερέιρα,

Χρησιμοποιήθηκαν για τις ανάγκες των κρατών-μελών, σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο.

δήλωσε σχετικά: «Η πολιτική συνοχής της πανδημίας του κορωνοϊού και της διασφάλισης μιας ταχείας ανάκαμψης». Όπως πρόσθεσε, τα θετικά αποτελέσματα μεταξύ διαφορετικών διαρθρωτικών ταμείων ή μεταξύ Περιφερειών διαφορετικών οικονομικών κατηγοριών.

Coronavirus Dashboard». Υπενθυμίζεται ότι οι συγκεκριμένες πρωτοβουλίες παρέχουν προσωρινά τη δυνατότητα 100% χρηματοδότησης από κοινοτικούς πόρους, για τη στήριξη τομέων που έχουν επιβληθεί δυσανάλογα από την κρίση (υγεία, αγορά εργασίας, μικρομεσαίες επιχειρήσεις).

Σύμφωνα με το Coronavirus Dashboard, 86 εγκυρήματα έκαναν χρήση της δυνατότητας για 100% κοινοτική χρηματοδότηση. Επιπλέον, βάσει της παρεχόμενης ευελιξίας, 3,5 δισ. ευρώ μεταφέρθηκαν μεταξύ διαφορετικών διαρθρωτικών ταμείων ή μεταξύ Περιφερειών διαφορετικών οικονομικών κατηγοριών.

Από την πλευρά του, ο περιφερειάρχης Κεντρικής Μακεδονίας και πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών, Απόστολος Τζιτζικώστας, σημείωσε: «Χάρη στους απολοποιημένους κανόνες, η πολιτική συνοχής έδειξε την προσηλυτική αξία της, φέρνοντας κοντά τα κράτη-μέλη της Ε.Ε., τις Περιφέρειες και τις πόλεις, για να προστατεύσουμε τους ανθρώπους μας, να σώσουμε θέσεις εργασίας και να βοηθήσουμε τις τοπικές οικονομίες να επιβιώσουν κατά τη διάρκεια της πανδημίας. Πρέπει να δώσουμε την πρόποσα αξία σε αυτό το μάθημα σχετικά με το πώς μπορούμε να διευκολύνουμε την πρόσβαση σε κοινοτικούς πόρους και πώς να εμπλέ-

ξουμε όλα τα επίπεδα διοίκησης στη διαμόρφωση και την εφαρμογή σχεδίων ανάκαμψης».

Η Ελλάδα

Η Ελλάδα έκανε χρήση του CRII σε εθνικό επίπεδο για να λάβει επιπλέον χρηματοδότηση 1,14 δισ. ευρώ για τη στήριξη της οικονομίας (Πρόγραμμα Ανταγωνιστικότητας, Επιχειρηματικότητας και Καινοτομίας), μεταξύ των οποίων 787,5 εκατ. ευρώ σε ρευστότητα προς 10.000 μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Επιπλέον, οι ελληνικές αρχές άντλησαν 277,8 εκατ. ευρώ για την ανάπτυξη ανθρώπινων πόρων και τη διά βίου μάθηση.

ΑΝΑΛΥΣΗ

Αισιοδοξία από το νέο πακέτο στήριξης στις ΗΠΑ

Το ενδεχόμενο συμφωνίας μεταξύ των Δημοκρατικών αντιπροσώπων στο Κογκρέσο και του Λευκού Οίκου για ένα νέο πακέτο δημοσιονομικής στήριξης με στόχο την αντιμετώπιση των επιπτώσεων του κορωνοϊού, παρέμεινε και αυτή την εβδομάδα στο επίκεντρο της προσοχής των επενδυτών. Μία από τις βασικές διαφωνίες παραμένει το συνολικό ύψος των μέτρων, με τους Δημοκρατικούς να αντιπροτείνουν, μετά το «πάγωμα» των συζητήσεων τον Αύγουστο, ένα νέο πακέτο μικρότερο από το αρχικά προτεινόμενο, ύψους 2,2 τρισ. δολαρίων. Με την κυβέρνηση όμως να εμμένει σε μέτρα συνολικού ύψους όχι μεγαλύτερου του 1,6 τρισ. δολαρίων, ο πρόεδρος Ντόναλντ Τραμπ ανακοίνωσε στις αρχές της εβδομάδας ότι σταματούν οι σχετικές διαπραγματεύσεις και μετατίθενται για μετά τις εκλογές στις 3 Νοεμβρίου.

Εκπλησσόντάς όμως θετικά τους επενδυτές, ο Αμερικανός πρόεδρος έκανε στροφή μόλις λίγες ώρες αργότερα, καλώντας χωρίς την Πέμπτη το Κογκρέσο να προχωρήσει σε συμφωνία νομοσχεδίου για ένα πιο περιορισμένου μεγέθους πακέτο οικονομικής ανακούφισης με ενισχύσεις σε αεροπορικές εταιρείες και βοήθεια 1.200 δολαρίων σε Αμερικανούς πολίτες (να σημειωθεί ότι τα συνολικά δημοσιονομικά μέτρα που έχουν ήδη εγκριθεί από το Κογκρέσο για τη στήριξη της οικονομίας από την πανδημία ανέρχονται σε 2,8 τρισ. δολάρια, ή 13,5% ως ποσοστό του ΑΕΠ 2019). Ο επικεφαλής της Fed Τζερόμ Πάουελ προειδοποίησε λίγες ημέρες ωρίτερα για τον «πραγικό» κίνδυνο που θα αντιμετώπιζε η οικονομία των ΗΠΑ εάν δεν υπάρξει συμφωνία για ένα νέο δημοσιονομικό πακέτο, ενώ, σε ανάλογο ύψος, τα πρακτικά από την τελευταία συνεδρίαση νομισματικής πολιτικής της κεντρικής τράπεζας (15-16 Οκτωβρίου) έδειξαν ότι αρκετοί κεντρικοί τραπεζίτες είχαν ως υπόθεση στις προβλέψεις τους την προοπτική περαιτέρω δημοσιονομικής στήριξης, κάνοντας παράλληλα την εποψήμιση ότι εάν το νέο πακέτο είναι σημαντικά μικρότερο ή φτάνει αργότερα από ό, τι αναμένεται, ο ρυθμός οικονομικής ανάκαμψης θα είναι πιο αργός από τις εκτιμήσεις τους (η μέση εκτίμηση είναι για συρρίκνωση του ΑΕΠ -3,7% το 2020 ανοδικά αναθεωρημένη από -6,5% τον Ιούνιο, ενώ για το 2021 αναμένεται ανάκαμψη +4,0%).

Η αλλαγή της στάσης του προέδρου Τραμπ συνέβαλε σημαντικά στη βελτίωση του επενδυτικού κλίματος, ενώ το δολάριο, νόμισμα που συγκαταλέγεται σε αυτά που θεωρούνται από τους επενδυτές «καταφύγιο» σε περιόδους αναταραχής, δέχθηκε πιέσεις. Παρά τη συνεχιζόμενη αύξηση των νέων κρουσμάτων σε Ευρωπαϊκές χώρες, κυρίως στην Ισπανία και την Γαλλία, το ευρώ κατέγραφε επίπεδα κοντά στο 1,1800 δολ. τον Παρασκευή, οριακά χαμηλότερα από το υψηλό δύο εβδομάδων 1,1807 λίγες ημέρες νωρίτερα, με τα συνολικά κέρδη σε εβδομαδιαία βάση να ανέρχονται σε περίπου 0,7%.

Τομέας Οικονομικής Ανάλυσης & Ερευνας Διεθνών Κεφαλαιαγορών της Eurobank.

Νέα πτώση στο ΧΑΚ

Μικρές απώλειες παρουσίασε την Τρίτη το Χρηματιστήριο, στη δεύτερη πτωτική του συνεδρία αυτή την εβδομάδα.

Ο Γενικός Δείκτης υποχώρησε σε ποσοστό 0,65% κλείνοντας στις 43,99 μονάδες, ενώ ο Δείκτης FTSE/CySE 20 παρουσίασε πτώση επίσης 0,65%, κλείνοντας στις 26,11 μονάδες. Ο ημερήσιος τζίρος περιορίστηκε στις €31.634. Μοιρασμένη εικόνα παρουσίασαν οι επιμέρους χρηματιστηριακοί δείκτες. Κέρδη κατέγραψαν η Εναλλακτική Αγορά και ο τομέας των Επενδυτικών Εταιρειών με 0,53% και 0,51% αντίστοιχα, ενώ ζημιές παρουσίασαν η Κύρια Αγορά με 1,57% και τα Ξενοδοχεία με 0,87%. Το μεγαλύτερο επενδυτικό ενδιαφέρον προσέλκυαν οι τίτλοι της Εταιρείας Αναπτύξεως Αγρού με €15.015 (χωρίς μεταβολή – τιμή κλεισίματος €1,05). Ακολούθησαν οι μετοχές της Τράπεζας Κύπρου με €7.965 (πτώση 1,48% – τιμή κλεισίματος €0,46), της ΚΕΟ PLC με €2.388 (άνοδος 1,60% – τιμή κλεισίματος €1,27), της Ελληνικής Τράπεζας με €1.430 (πτώση 2,40% – τιμή κλεισίματος €0,57) και της Logicom Public LTD με €751 (χωρίς μεταβολή – τιμή κλεισίματος

€1,07). Από τις μετοχές που έτυχαν διαπραγματεύσεων, τέσσερις κινήθηκαν ανοδικά, πέντε πτωτικά και έξι παρέμειναν αμετάβλητες. Ο αριθμός των συναλλαγών περιορίστηκε σε 46. Εξάλλου, το Χρηματιστήριο, σε πρόσφατη συνεδρία του επικύρωσε, με βάση το Άρθρο 184 του Νόμου του ΧΑΚ, την απόφαση για συνέχιση αναστολής της διαπραγματεύσεων των τίτλων της εταιρείας Inzhsystems Ltd, ως είχε ανακοινωθεί στις 28 Σεπτεμβρίου 2020. Με βάση το πιο πάνω, η αναστολή διαπραγματεύσεων των τίτλων της εταιρείας θα έχει ισχύ μέχρι και τις 30 Νοεμβρίου 2020 (συμπεριλαμβανομένων). Νοείται ότι εάν κατά τη διάρκεια της αναστολής διαπραγματεύσεων αυτής, η εταιρεία συμμορφωθεί με τη συνεχή υποχρέωση της για έκδοση και δημοσιοποίηση της Εξαμηνιαίας Οικονομικής της Έκθεσης για την περίοδο που έληξε στις 30/6/2019, τη συνεχή υποχρέωση για διορισμό Συμβούλου Εισαγωγής, τη συνεχή υποχρέωση για διορισμό Επιτευματοδόχου και τη συνεχή υποχρέωση για έκδοση και δημοσιοποίηση της Ετήσιας Οικονομικής της Έκθεσης για το έτος που έληξε στις 31/12/2019.

Της **ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΑΛΗ**

«Χρυσή» ευκαιρία αποτελεί για τα ελληνικά ομόλογα το τρέχον περιβάλλον, παρά το γεγονός ότι η παγκόσμια κρίση που έχει προκαλέσει η πανδημία συνεχίζει να πλήττει την οικονομία με άγνωστη ημερομηνία λήξης και άγνωστες τελικές επιπτώσεις. Το τεράστιο δίκτυο ασφαλείας που καλύπτει τους ελληνικούς τίτλους χάρη στην έγκαιρη και αποφασιστική δράση, τόσο από την πλευρά των ευρωπαϊκών αρχών (ΕΚΤ, Ταμείο Ανάκαμψης) όσο και από το οικονομικό επιτελείο της κυβέρνησης (μέτρα στήριξης της οικονομίας και υψηλό «μαξιλάρι» ρευστότητας), έχει εδώ και μήνες ανοίξει νέους ορίζοντες για τους επενδυτές.

Αυτό εξηγεί και το ισχυρό ράλι το οποίο καταγράφουν σχεδόν ασταμάτητα τα ελληνικά ομόλογα, ωστόσο η μεγάλη αλλαγή δεν είναι αυτή. Αλλάστε τα ελληνικά ομόλογα αποτέλεσμα της «αστερίας» των αποδόσεων και το 2019.

Ποιοτικοί επενδυτές

Αυτό που έχει αλλάξει ριζικά είναι το γεγονός πως πλέον γίνεται όλο και πιο ξεκάθαρο ότι η Ελλάδα γίνεται μια «ώριμη αγορά». Το ότι δεν κατέχει «επενδυτική βαθμίδα» είναι κάτι που δεν φαίνεται να απασχολεί τους επενδυτές, καθώς έχει όλα εκείνα τα εχέγγυα που την κάνουν μια ασφαλή και ελκυστική αγορά. Αυτό έχει οδηγήσει σε σημαντική αύξηση της συμμετοχής μεγάλων χαρτοφυλακίων ή «ποιστικών επενδυτών», όχι μόνο στις εκδόσεις χρέους στις οποίες προχωρεί ο Οργανισμός Διαχείρισης Δημόσιου Χρέους, αλλά και στις καθημερινές συναλλαγές στη δευτερογενή αγορά. Το αποτέλεσμα είναι η εκτόξευση του τζίρου στο μισό δις. ευρώ ημερησίως πλέον, δεκαπλάσιο του επιπέδου που σημειωνόταν πριν από περίπου ένα χρόνο και προ πανδημίας.

Πέραν λοιπόν της βουτιάς των αποδόσεων των ελληνικών ομολόγων σε ιστορικά χαμηλά επίπεδα πλέον, με το 10ετές να διαπραγματεύεται στο μόλις 0,86%, τα στοιχεία από την ΗΔΑΤ είναι αυτά που εντυπωσιάζουν περισσότερο τους αναλυτές. Τον τελευταίο μόνο μήνα ο συνολικός τζίρος στη δευτερογενή αγορά αγίγισε τα 6,5 δις. ευρώ, με τις ημερήσιες συναλλαγές από τις αρχές Οκτωβρίου μάλιστα να διαμορφώνονται ή και να ξεπερνούν τα 500 εκατ. ευρώ. Αυτό το επίπεδο ξεπερνά τον τζίρο που καταγράφηκε στην αγορά ομολόγων στο σύνολο του 7μήνου Μαρτίου - Αυγούστου. Επίσης, αγγίζει το 76% του συνολικού τζίρου των 8,5 δις. ευρώ που σημειώθηκε ολόκληρο το 2019, σχεδόν ισοφαρίζει τον συνολικό τζίρο που σημειώθηκε τις χρονιές 2015, 2016, 2017 και 2018 μαζί, και δείχνει ξεκάθαρα πως η φετινή χρονιά θα είναι η ισχυρότερη από το 2014.

Οπώς εξηγούν οι αναλυτές, περίπου τον τε-

Της **ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΑΛΗ**

Η ελληνική οικονομία αποδεικνύεται πιο ανθεκτική από ό,τι αναμενόταν, με την ύφεση φέτος να αναμένεται να διαμορφωθεί στο 7,8%, ενώ η ανάκαμψη το 2021 θα κινηθεί στο 6,2% με κύριο μοχλό την εγχώρια ζήτηση και κυρίως την κατανάλωση των νοικοκυριών, όπως εκτιμά η εταιρεία-κολοσσός ασφάλισης πιστώσεων Euler Hermes, προβλέποντας παράλληλα πλήρη επιστροφή στα προ πανδημίας επίπεδα το α΄ εξάμηνο του 2022.

Οπώς πάντως προειδοποιεί, είναι σημαντικό τα δημοσιονομικά μέτρα στήριξης να μην αποσυρθούν πρόωρα, καθώς αυτό μπορεί να πλήξει την ανάκαμψη, επισημαίνοντας ότι ο θετικός αντίκτυπος από τους πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης της Ε.Ε. που θα εισρεύσουν στη χώρα θα φανεί μόνο μεσοπρόθεσμα.

Ωστόσο, όπως τονίζει, η Ελλάδα έχει σημαντικά πλεονεκτήματα. Εκτός από τη στήριξη της Ε.Ε., έχει υψηλά ταμειακά διαθέσιμα τα οποία καλύπτουν τις χρηματοδοτικές ανάγκες πέραν του 2020, ενώ η κυβέρνηση έχει λάβει σημαντικά μέτρα στήριξης. Έτσι, η ύφεση της

REUTERS

Το γεγονός ότι η Ελλάδα δεν κατέχει «επενδυτική βαθμίδα» είναι κάτι που δεν φαίνεται να απασχολεί τους επενδυτές, καθώς έχει όλα εκείνα τα εχέγγυα που την καθιστούν μια ασφαλή και ελκυστική αγορά.

Η εκτόξευση του τζίρου και οι ενδείξεις ώριμης πλέον αγοράς, που εντοπίζουν οι διεθνείς αναλυτές, παρά το γεγονός ότι η Ελλάδα στερείται επενδυτικής βαθμίδας.

λευταίο μήνα έχει παρατηρηθεί σημαντική αύξηση των συμμετεχόντων στη δευτερογενή αγορά, πέραν της ΕΚΤ η οποία μέσω του ΡΕΡΡ αγοράζει σταθερά από τον Μάρτιο ελληνικά ομόλογα (συνολικά 13 δις. ευρώ έως σήμερα).

Νέες εκδόσεις

Αυτή η έκρηξη ρευστότητας, σύμφωνα με παράγοντες της αγοράς, αποτελεί μια μοναδική ευκαιρία για το ελληνικό Δημόσιο έτσι ώστε να βελτιωθεί η καμπύλη αποδόσεων ακόμη περισσότερο έτσι ώστε η Ελλάδα να αποτελεί μια «κανονική αγορά». Αλλάστε αυτό εξηγεί και την πρόσφατη επανέκδοση του 10ετούς ομολόγου, μια κίνηση η οποία αύξησε το μέγεθος της έκδοσης από τα 3 δις. ευρώ στα 5,5 δις. ευρώ. Κάτι ανάλογο στοχεύει να κάνει ο ΟΔΑΗΧ και σε άλλες εκδόσεις, αυξάνοντας τη ρευστότητά τους και άρα την ελκυστικότητά τους στους επενδυτές. Μια ριχτή αγορά πάντα ενέχει τον κίνδυνο βίαιων κινήσεων και συνήθως την αποφεύγουν τα μεγάλα μακροπρόθεσμα χαρτοφυλάκια. Δεν αποκλείεται λοιπόν το επόμενο διάστημα ο ΟΔΑΗΧ να «ανοίξει»

Καταλυτικός ο ρόλος της ΕΚΤ

Προφανώς, το γεγονός ότι το ΡΕΡΡ αγοράζει ενεργά ελληνικά ομόλογα κάνει την κρίση να φαίνεται σαν μια ευκαιρία για τους ελληνικούς τίτλους, καθώς θα χρειαζόταν πολλούς χρόνους για την αναβάθμιση της Ελλάδας στο επίπεδο που θα την έκανε επιλέξιμη για το «κλασικό» QE, σημειώνει στην «Κ» ο επικεφαλής ανάλυσης της αγοράς σταθερού εισοδήματος της Deutsche Bank Ιωάννης Σώκος. Ωστόσο αυτό είναι γνωστό από τον Μάρτιο και δεν εξηγεί ουσιαστικά την πρόσφατη αύξηση στη δραστηριότητα της δευτερογενούς αγοράς, όπως τονίζει. Σύμφωνα με τον ίδιο, η εκτίναξη του τζίρου οφείλεται σε τρεις παράγοντες. Πρώτον, καθώς τα spreads έχουν συρρικνωθεί έντονα (κατά περισσότερο από 300 μ.β. από τον Μάρτιο), η ρευστότητα των ελληνικών ομολόγων έχει

το 15ετές που εκδόθηκε τον Ιανουάριο, έκδοση η οποία έχει μέγεθος 2 δις. ευρώ, ή του 7ετούς που εκδόθηκε τον Απρίλιο και έχει μέγεθος 2 δις. ευρώ.

«Κανονική» αγορά

Οπώς σημειώνει στην «Κ» ο Τζενς Πίτερ Σόρενσεν, επικεφαλής αναλυτής της Danske Bank, η Ελλάδα πλησιάζει το στάτους μιας κανονικής και ώριμης αγοράς. Ξιγούρα για τους επενδυτές, όπως τονίζει, ένας βασικός καταλύτης ήταν το ΡΕΡΡ. Η «ασφάλεια» ότι υπάρχει ένας μεγάλος αγοραστής που ονομάζεται ΕΚΤ

βελτιωθεί δραματικά. Προηγουμένως, συνήθιζαν να πραγματοποιούν συναλλαγές κυρίως μέσω χρηματιστών (brokers), ενώ τώρα οι συναλλαγές γίνονται κυρίως στην ΗΔΑΤ. Επίσης, το γεγονός ότι η Ιταλία έχει σβήσει ολόκληρη τη διεύρυνση των spreads που προκάλεσε η πανδημία, οι επενδυτές αναζητούν τρόπους για να πάρουν επιπλέον απόδοση τώρα που η διόρθωση στα παλιά ομόλογα φαίνεται να έχει ολοκληρωθεί. Παράλληλα, όπως σημειώνει ο κ. Σώκος, δεν πρέπει να ξεχνάμε πως η Ελλάδα είναι μεταξύ των χωρών που θα επωφεληθούν το περισσότερο από το Ταμείο Ανάκαμψης και την κατομή των πόρων. Η αλληλεγγύη της Ε.Ε. θα πρέπει πάντοτε να ευνοεί τα κράτη-μέλη που θεωρούνται από τους επενδυτές ότι παρουσιάζουν μεγαλύτερο ρίσκο.

έχει ενθαρρύνει τους διαχειριστές κεφαλαίων να συναλλάσσονται πιο «ελεύθερα» στη δευτερογενή αγορά. «Μπορεί η Ελλάδα να χρειάζεται την αναβάθμιση σε επενδυτική βαθμίδα και στο BBB, ώστε να συμπεριληφθεί στους βασικούς δείκτες ομολόγων και έτσι να αποτελεί επίσημα μια «κανονική αγορά», ωστόσο οι επενδυτές βλέπουν πως αυτό θα συμβεί αργά ή γρήγορα. Εάν περιμένουν να επιτευχθεί αυτό το όροσημο πριν αγοράσουν Ελλάδα, θα χάσουν σημαντικά κέρδη και αυτό εξηγεί εν μέρει την εκτίναξη της ρευστότητας στην αγορά».

Η ελληνική οικονομία θα ανακάμψει πλήρως το α΄ 6μηνο του 2022

Της **ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΑΛΗ**

Η ελληνική οικονομία αποδεικνύεται πιο ανθεκτική από ό,τι αναμενόταν, με την ύφεση φέτος να αναμένεται να διαμορφωθεί στο 7,8%, ενώ η ανάκαμψη το 2021 θα κινηθεί στο 6,2% με κύριο μοχλό την εγχώρια ζήτηση και κυρίως την κατανάλωση των νοικοκυριών, όπως εκτιμά η εταιρεία-κολοσσός ασφάλισης πιστώσεων Euler Hermes, προβλέποντας παράλληλα πλήρη επιστροφή στα προ πανδημίας επίπεδα το α΄ εξάμηνο του 2022.

Οπώς πάντως προειδοποιεί, είναι σημαντικό τα δημοσιονομικά μέτρα στήριξης να μην αποσυρθούν πρόωρα, καθώς αυτό μπορεί να πλήξει την ανάκαμψη, επισημαίνοντας ότι ο θετικός αντίκτυπος από τους πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης της Ε.Ε. που θα εισρεύσουν στη χώρα θα φανεί μόνο μεσοπρόθεσμα.

Ωστόσο, όπως τονίζει, η Ελλάδα έχει σημαντικά πλεονεκτήματα. Εκτός από τη στήριξη της Ε.Ε., έχει υψηλά ταμειακά διαθέσιμα τα οποία καλύπτουν τις χρηματοδοτικές ανάγκες πέραν του 2020, ενώ η κυβέρνηση έχει λάβει σημαντικά μέτρα στήριξης. Έτσι, η ύφεση της

Ελλάδας θα αποδειχθεί λιγότερο σοβαρή από ό,τι σε άλλες χώρες της Νότιας Ευρώπης (π.χ. ύφεση 10,1% στην Ιταλία και 11,8% στην Ισπανία), ενώ, παρά την αύξηση του δείκτη χρέους προς ΑΕΠ, το ελληνικό χρέος θα παραμείνει βιώσιμο, διασφαλίζοντας τη συνέχιση της πρόσβασης της χώρας στις αγορές.

Το δημοσιονομικό πακέτο της ελληνικής κυβέρνησης για την αντιμετώπιση της πανδημίας είναι ισχυρό αλλά περιορισμένο σε σχέση με τον μέσο όρο της Ε.Ε., όπου η στήριξη φτάνει το 22,4% του ΑΕΠ, και αυτό οφείλεται στο μικρό ποσό των κρατικών εγγυήσεων (2,1% του ΑΕΠ έναντι 12% στην Ε.Ε.). Αυτό αποτελεί έναν κίνδυνο για την ανάκαμψη, καθώς η κατάσταση ρευστότητας των ελληνικών εταιρειών και ο τραπεζικός δανεισμός ήταν ήδη αδύναμοι πριν από την κρίση. Συνολικά, η Euler Hermes βλέπει αυξανόμενες αδυναμίες στον ελληνικό εταιρικό τομέα, ιδίως στον κλάδο των μετάλλων, στην αυτοκινητοβιομηχανία και στις μεταφορές, ωστόσο χάρη στα κυβερνητικά μέτρα οι πτωχεύσεις εταιρειών θα περιοριστούν.

Αν και η κρίση λόγω της πανδημίας θα α-

Ανάπτυξη 6,2% το 2021 προβλέπει ο κολοσσός ασφάλισης πιστώσεων Euler Hermes, με κύριο μοχλό την εγχώρια ζήτηση.

φήσει το σημάδι της στα δημόσια οικονομικά της Ελλάδας, καθώς έπειτα από χρόνια σταθεροποίησης ο δείκτης χρέους προς ΑΕΠ θα αυξηθεί ξανά πάνω από το 190% φέτος, η μισή από αυτή την αύξηση θα οφείλεται στη μείωση του ΑΕΠ. Έτσι, το χρέος θα περιοριστεί ξανά στο 183% του ΑΕΠ το επόμενο έτος, όταν η ανάπτυξη θα έχει και πάλι αποτέλεσμα στη μείωση του χρέους. Το χρέος θα παραμείνει υψηλό στο επόμενο διάστημα, ωστόσο η βιωσιμότητά του καθώς και η πρόσβαση της Ελλάδας στις αγορές δεν διατρέχουν κίνδυνο, τουλάχιστον βραχυπρόθεσμα έως μεσοπρόθεσμα. Με την ένταξη των ελληνικών κρατικών ομολόγων στο έκτακτο πρόγραμμα ΡΕΡΡ της ΕΚΤ, η Ελλάδα προστατεύεται από την αύξηση

του κόστους χρηματοδότησης, ενώ το ασφαλιστικό κινδύνος για το ελληνικό κράτος παραμένει παρόμοιο με της Ιταλίας.

Οι 3 προκλήσεις

Πάντως, όπως καταλήγει η Euler Hermes, οι οικονομικές προοπτικές της Ελλάδας είναι αντιμετώπιμες με τρεις σημαντικές προκλήσεις.

Πρώτον, η κατάσταση της Ιταλίας, του μεγαλύτερου εμπορικού εταίρου της Ελλάδας, παραμένει ευθραυστή. Δεύτερον, υπάρχει μεγάλη αβεβαιότητα σχετικά με την ικανότητα ανάκαμψης του τουριστικού τομέα, με τη μείωση των εισπράξεων από τον κλάδο να είναι πιθανό να ξεπεράσει το 50% φέτος.

Τρίτον, ο ελληνικός τραπεζικός κλάδος παραμένει πολύ ευάλωτος, με τις ελληνικές τραπεζικές μετοχές να έχουν χάσει σημαντικό μέρος της αξίας τους από τις αρχές του έτους, ενώ το απόθεμα των μη εξυπηρετούμενων δανείων παραμένει αυξημένο. Πάντως, η πρόσβαση στη ρευστότητα της ΕΚΤ έχει βελτιωθεί, καθώς τα ελληνικά περιουσιακά στοιχεία είναι πλέον επιλέξιμα για πράξεις αναχρηματοδότησης της κεντρικής τράπεζας.

Deloitte.

ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ ΤΗΣ ΧΡΟΝΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Δημιουργούμε το μέλλον, μαζί.

ITR EUROPEAN AWARDS 2020 WINNER

www.deloitte.com/cy/tax